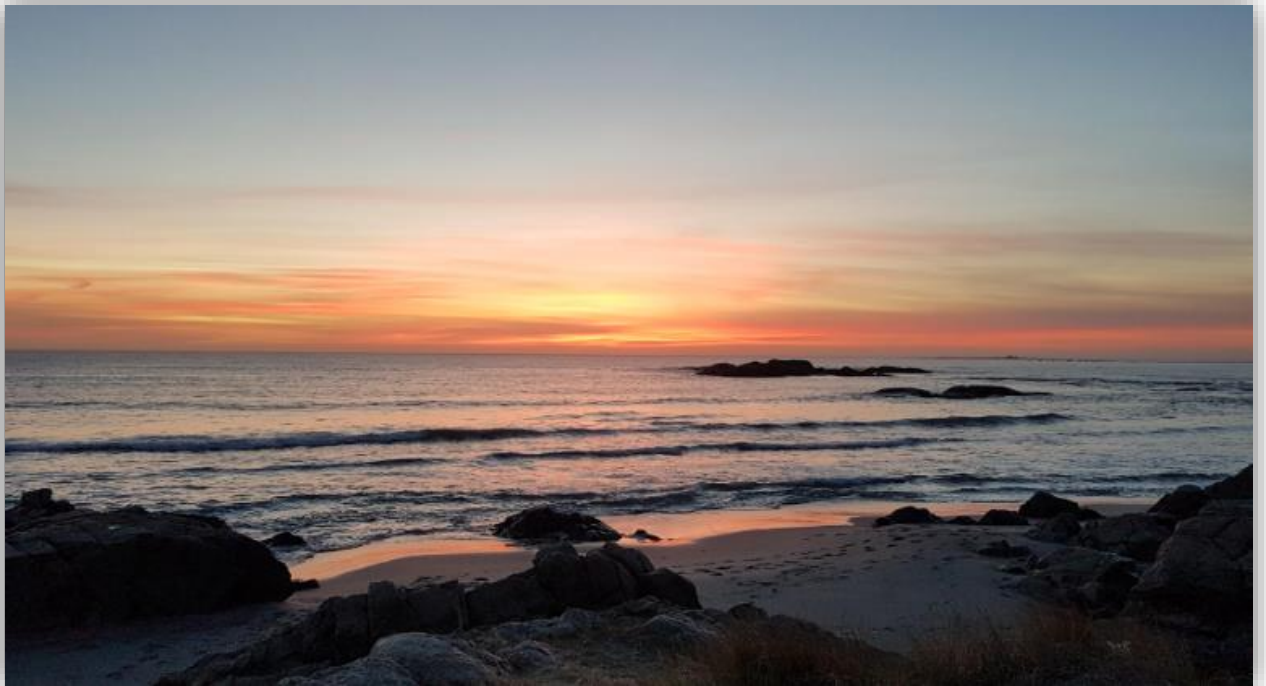

Kommunedirektøren sitt forslag til Budsjett 2024 og Økonomiplan for 2024 — 2027

Havika

Fotro: Sigrid Høgsveen-Johansen

Innhold

1.	Kommunedirektørens innledning	1
2.	Innstilling til budsjettvedtak	3
3.	Forskriftsskjema - drift	5
4.	Forskriftsskjema - investering	7
5.	Investeringer i økonomiplanen med forklaringer	13
6.	Gebyrliste	26
7.	Økonomisk utvikling i planperioden	37
8.	Kommunens tjenesteområder	41
	Formannskap	41
	Oppvekst og kultur	48
	Helse og omsorg	60
	Teknisk utvalg	72
	Sentralt plasserte budsjettposter	90
	Interkommunale samarbeid og selvkostområder	94
9.	Satsingsområder	97
10.	Befolkningsutvikling	101
11.	Utredninger	104
	Farsund kommune som arbeidsgiver	104

1. Kommunedirektørens innledning

Kommunedirektøren legger med dette fram sitt forslag til årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024 -2027.

I desember 2019, altså for nesten 4 år siden, ble det første utbruddet av luftveisinfeksjonen Korona (Covid-19) oppdaget i millionbyen Wuhan i Kina. Viruset ble påvist hos personer som hadde pådratt seg en lungebetennelse med uklar opprinnelse. Flere av dem jobbet på et matmarked, der det blant annet ble solgt levende dyr. I januar 2020 opplyste kinesiske myndigheter at viruset kunne smitte mellom mennesker.

I februar 2020 ble det første tilfelle påvist i Norge. 12. mars i 2020 stengte Norge ned. Solbergregjeringen innførte de strengeste og mest inngripende tiltak i fredstid: Skoler og barnehager ble stengt, hjemmeundervisning og hjemmekontor ble pålagt, og bruk av kollektivtrafikk og bilkjøring ble redusert. Nedstengningen førte til økning i permitteringer og arbeidsledighet. En rekke andre restriksjoner ble innført, som eksempelvis påbudt bruk av munnbind, det ble ikke tillatt å avvikle idretts- og kulturarrangementer, reiserestriksjoner, og restriksjoner for utelivet. (Kilde: wikipedia.no)

I desember 2021 ble det innført tiltak for å hindre spredning av omikron varianten av viruset. Dette var de siste tiltakene som ble innført, før samfunnet ble fullt gjenåpnet tidlig på vinteren 2022

Omtrent i slutten av Koronapandemien, den 24.februar 2022, så invaderte Russland det demokratiske nabolandet Ukraina. Dette skapte krig og flyktningestrømmer, et energimarked i ubalanse, og andre utfordringer som måtte løses. Dette har i sin tur igjen ført til prisstigning, økende rente, og for Norges del: svekkelse av verdien av vår valuta. Usikkerhetene kan øke ytterligere som følge av siste tids krigshandlinger i Midtøsten.

Klimaendringene påvirker oss ved at temperaturen øker, snø og is smelter, havet stiger og drivhuseffekten forsterkes. Dette kan igjen føre til at vi sannsynligvis vil oppleve ekstremvær med en intensitet og hyppighet vi ikke har opplevd tidligere (Kilde FNs klimapanel 2021).

I tillegg til de utfordringene som ytre hendelser har påført oss har Farsund kommune, til felles med de fleste andre kommuner, utfordringer i forhold til demografi og kompetanse. I forhold til demografi ved at det vi blir flere eldre, og i forhold til kompetanse ved at det er utfordrende å få tak i nok helsepersonell.

Vi har altså nok av utfordringer vi skal forsøke å håndtere.

Samtidig er det viktig å understreke at en skal glede seg over at stadig flere lever stadig lenger, med god livskvalitet.

Midt i alt det som kan oppleves som press på kommunen og en krevende økonomisk situasjon, er det viktig at vi får til det som kan bidra til en positiv utvikling. Den energikrisen vi nå opplever har ikke bare med Russlands krigføring å gjøre, men også med et sterkt økende behov for fornybar energi som følge av det grønne skiftet. I budsjettet er det derfor lagt inn midler for å videreføre havvindsatsingen som kommunene og næringslivet i Agder står samlet om. Vi må som kommune også ta vare på egen sikkerhet, og sammen med frivillige organisasjoner, beredskapsorganisasjoner og nødetater bidra til utvikling av innbyggernes egenberedskap.

Økonomiplan for 2024-2027

I det budsjettforslaget som nå legges fram er det foreslått investeringer på til sammen 105,5 mill. kroner inklusiv moms. De største investeringene er utvidelse av Vanse skole med 17,3 mill. kroner, Lundevågen Industriområde med 12 mill. kroner og oppgradering av høydebasseng med 11 mill. kroner.

Kommunens drift (utenom interkommunale samarbeid) er organisert i 4 sektorer som hver forholder seg til et politisk utvalg. Sektorenes samlede nettoutgifter var i 2022 på 700 mill. I opprinnelig budsjett 2023 er dette økt til 740 mill, i revidert budsjettet for 2023 økt til 789 mill. kroner,* og i 2024 til 795 mill kroner. Økningen fra 2023 til 2024 er på ca 5 mill. Dette er også vist i følgende tabell:

Alle tall i mill. kr

	R 2022	Oppr. B 2023	Rev. B 2023	B 2024	Endring Rev. B 23 - 24	Endring 23-24
Formannskap	60,9	62,8	65,5	65,6	0,1	0,2%
Oppvekst og kultur	240,5	250,8	257,7	267,0	9,3	3,6%
Helse- og omsorg	346,0	364,3	402,8*	400,5	-2,3	-0,6%
Teknisk utvalg	52,7	61,8	63,3	61,6	-1,7	-2,7%
TOTALT	700,1	739,7	789,3	794,7	5,4	0,7%

*Inklusive foreslåtte endringer på 21 mill i forbindelse med økonomirapport 2. tertial 2023

Driftsbudsjettet samlet legges fram med totale driftsinntekter på 1.100 millioner kroner. Driftsutgiftene inklusive avskrivninger er på 1.114 mill. kroner og netto finansutgifter er på 41 mill. Dette gir et brutto driftsresultat på minus 14 mill. kroner og et netto driftsresultat på pluss 1,3 mill. kroner.

Budsjettet er samtidig stramt, og for å overholde det er det nødvendig med god økonomistyring i hele organisasjonen. For å lykkes er det viktig at politikere, ledere, ansatte og tillitsvalgte har en mest mulig lik situasjonsforståelse for på den måten å skape rom for nødvendige prioriteringer.

For resten av økonomiplanperioden blir utfordringene ikke mindre. I økonomiplanen er det lagt opp til negativt netto driftsresultat i årene 2025 - 2027 på til sammen 69 mill. Viktige årsaker til dette helårsvirkning av lønnsoppgjør, høyere pensjonskostnader og høyere renteutgifter. Kommunen har i dag et disposisjonsfond på 170 mill. kroner. Det er i plansammenheng lagt opp til å dekke fremtidige underskudd ved bruk av fond. Det er på sikt ikke bærekraftig, og forsterker behovet for nye tiltak og god økonomistyring ytterligere.

Farsund 07.11.23

Ståle Manneråk Kongsvik

Kommunedirektør

2. Innstilling til budsjettvedtak

Kommunedirektørens innstilling:

- 1) Fremlagt forslag til handlingsplan for 2024-2027 for Farsund kommune godkjennes.
- 2) Driftsbudsjett for 2024 og driftsbudsjetttrammer for økonomiplanperioden 2024-2027 vedtas slik det går frem av forskriftsskjema "§5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)" og «§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)»
- 3) Investeringsbudsjettet for 2024 og i økonomiplanperioden 2024-2027 vedtas slik det går frem av forskriftsskjema i "§5-5 Bevilgningsoversikter - investering(2A)" og "Bevilgningsoversikter - investering (2B)"
- 4) Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra den avsatte lønnsreserven, på de enkelte tjenesteområdene
- 5) Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra den avsatte potten til utgifter knyttet til flyktninger på de enkelte tjenesteområdene
- 6) Låneopptak:
 - Kommunestyret vedtar å oppta lån med inntil kr. 91.338.000 til dekning av utgifter på investeringsbudsjettet. Nedbetalingstiden settes til reglene for minimumsavdrag jf. kommuneloven med tilhørende forskrifter.
 - Kommunestyret vedtar et innlån fra Husbanken på inntil kr. 15 000 000 for videre utlån gjennom startlånsordningen for 2024
- 7) Forskuddsskatt innkreves etter maksimalgrensene Stortinget fastsetter
- 8) Vedtak om eiendomsskatt for 2024:
 - a) I medhold av eiendomsskatteloven (esktl.) §§2 og 3 skal det for skatteåret 2024 skrives ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen
 - b) Kommunen skriver ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk/bruk (annet ledd i overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4)
 - c) Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med seks syvendedel i 2023 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første pkt)
 - d) Generell eiendomsskattesats settes til 5,5 promille (esktl. § 13)
 - e) Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 7 promille (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4, første ledd siste pkt.)
 - f) Satsene differensieres ved at den sats som skal gjelde for boliger og fritidseiendommer settes til 3,0 promille (esktl. § 12 a)

Økonomiplan for 2024-2027

- g) Etter Eiendomsskatteloven § 7a, fritas "Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten, og etter § 7 b, fritas "Bygning som har historisk verdi» iht kommunestyrevedtak 06/63 (" Bygning fredet av Fylkeskonservatoren)
 - h) Eiendomsskatten betales i minimum to terminer (esktl. § 25).
- 9) Priser og betalingssatser vedtas som det går frem av forslag i vedlegg til budsjettdokumentet

3. Forskriftsskjema - drift

Bevilgningsoversikt - drift (1A)

Bevilgningsoversikt drift (1A) er et av de lovpålagte skjemaene som skal forklare hvordan midler tilføres kommunen og hvordan midlene brukes.

Kommune-regnskapet (-budsjettet) er komplisert å forstå ettersom en kommune opererer både med avskrivninger og avdrag på investeringer. Kalkulatoriske avskrivninger er den del av netto driftsutgifter, men blir nøytralisert etter at avdrag på lån er ført.

I et kommuneregnskap og et kommunebudsjett er

netto driftsresultat

et viktig resultatbegrep.

I de fleste sammenhenger forventes det at en kommune kan ha et positivt netto driftsresultat på 1,75 % av driftsinntektene. Da vil en kommune evne å finansiere deler av sine investeringer med egne midler, samt skaffe seg en buffer for dårligere tider.

For Farsund kommune sin del skulle dette bety et positivt netto driftsresultat på mellom 15 - 20 mill. kroner.

Bevilgningsoversikt - drift (1A) viser at særlig renter og avdrag øker utover i perioden. Dette skyldes en ekspansiv investeringsplan der vi i alle tilfeller er nødt til å låne penger for å realisere. Store låneopptak med en høy lånerente påvirker øvrig drift.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-343 658	-363 408	-402 500	-402 500	-402 500	-402 500
Innteks- og formuesskatt	-308 370	-291 813	-314 000	-314 000	-314 000	-314 000
Eiendomsskatt	-37 892	-36 216	-36 000	-36 000	-36 000	-36 000
Andre generelle driftsinntekter	-32 020	-43 136	-55 250	-50 650	-50 650	-50 650
Sum generelle driftsinntekter	-721 940	-734 573	-807 750	-803 150	-803 150	-803 150
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	683 703	709 957	766 951	776 206	775 074	771 099
Avskrivninger	52 854	51 981	56 267	55 261	54 823	54 823
Sum netto driftsutgifter	736 558	761 938	823 218	831 467	829 897	825 922
Brutto driftsresultat	14 618	27 365	15 468	28 317	26 747	22 772
Renteinntekter	-16 638	-25 339	-27 280	-27 280	-27 280	-27 280
Utbytter	-9 926	-22 249	-14 600	-14 600	-14 600	-14 600
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	893	0	0	0	0	0
Renteutgifter	26 647	39 914	41 369	44 369	46 669	48 169
Avdrag på lån	37 625	38 276	39 988	42 988	45 888	48 788
Netto finansutgifter	38 600	30 602	39 477	45 477	50 677	55 077
Motpost avskrivninger	-52 854	-51 981	-56 267	-55 261	-54 823	-54 823
Netto driftsresultat	364	5 986	-1 322	18 533	22 601	23 026
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	3 919	200	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	3 386	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-12 023	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	4 355	0	1 322	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-6 186	0	-18 533	-22 601	-23 026
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-364	-5 986	1 322	-18 533	-22 601	-23 026
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

4. Forskriftsskjema - investering

Bevilgningsoversikt - drift (1B):

Bevilgningsoversikt drift viser hvordan midlene fordeles mellom sektorene.

Utgangspunktet er som oftest aktiviteten som foregår i budsjettet korrigert for vedtatte endringer i innværende budsjettår eller tidligere vedtak som binder kommunal drift.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Formannskap	60 893	62 782	65 566	65 286	64 886	64 911
Oppvekst og kultur	240 535	250 839	267 064	266 964	268 068	268 068
Helse og omsorg	346 025	364 318	400 542	399 642	397 642	393 642
Teknisk utvalg	52 715	61 772	61 625	62 375	62 375	62 375
Sentralt plasserte budsjettposter	14 382	18 004	23 569	32 422	32 194	32 194
Frie inntekter og finans	1	0	0	0	0	0
Interkommunale samarbeid og selvkostområder	8 700	4 223	4 852	4 778	4 732	4 732
Sum bevilgninger drift, netto	723 250	761 938	823 218	831 467	829 897	825 922
Herav:						
Avskrivninger	52 854	51 981	56 267	55 261	54 823	54 823
Overføring til investering	821	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	3 346	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-10 258	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-7 216	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	683 703	709 957	766 951	776 206	775 074	771 099

Bevilgningsoversikt investering - (2A)

Det lovpålagte skjemaet viser hvordan kommunen har tenkt å finansiere alle låneopptakene.

Det er vanlig å skille på følgende typer investeringer:

- Kjøp av Egenkapitalinnskudd - KLP
- Startlån
- Tilskudd til andres investeringer (kirker med mer)
- Lån til selvkost - investeringer (beregnes ekskl. mva.)
- Lån til kommunen sine egne formålsbygg (beregnes inkl. mva.)

Som en del av finansieringa regnes:

- Refusjon for mva. etter momskompensasjonsordninga
- Tilskudd fra andre (spillemidler eller annet)
- Salg av kommunen sine egne anleggsmidler
- Bruk av lån
- Ev. egne fondsmidler
- Overføring fra drift (kan også være fra disposisjonsfond)

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	97 314	107 540	102 410	70 330	134 050	103 150
Tilskudd til andres investeringer	663	0	1 090	910	180	430
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 035	1 700	2 000	2 000	2 000	2 000
Utlån av egne midler	1 751	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	101 763	109 240	105 500	73 240	136 230	105 580
Kompensasjon for merverdiavgift	-6 549	-13 020	-11 162	-4 726	-14 510	-8 810
Tilskudd fra andre	-2 338	0	0	0	-10 000	0
Salg av varige driftsmidler	-11 078	-4 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-25 873	-444	0	0	0	0
Bruk av lån	-60 446	-66 576	-91 338	-65 514	-108 720	-93 770
Sum investeringsinntekter	-106 285	-84 040	-105 500	-73 240	-136 230	-105 580
Videreutlån	21 449	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Bruk av lån til videreutlån	-21 449	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Avdrag på lån til videreutlån	21 260	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-9 370	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Netto utgifter videreutlån	11 889	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-3 919	-200	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	4 310	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Bruk av bundne investeringsfond	-15 759	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	8 000	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-25 000	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-7 367	-25 200	0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering - (2B)

Oversikten viser alle investeringstiltak med beløp i økonomiplanperioden, også med henvisning til tidligere bevilgning.

Flere av tiltakene er opprinnelig budsjettert og finansiert i 2023, men blir ført opp på nytt i budsjett for 2024. Dersom en investering ikke blir gjennomført i budsjetteringsåret skal den budsjetteres på nytt i neste budsjettår. Dette betyr også at opprinnelig budsjettbeløp i 2023 må reduseres i egen sak.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Formannskap					
IKT - hele kommunen	600	3 300	500	500	500
Opprusting av kirkebygg/anlegg	780	0	0	0	0
Opprusting av kirkebygg/anlegg - drenering Spind gravplass	3 000	0	0	0	0
Mindre ombygging av servicetorget	0	400	0	0	0
Sum Formannskap	4 380	3 700	500	500	500
Oppvekst og kultur					
Datautstyr alle skoler	750	750	500	500	500
Borhaug barnehage	100	0	0	0	0
E k k o - div. oppgradering	1 500	1 800	2 000	0	0
Lista fyr - nytt service anlegg	400	0	0	15 000	0
Datamaskiner ungdomsskole	1 100	1 000	1 000	1 000	1 000
Chromebook/nettbrett barneskolene	1 500	500	500	500	500
IKT - oppgradering kommunale barnehager	250	0	100	100	100
Borhaug skole - oppgradering klasserom	0	0	200	0	0
Vanse skole - oppgradering klasserom i GAIA og REME bygget	300	0	0	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Bibliotekplan - fellessatsing skolebibliotek	0	500	400	100	100
Meråpent bibliotek - adgangskontroll	250	250	250	0	0
Sunde barnehage - uteområde	250	250	250	0	0
Borhaug skole - nærområdet	0	0	2 000	0	0
Sum Oppvekst og kultur	6 400	5 050	7 200	17 200	2 200
Helse og omsorg					
FOS signalanlegg til institusjon/trygghetsalarm hjemmetj.	0	500	0	0	0
Omsorgssenteret oppgrad. inventar og utstyr	600	300	300	300	300
Innovasjonsprosjekter	300	300	300	300	300
Oppgradering av hjelpemidler - Helse	730	600	600	600	600
To store ovner - Kommunal kjøkkenservice	0	200	0	0	0
FOS - Ombygging/oppgradering	600	0	0	0	0
Bytte av pasientjournalssystem	0	500	2 500	0	0
Ladestasjoner - Helse	0	400	0	400	0
Elbil - varebil til transport av hjelpemidler	700	700	0	0	0
Hurtignedkjølings skap	150	150	0	0	0
Aktivitetstilbud/bolig utvidelse - nye lokaler	300	0	0	0	0
Leie for eie	0	2 500	2 500	2 500	2 500
Sum Helse og omsorg	3 380	6 150	6 200	4 100	3 700
Teknisk utvalg					
Kommunale boliger	500	1 000	1 000	1 000	1 000
Vann	500	1 000	1 000	3 000	3 000
Avløp	500	1 000	1 000	3 000	3 000
Asfaltering	0	500	500	500	0
Gatelys	300	300	300	300	300
Trafikksikkerhetstiltak	250	250	500	500	500
Maskiner og utstyr	0	2 300	1 700	1 700	1 700
Farsund barneskole - belegg	0	300	200	200	0
Listahallen	0	150	0	7 100	0
Borhaug skole	0	4 000	1 000	0	0
Alcoa miljøpark	0	0	1 000	0	0
Omsorgssenteret	0	0	0	2 500	0
Lundevågsveien (brederobygget- gnr 5 bnr 4)	7 800	0	0	0	0
Enøktiltak	0	500	500	500	500
Vita Velo (Sykkelparkering, rasteplasser, utleie osv.)	500	350	350	350	350
Effektiviserings tiltak i bygg (roboter, tilh.spesial utstyr m.m)	0	200	200	200	200
Høygård II - plan/prosjekt	10 000	0	0	0	0
Strømskap	0	1 440	0	0	0
Farsund rådhus- vinduer og garderobe	0	4 000	500	0	0
Lista Ungdomsskole	0	550	600	0	0
Lundevågen industriområde og Kjellsviga	2 000	12 000	28 000	2 000	0
Oppgradering Høydebassenget	1 000	11 800	0	0	0
Vanse skole - utvidelse	52 000	17 320	0	0	0
Vaktmester biler	500	550	600	600	600

Økonomiplan for 2024-2027

	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Servicebygg i Lundevågen - Havnevesenet	12 000	0	0	0	0
Listenheimen boliger - trinn 2	1 300	0	0	36 000	35 000
Lista herredshus - nye vinduer	0	3 000	0	0	0
Gabriel Lunds gate 27	0	0	0	1 000	0
Farøy brygge - riving	1 660	3 000	0	0	0
Lekeapparater til lekeplasser	500	500	500	500	500
FOS - Renovering/oppgradering felleskjøkken	570	0	1 130	0	0
Kyststien/stier	0	0	200	200	0
Farsund barneskole - solavskjerming	0	200	0	0	0
Sundeveien 12 - membran dekke parkering	100	0	0	0	0
Gåseholmen - renovering av serviceanlegg	0	150	0	0	0
Huseby renseanlegg	1 000	0	2 000	50 000	50 000
Åpta - oppgradering av vann og avløp	0	0	2 000	0	0
Tjørvehavn - renovering av småbåthavn	200	200	600	0	0
Badehuset - handicap rampe	200	200	0	0	0
Lomsesanden - vann og avløp (ikke var området)	0	0	2 000	0	0
Farsund barneskole - Ombygging av klasserom	0	0	700	0	0
Pengeveien - ny mur	0	2 000	0	0	0
Småbåthavn: Asfaltering av p-plass Kjørrefjord	0	500	0	0	0
FOS kjøkken 5 stk og 62 bygget Listenheimen 1stk kjøkken	0	1 000	1 000	1 000	0
Vaskerobot til Listenheimen- Klippen	0	525	0	0	0
Energisparing havn	0	1 000	0	0	0
Fendring av kommunekaien	0	1 000	0	0	0
Veilys Vanse	0	200	0	0	0
Skilting bobilparkering forbudt	0	250	0	0	0
Promenade langs småbåthavn Farøy	0	0	1 250	0	0
Røssevika ladestasjon-hurtiglader	0	450	0	0	0
Renovering av basseng Listahallen	0	750	0	0	0
ARX badehuset (styring av åpningstid)	0	100	0	0	0
Maskin og renholdsutstyr til PPT Nordea	0	100	0	0	0
Ny brannstasjon Vanse	0	9 625	0	0	0
Gulvbelegg FOS	0	100	100	100	100
Vann: Hauge - Radiosletta; ferdigstille rørtrase under FV og til nærliggende kummer.	0	1 200	0	0	0
Vann: Lunde pumpehus	0	300	0	0	0
Vann: Åpta ett nytt borehull og ekstra vanntank	0	750	0	0	0
Vann: Ny sjøvannsledning Hanesund - Røssevika	0	200	6 000	0	0
Vei: Gatelys bytte til LED + ferdigstille arbeid i Danefjell	0	700	0	0	0
Sum Teknisk utvalg	93 380	87 510	56 430	112 250	96 750
Org. oppsett mangler					
Sum Org. oppsett mangler	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	107 540	102 410	70 330	134 050	103 150

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Opprusting av kirkebygg/anlegg	0	1 090	910	180	430
Tilskudd til andres investeringer	0	1 090	910	180	430

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Klp - egenkapitalinnskudd	1 700	2 000	2 000	2 000	2 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 700	2 000	2 000	2 000	2 000

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	109 240	105 500	73 240	136 230	105 580

5. Investeringer i økonomiplanen med forklaringer

Investeringsstabell for kommunen samlet

Formannskap

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter Andre investeringer	Økonomiplan				Sum
	2024	2025	2026	2027	2024-27
IKT - hele kommunen	3 300	500	500	500	4 800
KLP - egenkapitalinnskudd	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Mindre ombygging av servicetorget	400	0	0	0	400
Opprusting av kirkebygg/anlegg	1 090	910	180	430	2 610
Sum Andre investeringer	6 790	3 410	2 680	2 930	15 810
Sum	6 790	3 410	2 680	2 930	15 810

Oppvekst og kultur

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter Andre investeringer	Økonomiplan				Sum
	2024	2025	2026	2027	2024-27
Bibliotekplan - fellessatsing skolebibliotek	500	400	100	100	1 100
Borhaug skole - nærområdet	0	2 000	0	0	2 000
Borhaug skole - oppgradering klasserom	0	200	0	0	200
Chromebook/nettbrett barneskolene	500	500	500	500	2 000
Datamaskiner ungdomsskole	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Datautstyr alle skoler	750	500	500	500	2 250
E k k o - div. oppgradering	1 800	2 000	0	0	3 800
IKT - oppgradering kommunale barnehager	0	100	100	100	300
Lista fyr - nytt service anlegg	0	0	15 000	0	15 000
Meråpent bibliotek - adgangskontroll	250	250	0	0	500
Sunde barnehage - uteområde	250	250	0	0	500
Sum Andre investeringer	5 050	7 200	17 200	2 200	31 650
Sum	5 050	7 200	17 200	2 200	31 650

Økonomiplan for 2024-2027

Helse og omsorg

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter Andre investeringer	Økonomiplan				Sum
	2024	2025	2026	2027	2024-27
Bytte av pasientjournalssystem	500	2 500	0	0	3 000
Elbil - varebil til transport av hjelpemidler	700	0	0	0	700
FOS signalanlegg til institusjon/trygghetsalarm hjemmetj.	500	0	0	0	500
Hurtignedkjølings skap	150	0	0	0	150
Innovasjonsprosjekter	300	300	300	300	1 200
Ladestasjoner - Helse	400	0	400	0	800
Leie for eie	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Omsorgssenteret oppgrad. inventar og utstyr	300	300	300	300	1 200
Oppgradering av hjelpemidler - Helse	600	600	600	600	2 400
To store ovner - Kommunal kjøkkenservice	200	0	0	0	200
Sum Andre investeringer	6 150	6 200	4 100	3 700	20 150
Sum	6 150	6 200	4 100	3 700	20 150

Teknisk utvalg

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter Andre investeringer	Økonomiplan				Sum
	2024	2025	2026	2027	2024-27
Alcoa miljøpark	0	1 000	0	0	1 000
ARX badehuset (styring av åpningstid)	100	0	0	0	100
Asfaltering	500	500	500	0	1 500
Badehuset - handicap rampe	200	0	0	0	200
Borhaug skole	4 000	1 000	0	0	5 000
Effektiviserings tiltak i bygg (roboter, tilh.spesial utstyr m.m)	200	200	200	200	800
Energisparing havn	1 000	0	0	0	1 000
Enøktiltak	500	500	500	500	2 000
Farsund barneskole - belegg	300	200	200	0	700
Farsund barneskole - Ombygging av klasserom	0	700	0	0	700
Farsund barneskole - solavskjerming	200	0	0	0	200
Farsund rådhus- vinduer og garderobe	4 000	500	0	0	4 500
Farøy brygge - riving	3 000	0	0	0	3 000
Fendring av kommunekaien	1 000	0	0	0	1 000
FOS - Renovering/oppgradering felleskjøkken	0	1 130	0	0	1 130
FOS kjøkken 5 stk og 62 bygget Listaheimen 1stk kjøkken	1 000	1 000	1 000	0	3 000
Gabriel Lunds gate 27	0	0	1 000	0	1 000
Gatelys	300	300	300	300	1 200
Gulvbelegg FOS	100	100	100	100	400
Gåseholmen - renovering av serviceanlegg	150	0	0	0	150
Kommunale boliger	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Kyststien/stier	-0	200	200	0	400
Lekeapparater til lekeplasser	500	500	500	500	2 000
Lista herredshus - nye vinduer	3 000	0	0	0	3 000
Lista Ungdomsskole	550	600	0	0	1 150
Listahallen	150	0	7 100	0	7 250
Listaheimen boliger - trinn 2	0	0	36 000	35 000	71 000
Lomsesanden - vann og avløp (ikke var området)	0	2 000	0	0	2 000
Maskin og renholdsutstyr til PPT Nordea	100	0	0	0	100

Økonomiplan for 2024-2027

	Økonomiplan				Sum
	2024	2025	2026	2027	2024-27
Investeringsprosjekter					
Maskiner og utstyr	2 300	1 700	1 700	1 700	7 400
Ny brannstasjon Vanse	9 625	0	0	0	9 625
Omsorgssenteret	-0	0	2 500	0	2 500
Pengeveien - ny mur	2 000	0	0	0	2 000
Promenade langs småbåthavn Farøy	0	1 250	0	0	1 250
Renovering av basseng Listahallen	750	0	0	0	750
Røssevika ladestasjon-hurtiglader	450	0	0	0	450
Skilting bobilparkering forbudt	250	0	0	0	250
Småbåthavn: Asfaltering av p-plass Kjørrefjord	500	0	0	0	500
Trafikksikkerhetstiltak	250	500	500	500	1 750
Vaktmester biler	550	600	600	600	2 350
Vann: Hauge - Radiosletta; ferdigstille rørtrase under FV og til nærliggende kummer.	1 200	0	0	0	1 200
Vann: Lunde pumpehus	300	0	0	0	300
Vann: Ny sjøvannsledning Hanesund - Røssevika	200	6 000	0	0	6 200
Vann: Åpta ett nytt borehull og ekstra vanntank	750	0	0	0	750
Vanse skole - utvidelse	17 320	0	0	0	17 320
Vaskerobot til Listaheimen- Klippen	525	0	0	0	525
Vei: Gatelys bytte til LED + ferdigstille arbeid i Danefjell	700	0	0	0	700
Veilys Vanse	200	0	0	0	200
Vita Velo (Sykkelparkering, rasteplasser, utleie osv.)	350	350	350	350	1 400
Sum Andre investeringer	60 070	21 830	54 250	40 750	176 900
Selvkost					
Avløp	1 000	1 000	3 000	3 000	8 000
Huseby renseanlegg	0	2 000	50 000	50 000	102 000
Lundevågen industriområde og Kjellsviga	12 000	28 000	2 000	0	42 000
Oppgradering Høydebassenget	11 800	0	0	0	11 800
Strømskap	1 440	0	0	0	1 440
Tjørvehavn - renovering av småbåthavn	200	600	0	0	800
Vann	1 000	1 000	3 000	3 000	8 000
Åpta - oppgradering av vann og avløp	0	2 000	0	0	2 000
Sum Selvkost	27 440	34 600	58 000	56 000	176 040
Sum	87 510	56 430	112 250	96 750	352 940

Beskrivelse av investeringsprosjekt

Formannskap

IKT - hele kommunen

Prosjektet dekker det løpende behovet for sentral ikt - infrastruktur for hele organisasjonen, samt større utskiftninger i pc-maskinparken. Ressursbehovet er forholdsvis stabilt over år, men med noen mindre svingninger avhengig av statusen i våre mange ikt - utviklingsprosjekter.

2024: Farsund kommune vil ha behov for en betydelig utskiftning av ansatt - PCer innen sommeren 2025. Dette skyldes at støtten for Windows 10 går ut fra høsten av i 2025, og at maskiner som er eldre enn 2018 derfor ikke lenger vil få nødvendige sikkerhetsoppdateringer. Økning er basert på anslag i fra DDV over PC som er for gamle.

KLP - egenkapitalinnskudd

Det er satt opp årlige bevilgninger til innskutt egenkapital i KLP ettersom det er vanlig ved medlemskap her. Eksakt beløp blir ikke kjent før et stykke ut i budsjettåret.

Opprusting av kirkebygg/anlegg

2024:

Kr 720 000 Istandsetting Vanse kirke klimaskall. Orgel Vanse kirke

Kr 150 000 Mulighetstudie Vanse kirke

Kr 220 000 Skifte ut søppelbøtter gravplass til kildesortering

2025:

Kr 140 000 Ny gressklipper til Farsund gravplass.

Kr 500 000 Utbedring av Orgel i Vanse kirke

Kr 270 000 Nye benker til alle tre gravplassene

2026:

Kr 180 000 ATV med større trekkraft og henger med tipp.

2027

Kr 215 000 Ombygging av ringe system ved Vanse kirke

kr 215 000 Ombygging av ringe systemet Frelserens kirke

Oppvekst og kultur

Bibliotekplan - fellessatsing skolebibliotek

Innføring av Bibliotekplanen vedtatt i 2023 vil kreve endel ekstra midler for å bedre tilbudet ved bibliotekene med hensyn til bøker, digitale ressurser og også noe inventar. Midlene vil derfor i hovedsak bli brukt til dette, samt at man også ser behovet for å frikjøpe tid hos ansatte for å få en god start på satsingen. Her vil vi benytte bundne midler. Den største oppgraderingen var opprinnelig planlagt til 2022 og 2023, men har blitt forskjøvet blant annet for å se det i sammenheng med oppfølgingsordningen som Farsund kommune er med i.

Hovedsatsingen vil være sentrert til år 1 (2024) og år 2 (2025), mens summen for 2026 og 2027 er tenkt brukt på videre oppdatering/fornyning av utstyr/bøker/medier. Gjennom planen ser vi for oss å løfte skolebibliotekets plass i skolen og gjøre biblioteket til en enda mer sentral plass for læring og sosialisering i tillegg til å øke leselyst og leseferdigheter. Satsingen på meråpent bibliotek vil også virke positivt på denne satsingen og omvendt.

Borhaug skole - nærområdet

I plan for idrett og kultur 2022-2025 er nærmiljøet ved Borhaug skole prioritert som tiltak og det er derfor satt 2 mill. til tiltaket på år 2025.

Borhaug skole - oppgradering klasserom

Oppgradere 3 klasserom slik at innredning, inventar og utstyr gjør det enklere\bedre og organisere undervisningen\gruppen på en mer hensiktsmessig måte, jf Fagfornyelsen.

Chromebook/nettbrett barneskolene

Digital enhet - alle elever. Innføring av Ipad og Chromebook i barneskolen.

Datamaskiner ungdomsskole

Innkjøp av PC - årlig nye 8. klasser.

Datautstyr alle skoler

Oppgradering av skolens IKT-utstyr, eksempelvis undervisnings skjermer og infrastruktur.

E k k o - div. oppgradering

2024: Nytt lydanlegg i sal 1 + behov for mindre oppgradering (sette inn vindu som kan åpnes/lukkes i rom som brukes til kulturskolen, møbler).

2025: Oppgradering av kinosal seter og scenetepper.

IKT - oppgradering kommunale barnehager

Behov for et IKT-løft i barnehagene, Jf. fellessatsing på IKT i kommunen.

Lista fyr - nytt service anlegg

Prosjektering, bygging av utstilling/infrastruktur. Samarbeid med andre aktører på området; Kystverket, Fylkeskommunen og Besøksenter Våtmark. Mulig regionalt spleiselag.

Meråpent bibliotek - adgangskontroll

Øke tilgjengeligheten for publikum med adgang til biblioteket utenfor bemannet åpningstid. Adgangskontroll med kamera Farsund og Borhaug Bibliotek. Investeringen er forskjøvet fra 2023 til 2024.

Sunde barnehage - uteområde

Oppgradering av uteområdet: 1. Gummidekke ved rutsjebane. 2. Kunstgress rundt bakken ved rutsjebane, og ved nytt område, humper. 3. Asfaltering helt opp til port, ca 120 kvadrat. Forskjøvet i fra 2023 til 2024 og 2025.

Helse og omsorg

Bytte av pasientjournalssystem

Bytte av pasientjournalssystem.

Elbil - varebil til transport av hjelpemidler

Behov for større bil til utkjøring og innhenting av hjelpemidler pga mengde/ kapasitet men også HMS.

FOS signalanlegg til institusjon/trygghetsalarm hjemmetj.

Sykesignalanlegg institusjoner FOS og LH. Oppgradering mobiltelefon, alarmknapper, tilknyttet velferdsteknologi

Hurtignedkjølings skap

Nedkjølingskap på kjøkkenet ble kjøpt i 2022. Disse lager så pass mye støy at det ikke er mulig å jobbe i rommet de står i. Ny investering for 2023 er at det er behov for støyisolerende tiltak for kr 100 000

Innovasjonsprosjekter

Tiltak er i tråd med satsningsområder vedtatt i Helse og Omsorgsplan, 2017-2027. Implementering av velferdsteknologi i tjenesteutøvelse. Web basert applikasjon for pasientoversikt, pasientlogistikk for bruk på veggskjermer (Imatis tavle), pc og nettbrett. Dersom mulig vil det parallelt bli søkt om eksterne midler og behov for investeringsmidler vil reduseres.

Ladestasjoner - Helse

Til prosjektledelse og utprøving av teknologi for innovasjon i tjenesten.

Leie for eie

Jamfør Bolig sosial handlingsplan side 19 og 20

Omsorgssenteret oppgrad. inventar og utstyr

Utslitt inventar etter lang tids bruk ved korttids avdelingen: kontormøbler, sittegrupper med bord og stoler, nye tv til pasientrom, sofa nattbord, lamper, lys, do, dusjstoler og personløftere. Avgjørende oppgradering for videre drift.

Oppgradering av hjelpemidler - Helse

Jfr. Helse og omsorgsplan 2017-2027. Bruk av hjelpemidler og teknologi er en viktig forutsetning for å kunne lykkes med kommunenes strategi og mål at innbyggerne skal kunne ha et selvstendig, aktivt liv og kunne bo lengst mulig i eget hjem. Det er nødvendig å ha tilstrekkelig med hjelpemidler og teknologi for til enhver tid kunne gi riktig helsehjelp. Kommunen er pålagt å ha lager med oppgraderte og tilgjengelige hjelpemidler til enhver tid. I 2023 er det i tillegg behov for oppdatering av utstyr til å kunne monitorere pasienter ift. respirasjonsfrekvens, O2 metning, blodtrykk, puls etc.

To store ovner - Kommunal kjøkkenservice

Kjøkkenet har 2 ovner i fra 2002. Usikkert hvor lenge de varer, men ut fra normal levetid kan det bli behov i 2024. Pris mellom 150 000 og 200 000 pr.stk.

Teknisk utvalg

Alcoa miljøpark

År 2025: Alcoaparken varmebatteri. Tid for fornyelse, minker effekt. kr 1 000 000.

ARX badehuset (styring av åpningstid)

Montere elektronisk adgangskontroll på begge sider av bygget slik at det blir godt tilrettelagd for rullestolbrukere mv.

Asfaltering

Asfaltering av grusveier for å redusere vedlikeholdsbehov.

Badehuset - handicap rampe

Badehuset - Handicap rampe

Borhaug skole

2024: Ny taktekking på den gamle skole bygningen i år 2024 kr 4 mill.

2025: Nye vinduer kr 1 000 000.

Effektiviserings tiltak i bygg (roboter, tilh.spesial utstyr m.m)

Roboter og andre tiltak for effektivisering. Redusere kostnader.

Energisparing havn

I henhold til representantskapet vedtak i Listerhavnene IKS.

Enøktiltak

Separate enøk tiltak alle bygg (SD anlegg, skifte av vindu, varmepumpe, etterisolering og andre mindre tiltak.) I henhold til nytt reglement.

Farsund barneskole - belegg

Oppgradering av gammelt gulvbelegg i gamle delen.

Farsund barneskole - Ombygging av klasserom

Ombygging av klasserom til grupperom og arbeidsrom på Farsund barneskole. Det må gjøres rom messige endringer: Ombygging av ventilasjon, diverse sensorer, omlegging av strøm, tett vegg over himling. Dør ut til gang. Brann, lyd demping, ny himling, ny vegg, dele opp varmstyring.

Farsund barneskole - solavskjerming

Solavskjerming på noen klasserom.

Farsund rådhus- vinduer og garderobe

År 2024:

Kr 1 500 000. Nye engelske skyvevinduer i hele Festsalen og Kommunestyre salen.

Kr 1 500 000. Oppgradere resterende vinduer i gamle delen.

Kr 1 000 000 Oppgradering av toaletter og garderobe i kjeller i første etasje i «gamle bygget» for utleie av festsalen.

År 2025:

Kr 500 000. Oppgradere siste rest av vinduer.

Farøy brygge - riving

Miljø sanering. Rebudsjettert fra år 2023.

Fendring av kommunekaien

I henhold til representantskapet vedtak i Listerhavnene IKS.

FOS - Renovering/oppgradering felleskjøkken

Utbygging av utslitte felleskjøkken ved institusjon og Omsorgsboliger. Rebudsjettert fra år 2022, kr 1.300.000.

Utvidelse av kjøkken på B og kjøkken ved aktiviteten på FOS. Kr 400 000

Utskifting av to kjøkken i 2023, benytte delene fra disse to kjøkkenene til å forbedre de 4 gjenstående, og at det legges opp til at de 4 siste byttes ut i 2025.

570 000,- i 2023 og kr 1 130 000,- i 2025.

Gabriel Lunds gate 27

Gabriel Lunds gate (Barnevernet). Ny taktekking. Langt overskredet levetid.

Gatelys

Årlig oppgradering og levertidsforlengelse av gate- og veilys

Gulvbelegg FOS

Oppdatere gulvbelegg i fellesareal mv.

Gåseholmen - renovering av serviceanlegg

Serviceanlegget oppgradert i 2022.

Kommunale boliger

Oppgradering av kommunale boliger. 1 -2 stk pr år. Stor slitasje på kommunale sosialeboliger.

Kyststien/stier

Utvikling av Kyststien og andre stier for å øke tilgjengeligheten. Det er positivt for både folkehelsen og reiselivet. 2023 oppgradering av kyststi ved Dagsturhytta. rebudsjettert kr 260 000 i fra 2022.

Lekeapparater til lekeplasser

Nye lekeapparater på kommunale og private lekeplasser. Levetid for lekeapparater er ca 10 år.

Lista herredshus - nye vinduer

År 2024: Nye vinduer Herredshuset. 32 vinduer i 1-2 etg. 12 vinduer i 3. etg. 9 vinduer i kjelleren og i annekset. Kr 3 000 000.

Lista Ungdomsskole

År 2024 kr 150 000: Utvendig solskjerming for klasserom som vender mot Nesheimvannet. Dette klasserommet kom ikke med innenfor de økonomiske rammene da utvendig solskjerming ble montert ved skolen i år 2019.

År 2024 kr 400 000 og år 2025 kr 600 000: Skolegård: I Plan for idrett og kultur 2022-2025 er Lista ungdomsskole sitt uteområde prioritert med til sammen 1 mill. Det fordeles med kr 400 000 i år 2024 og kr 600 000 i år 2025. "Tuftepark" og volleyballbane er blant det som skal bygges for å øke trivselen og aktivitetsmuligheter for elever i skoletiden og nærmiljøet på fritiden.

Listahallen

År 2026: Bytte fasadeplater og takrenner: 2,1 mill

År 2026: Ny taktekking. Langt overskredet levetid: 5 mill.

Listaheimen boliger - trinn 2

Trinn 2. Opprinnelig planlagt seksten leiligheter i henhold til Helse og sosial plan. Inkludert i mulighetsstudie for helse i 2023. Forskyve oppstart til 2025.

Lomsesanden - vann og avløp (ikke var området)

Vann og avløp til Lomsesanden turistanlegg.

Maskin og renholdsutstyr til PPT Nordea

I forbindelse med flytting av PPT inn i nye lokaler må det kjøpes inn rengjøringsmaskiner for det daglige renholdet.

Maskiner og utstyr

Hjelpemidler for bedre utnyttelse av arbeidskraften for teknisk drift.. Nødvendig oppgradering. Rullerende utskiftning av kjøretøyer: Biler, traktor. m.m.

(Budsjetttall: Kantklipper til traktor: kr 1,1mill - Veiskrape til traktor: kr 300' - Bil/pickup med tipp: kr 700' - Plenklipper proff: kr 200')

Ny brannstasjon Vanse

Det er vedtatt at det skal etablering av ny brannstasjon på Tingvollen i Vanse. Prosjektet omfatter vedtatte omregulerings- og byggekostnader.

Omsorgssenteret

Om tekking tak i år 2026. Kr 2 500 000.

Pengeveien - ny mur

Deler av muren til Pengeveien ble demontert i 2023 grunnet risiko for utrasing. Oppgradering av muren er utsatt til januar grunnet behovet for å stenge Strandgaten for gjennomkjøring ved oppføringen. Siden desember er en viktig tid for handelstanden, er oppstart utsatt til januar 2024.

Promenade langs småbåthavn Farøy

Viderføre promenade i far Farøy Brygge prosjekt og inn til Farøybroen

Renovering av basseng Listahallen

Veggene rundt bassenget i Listahallen har områder hvor det er en del rustsprengning av betongen ut mot teknisk rom. Det er derfor sterkt behov betong-rehabilitering for å forhindre skader på bassenget med påfølgende lekkasjer. Tiltaket øker levetiden for bassenget.

Røssevika ladestasjon-hurtiglader

Som en del av kommunens innkjøpsplan skal nye biler være elektriske og det er derfor behov for en større investering i ladestasjon ved lager- og oppmøteplassen i Røssevika.

Skilting bobilparkering forbudt

Skilting av bobil parkering forbudt på offentlig parkeringsplasser, jf svar på interpellasjon fra SV 07.09.23

Småbåthavn: Asfaltering av p-plass Kjørrefjord

Det er behov for å permanent merking av biloppstillingsplasser og vinterlagringsplasser på Kjørrefjord. For å få til dette må det asfalteres.

Trafikksikkerhetstiltak

Årlig oppgradering og nye tiltak i forbindelse med trafikksikkerhetstiltak på veier, gs-veier mv.

Vaktmester biler

Utskifting av gamle, over 10 år. (Begynner å bli kostbare reparasjoner). I henhold til nytt reglement el.bil.

Vann: Hauge - Radiosletta; ferdigstille rørtrase under FV og til nærliggende kummer.

Gjeldende rørtrase består av asbestrør i varierende kvalitet. Det har vært 2 større lekkasjer i 2023, hvorav den en var midt under fylkesveien på Radiosletta. (denne kostet rundt kr 400' grunnet omfattende sikringstiltak og krav i forbindelse med arbeid i fylkesvei.) Traseen ligger enten under eller nær fylkesveien og det er derfor større kostnader forbundet med lekkasjer enn normalt og det er sterkt anbefalt å prioritere denne oppgraderingen snarest.

Vann: Lunde pumpehus

Dagens pumpe- og koplingshus har lekkasje i yttertaket. Dette anlegget forbinder kommunes to anlegg sammen, samt viktig industri i området. Bygget er derfor et viktig knutepunkt og utskiftingen har derfor prioritet.

Vann: Ny sjøvannsledning Hanesund - Røssevika

Overføringsledning for å:

- møtekomme kommende slokkevannsbehov og videreutvikling av Røssevika næringsområde
- øke vannkapasitet og trykk på Høygård, Biland, Helvik, Høyland mv.
- økte leveringssikkerhet/robusthet/kapasitet dersom et av kommunens vannbehandlingsanlegg skulle "falle ut" for en periode

Vann: Åpta ett nytt borehull og ekstra vanntank

Ved å investere i et nytt borehull og større lagringstank vil vi øke dag- og døgnkapasiteten på anlegget. Anlegget har hatt utfordringer med leveringskapasiteten sommeren-23

Vanse skole - utvidelse

Nødvendig utbygging for å tilfredsstille skolens arealbehov. Er i henhold til evalueringsrapport.

Vaskerobot til Listaheimen- Klippen

Vaskerobot som skal brukes på Klippen mv. Besparelse/reduksjon i nyansettelse på inntil 30% renholderstilling (ca 200 000 pr år)

Vei: Gatelys bytte til LED + ferdigstille arbeid i Danefjell

Redusere strømforbruk (skifte fra 200W til 70Watt LED), sammenkopling av singelpunkt og ferdigstille arbeid i Danefjell

Veilys Vanse

FK sin andel for oppgradering av veilys Vanse sentrum med separering og uttak for julelys mv.

Vita Velo (Sykkelparkering, rasteplasser, utleie osv.)

Samarbeidsprosjekt for økt tilrettelegging for sykling: Sykkel prosjekt sammen med VAF og Statens vegvesen. Sykkeltrase på blant annet Østhassel. Tiltak iht. studie innebærer tilrettelegging av traseer for tursykling, sykkelparkering, rasteplasser, formidling, skilting osv.

Selvkost

Avløp

Årlige estimerte kostnader for mindre prosjekter i forbindelse med oppgradering og levertidsforlengelse på avløp.

Huseby renseanlegg

Statsforvalteren har varslet at anlegget må oppgraderes når de nye EU-kravene blir innført. Det antas at de nye kravene blir vedtatt i 2024, så pr nå er eventuelle krav til anlegget ikke kjent. (Anslag på investeringen er kr 120++ mill, men dette er avhengig av utslippskravene som stilles.)

Lundevågen industriområde og Kjellsviga

Utvidelse av industriområde i Lundevågen. Prosjektering, evt kjøp i år 2024. En full utbygging antas å være betydelig større enn 40 mill, forutsatt full utbygging med kaianlegg osv.

Oppgradering Høydebassenget

Høydebassenget på Varbakk lekker og må totalrenoveres. Prosjektering påbegynt i 2023.

Strømskap

Strømskap på Verven for å ha 400 V til båter og annet (rebudsjettet i fra 2022).

Tjørvehavn - renovering av småbåthavn

Molo bygget på sandgrunn og derfor utvasking av fundamenter.

Vann

Årlige estimerte kostnader for mindre prosjekter i forbindelse med oppgradering og levertidsforlengelse på vann

Åpta - oppgradering av vann og avløp

Utvidelse av eksisterende vann- og avløpsanlegg til nye hyttefelter

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringer i varige driftsmidler	102 410	70 330	134 050	103 150
Tilskudd til andres investeringer	1 090	910	180	430
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 000	2 000	2 000	2 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	105 500	73 240	136 230	105 580
Kompensasjon for merverdiavgift	-11 162	-4 726	-14 510	-8 810
Tilskudd fra andre	0	0	-10 000	0
Salg av varige driftsmidler	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-91 338	-65 514	-108 720	-93 770
Videreutlån	15 000	15 000	15 000	15 000
Bruk av lån til videreutlån	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Avdrag på lån til videreutlån	5 000	5 000	5 000	5 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Overføring fra drift	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-105 500	-73 240	-136 230	-105 580
Sum finansieringsbehov	105 500	73 240	136 230	105 580
Sum finansiering	-105 500	-73 240	-136 230	-105 580
Udekket finansiering	0	0	0	0

Ønskede investeringer 2024-2027(ikke medtatt i budsjett)

Oversikt over investeringer som ikke ble innarbeidet i budsjett eller økonomiplan, men som enhetene mener at det er behov for:

Helse- og omsorg	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Oppgradering av institusjon FOS - 30 stk., 10 pr. år	3 000	3 000	3 400	0
FOS og Listaheimen - bytte av senger til institusjon	420	420	420	0
Sum	3 420	3 420	3 820	0

Oppvekst og kultur	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Vanse skole - uteområdet	0	10 000	0	0
Farsund barneskole - uteområdet	0	0	3 000	0
Farsund ungdomsskole - uteområdet	0	0	0	10 000
Sum	0	10 000	3 000	10 000

Teknisk utvalg	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Opparbeidelse av turveg, Ulgjell - Indremyra	500	0	0	0
Mosvoldtjenr - tilrettelagt rasteplass/badeplass	300	0	0	0
Rehabilitering av industrikai	0	0	1 000	0
Parklamper - promenaden	500	0	0	0
Lauervik - oppgradering av fortau og autovern	3 000	0	0	0
Engøy og Gåseholmen	300	0	0	0
Havneveien 16 - renovering (Borhaug)	1 050	0	0	0
Solceller på FOS - EKKO - Klippen	3 000	0	0	0
Maskiner og utstyr til idretts- og grøntanlegg	200	0	0	0
Festsalen Husan - oppgradering og nye møbler	320	180	300	0
Røssevika - ventilasjonsanlegg og garderober	200	0	0	0
Brynestien 9 - 27 - etterisloering	650	0	0	0
Sum	10 020	180	1 300	0

Selvkost	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Vann: Oppgradering av trykkøkingsstasjonen i Trol	0	300	0	0
Avløp: Bytte avløpsstasjoner i Tjørvehavn	2 400	0	0	0
Sum	2 400	300	0	0

TOTALT	15 840	13 900	8 120	10 000
---------------	---------------	---------------	--------------	---------------

6. Gebyrliste

Vann og avløp

Vann og avløpsavgifter inngår i selvkostprinsippet for kommunale avgifter. Alle priser er eks. mva.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a. Abonnementsgebyr for vann	kr. / år	2 268,00	2 404,00	136,00	6,00%	↗	+mva
b. Forbruksgebyr for vann	kr./ kubikk	10,88	11,53	0,65	5,97%	↗	+mva
c. Abonnementsgebyr for avløp	kr./ år	2 438,61	2 683,00	244,39	10,02%	↗	+mva
d. Forbruksgebyr for avløp	kr./ kubikk	23,90	26,29	2,39	10,00%	↗	+mva
e. Purring på vannmåleravlesning	kr./ stk.	200,00	200,00	0,00	0,00%	↘	+mva
f. Stipulering av vannforbruk	kr./ stk.	500,00	500,00	0,00	0,00%	↘	+mva
g. Vannmåleravlesning (helsemessige årsaker)	kr./ stk.	0,00	0,00	0,00	0,00%	↘	
h. Vannmåleravlesning	kr./ stk.	500,00	500,00	0,00	0,00%	↘	+mva
i. Ny vannmåler pga feil på vannmåler	kr./ stk.	0,00	0,00	0,00	0,00%	↘	
j. Ny vannmåler pga feil fra abonntent (frostsprengt etc)	kr./ stk.	800,00	800,00	0,00	0,00%	↘	+mva
k. Plombering av vann	kr./ stk.	500,00	500,00	0,00	0,00%	↘	+mva

Tilkoblingsavgift vann

Tilkoblingsavgiften inngår i selvkostprinsippet for kommunale avgifter. Det betales en tilkoblingsavgift for vann og en for avløp. Alle priser er eks. mva.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a. Nye tilknytninger vann, areal opp til og med 249 m2	kr./ stk.	17 600,00	17 600,00	0,00	0,00%	↓	+mva
b. Nye tilknytninger - Redusert sats opp til og med 249 m2	kr./ stk.	8 800,00	8 800,00	0,00	0,00%	↓	+mva
c. Nye tilknytninger - Pr. trinn á 50m2 utover 249m2	kr./ stk.	2 200,00	2 200,00	0,00	0,00%	↓	+mva
d. Nye tilknytninger - Pr. trinn á 50m2 utover 249m2 redusert sats	kr./ stk.	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00%	↓	+mva
e. Utvidelse - 0-74 m2	kr./ stk.	0,00	0,00	0,00	0,00%	↓	
f. Utvidelse - 75-99 m2	kr./ stk.	2 200,00	2 200,00	0,00	0,00%	↓	+mva
g. Utvidelse - Pr trinn á 50 m2 utover 99 m2	kr./ stk.	2 200,00	2 200,00	0,00	0,00%	↓	+mva
h. Utvidelse - 75-99 m2 Redusert sats	kr./ stk.	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00%	↓	+mva
i. Utvidelse - Pr trinn á 50 m2 utover 99 m2 Redusert sats	kr./ stk.	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00%	↓	+mva

Lav sats: All bebyggelse i regulerte byggefelt/industrialområder der det er betalt for opparbeidelseskostnader til offentlige vann- og avløpsanlegg i tomteprisen.

Høy sats: All bebyggelse utenom regulerte områder, der det ikke er betalt for opparbeidelseskostnader til offentlige vann- og avløpsanlegg i tomteprisen.

Tilkoblingsavgift avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a. Nye tilknytninger avløp, areal opp til og med 249 m2	kr./stk.	17 600,00	17 600,00	0,00	0,00%	↓	+mva
b. Nye tilknytninger - Redusert sats opp til og med 249 m2	kr./stk.	8 800,00	8 800,00	0,00	0,00%	↓	+mva
c. Nye tilknytninger - Pr. trinn á 50m2 utover 249m2	kr./stk.	2 200,00	2 200,00	0,00	0,00%	↓	+mva
d. Nye tilknytninger - Pr. trinn á 50m2 utover 249m2 redusert sats	kr./stk.	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00%	↓	+mva
e. Utvidelse - 0-74 m2	kr./stk.	0	0	0	0%	↓	
f. Utvidelse - 75-99 m2	kr./stk.	2 200,00	2 200,00	0,00	0,00%	↓	+mva
g. Utvidelse - Pr trinn á 50 m2 utover 99 m2	kr./stk.	2 200,00	2 200,00	0,00	0,00%	↓	+mva
h. Utvidelse - 75-99 m2 Redusert sats	kr./stk.	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00%	↓	+mva
i. Utvidelse - Pr trinn á 50 m2 utover 99 m2 Redusert sats	kr./stk.	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00%	↓	+mva

Husholdningsrenovasjon

Husholdningsrenovasjon inngår i selvkostprinsippet for kommunale avgifter. Alle priser er eks. mva.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a. Grunngelyr (kommunens selvkost kr 128,- inngår i dette beløpet)	kr./ år	860	1 000	140	16%		+mva
b. Avfallsgebyr, standard abonnement (*)	kr./ år	2 605,00	2 605,00	0,00	0,00%		+mva
c. Samarbeidsrabatt (16% av Avfallsgebyret)	kr./ år	363,00	363,00	0,00	0,00%		+mva
d. Rabatt for godkjent hjemmekompostering (**)	kr./ år	400,00	400,00	0,00	0,00%		+mva
e. Stor beholder restavfall (240 l) bleiebarn	kr./ år	0,00	0,00	0,00	0,00%		
f. Stor beholder restavfall (240 l) helsemessig årsak	kr./ år	0,00	0,00	0,00	0,00%		
g. Stor beholder restavfall (240 l) tilleggpris (***)	kr./ år	1 000,00	1 000,00	0,00	0,00%		+mva

Utkjøring og/eller innhenting av avfallsbeholdere inntil 4 stk. pr. gang kr. 250

Andre tilleggstenester prises etter avtale med RFL.

Nedgravde avfallsløsninger etablert i privat regi etter spesifikasjoner gitt av RFL gir grunnlag for samarbeidsrabatt. Der RFL/kommunen har bekostet slikt anlegg gis ikke samarbeidsrabatt.

(*) Standard beholderoppsett: 140 l restavfall, 140 l matavfall, 140 l glass- og metallemballasje og 140/240 l papir. RFL anskaffer og eier avfallsbeholderne.

(**) Rabatt for hjemmekompostering kan ikke kombineres med samarbeidsrabatt. Dette av hygienemessige/smittevernmessige årsaker samt kontrollårsaker.

(***) Prisen gjelder for økning fra 140 l restavfall til 240 l.

Hytterrenovasjon

Hytterrenovasjon inngår i selvkostprinsippet for kommunale avgifter. Alle priser er eks. mva.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a. Grunngelyr (kommunens selvkost kr 128,- inngår i dette beløpet)	kr./ år	821,00	908,00	87,00	10,60%		+mva
b. Avfallsgebyr containerbasert	kr./ år	1 321,00	1 321,00	0,00	0,00%		+mva
c. Avfallsgebyr, beholderbasert henteordning fritid m/ sortering (prøveordn.)	kr./ år	1 700,00	1 700,00	0,00	0,00%		+mva

c. Avfallsgebyr, beholderbasert henteordning fritid m/ sortering (prøveordn.)

Tilbud/prøveordning etter særskilt avtale med RFL med 140 l restavfall, 140 l matavfall og 140 l papir med innsamling fra 1. mars til og med 31. oktober. Det gis ikke samarbeidsrabatt eller rabatt for hjemmekompostering. Beholdere må settes helt frem til kjørbær vei for stor bil på en eksisterende innsamlingsrute. Hyttenaboer kan søke RFL om å gå sammen om større beholdere.

Beholderbasert henteordning for fritidsbolig m/ sortering er en prøveordning med 140 l restavfall, 140 l matavfall og 140 l papir. Innsamling skjer fra og med 1. mars til og med 31. oktober. Det gis ikke samarbeidsrabatt eller rabatt for hjemmekompostering. Beholdere må stå inntil kjørbær vei for stor bil på eksisterende innsamlingsrute for husholdningsavfall. Hyttenaboer kan gå sammen om større beholdere.

Slamrenovasjon

Slamrenovasjon inngår i selvkostprinsippet for kommunale avgifter. Alle priser er eks. mva.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a. Grunngelyr (kommunens selvkost kr./ år kr 128,- inngår i dette beløpet)		409,00	415,00	6,00	1,47%	↓	+mva
b. Slamavskiller, bolig (inntil 6m ³)	kr./ år	1 722,00	1 722,00	0,00	0,00%	↓	+mva. Tømmefrekvens hvert andre år
c. Slamavskiller, fritidsbolig (inntil 6m ³)	kr./ år	1 292,00	1 292,00	0,00	0,00%	↓	+mva. Tømmefrekvens hvert fjerde år
d. Tillegg for større slamlegg enn 6m ²	kr./ m ³	320,00	320,00	0,00	0,00%	↓	+mva. Pris pr. boenhet.
e. Tett tank, inntil 6m ³	kr./ år	3 200,00	3 700,00	500,00	15,63%	↑	+mva. Tømmefrekvens årlig
f. Tett tank, inntil 6m ³ levert eksternt		4 480,00	4 980,00	500,00	11,16%	↑	+mva. Tømmefrekvens årlig (Ny – ved et evt. krav ved ny utslippstillatelse)
g. Bomtur (kommunens selvkost kr 128,- inngår i dette)	kr./ tur	950,00	1 078,00	128,00	13,47%	↑	+mva
h. Minirensanlegg, inntil 2 boenheter. Pris pr. boenhet	kr./ ord. tømming	2 800,00	2 800,00	0,00	0,00%	↓	+mva
i. Minirensanlegg, 3-6 boenheter. Pris pr. boenhet (30% rabatt)	kr./ ord. tømming	1 960,00	1 960,00	0,00	0,00%	↓	+mva
j. Privat fellesanlegg, 7-19 boenheter. Pris pr. boenhet (60% rabatt)	kr./ ord. tømming	1 120,00	1 120,00	0,00	0,00%	↓	+mva
k. Privat fellesanlegg, 20 + boenheter. Pris pr. boenhet (70% rabatt)	kr./ ord.tømming	840,00	840,00	0,00	0,00%	↓	+mva

Tømming utenom det som er inkludert i slamavgiften

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a. Ekstra tømming etter plan, inntil 6 m3 (**)	kr./ tømming	1 680,00	1 680,00	0,00	0,00%	↓	+mva
b. Ekstra tømming etter plan pr. m3, utover 6 m3	kr./ kubikk	300,00	320,00	20,00	6,67%	↑	+mva
c. Tillegg for ekstra tømming utenom plan (***)	kr./ tømming	1 000,00	1 000,00	0,00	0,00%	↓	+mva
d. Prekær tømming	kr./ utrykning	3 500,00	3 500,00	0,00	0,00%	↓	+mva.
e. Prekær tømming utenom arbeidstid	kr./ utrykning	5 000,00	5 000,00	0,00	0,00%	↓	+mva
f. Slangeutlegg over 50 meter	kr./ meter	30,00	30,00	0,00	0,00%	↓	+mva
g. Slambil, øvrige tjenester	kr./ time	1 300,00	1 700,00	400,00	30,77%	↑	+mva
h. Bestilling av tømming alle anleggstyper inntil 6 m3		0	3 000	3 000	0%	↓	+ mva

Tømming med båt på rute på kr 5.500. Tømming utenom planlagt rute kan ikke påregnes.

Tillegg for slangeutlegg over 50m, kr 50,00 pr meter.

(**) Ekstra tømming påvirker ikke hvilket år neste ordinære tømming finner sted og påvirker heller ikke beregningen av det ordinære, årlige slamgebyret.

(***) Tillegget kommer som tillegg til gebyr for planlagt ekstratømming.

En ekstra tømming av inntil 6 m3 koster da kr 1 600 + kr 1 000.

Alle andre tillegg etter regning.

Feieavgift

Alle priser er eks. mva.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Feie- og tilsynsavgift pr. pipeløp	kr./ år	416,00	449,00	33,00	7,93%	↑	+mva

Parkeringsdekning

Frikjøp i forbindelse med krav om parkeringsdekning etter plan- og bygningsloven.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a. Sentrumsrelatert forretnings- og serviceområde i Farsund by	kr./ stk	160 000,00	160 000,00	0,00	0,00%		Gjelder området benevnt BE5 i kommunedelplan. Prisen er satt ut fra kostnad pr.plass ved bygging av p-hus i Farsund
b. Alle andre øvrige områder som ikke omfattes av forannevnte	kr./ stk	90 000,00	90 000,00	0,00	0,00%		

Jord-/skogbruk og viltforvaltning

Gebyrer innen jord-/skogbruk og viltforvaltningen holdes uendret.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Forvaltningsgebyr		Uendret	Uendret				

Byggesaker og private reguleringsplaner

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Byggesak og private reguleringsplaner		Økes med 5%	Økes med 5%				

Gebyrer etter matrikkeloven

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Gebyr etter matrikkeloven		Økes med 5%	Økes med 5%				

Gebyrer etter eierseksjonsloven

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Behandlingsgebyr		6 667	7 000	333	5%		

Lov om eiendomsopplysninger

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Gebyr om eiendomsopplysninger		økes 5%	økes 5%				

Barnehage

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
3 dager per uke	Kr/mnd	1 800	1 800	0	0%	↓	følger Stortingets maksimalgrense for foreldrebetaling. I fra 1. august reduseres makspris 2000 pr mnd.
4 dager per uke	Kr/mnd.	2 400	2 400	0	0%	↓	følger Stortingets maksimalgrense for foreldrebetaling. I fra 1. august reduseres makspris 2000 pr mnd.
5 dager per uke	Kr/mnd.	3 000	3 000	0	0%	↓	følger Stortingets maksimalgrense for foreldrebetaling. I fra 1. august reduseres makspris 2000 pr mnd.
Kostpenger 3 dager	Kr/mnd	235	265	30	13%	↗	
Kostpenger 4 dager	Kr/mnd	313	353	40	13%	↗	
Kostpenger 5 dager	Kr/mnd	390	440	50	13%	↗	

Oppholdsbetaling skolefritidsordning (SFO)

I forbindelse med endring av vedtektene for SFO (skolefritidsordningen) er det også gjort endringer i oppsett for betaling fra og med 1.8.2023. Foresatte vil nå betale ut fra det timegrupper og antall timer barnet er i SFO. På denne måten kan vi utnytte funksjonaliteten i betalingssystemet bedre. Med bakgrunn i dette er prissettingen ikke sammenlignbar med fjorårets prissetting, men ligger i stor grad innenfor samme prisområde regulert for prisvekst.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
a. Opphold SFO 5 timer i uka eller mindre (10 mnd.)	kr. / pr. mnd.	800	840	40	5%	↗	
b. Opphold SFO 7,5 timer i uka eller mindre (10 mnd.)	kr. / pr. mnd.	1 200	1 260	60	5%	↗	
c. Opphold SFO 12 timer i uka eller mindre (10 mnd.)	kr. / pr. mnd.	1 920	2 010	90	5%	↗	
d. Opphold SFO 13,5 timer i uka eller mindre (10 mnd.)	kr. / pr. mnd.	2 160	2 260	100	5%	↗	
e. Opphold SFO 17 timer i uka eller mindre (10 mnd.)	kr. / pr. mnd.	2 720	2 850	130	5%	↗	
f. Opphold - Full plass med ferier inntil 21 timer i uka (11 mnd.)	kr. / pr. mnd.	3 360	3 540	180	5%	↗	
g. Opphold - Full plass med ferier inntil 22 timer i uka (11 mnd.)	kr. / pr. mnd.	3 520	3 680	160	5%	↗	
h. Gebyr ved for sen henting av barn gang	kr. / pr. gang	200	200	0	0%	↘	
i. Kjøp av ekstradag - skolens ferier	kr. / pr. dag	383	400	17	4%	↗	
j. Timepris ved kjøp av tid utenom skolens ferier	kr. / pr. time (krever kjøp av hel økt.)	66	70	4	6%	↗	
k. Midlertidig dispensasjon fra opphold i SFO	kr. / pr. time	33	33	0	0%	↘	

Lovregulerte hjemmetjenester

Egenandeler justeres årlig med utgangspunkt i grunnbeløpet i Folketrygden (G) pr mai siste året.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i i kr	Endring i i %	Trendpil	Merknad
Egenandeler		lhht	lhht				
		grunnbeløpsendring	grunnbeløpsendring				

Ikke lovregulerte tjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Egenandeler		Økes med 3,7%	Økes med 5%				Anslag deflator statsbudsjett

Husleie, kommunale boliger

Husleieprisen justeres i henhold til 12-måneders-konsumprisindeks pr. 15.november, maks 3%.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Husleie		Økes med maks 3%	Økes med maks 3%				

Prisliste for småbåthavnene

Alle priser er eks. moms med mindre noe annet er angitt.

Tildelingsvederlag for ny eller endret båtplass er kr. 1.500,-.

Det betales kr. 500,- for hver venteliste plass man ønsker. Venteliste plassen er gyldig i inntil 5 år eller til man får den ønskede båtplassen.

All bruk av strøm skal måles og betales for. Strømmåler hentes på servicetorget i Farsund for båthavner uten automatisk betalingsløsning. Depositum = kr. 800,- Årsleie = kr. 300,-. Strømpris er kr. 3,30,- pr. Kwh + mva.

Lagring av båter på land i Kjørrefjord og Lauervika på anvist plass belastes med kr. 52,- pr. m² og gjelder for hele perioden fra 01.09-01.06.

Tillatelse til ekstra opplag fra 01.06-01.09 belastes med kr 150,- pr uke eller kr 500,- pr mnd.

Lagring av båt på land, eller plassering av tilhengere/ opplagsutstyr uten kommunens tillatelse vil medføre fjerning av objektene for eiers regning. Dette gjelder også for båter på sjøen som blir plassert uten avtale. Arbeidet med fjerning faktureres basert på medgått tid med en timerate på kr. 1.250,- + eventuell kostnad for innleie av lastebil og/eller annet utstyr for løft av båt, tilhenger, opplagsutstyr osv.

Kjøp av båthusgrunn i Lauervika, Sundsodden og Kjørrefjord. Kr. 18.000,- pr. breddemeter (strandlinjemeter).

Båter under 15 meters lengde som ønsker langtidsligge i våre gjestehavner eller ved andre offentlige kaier (lengre enn 30 dager) kan søke om dette og hvis det innvilges så skal det betales kr. 100,- pr. døgn + strøm i perioden April - September. For perioden Oktober – Mars er prisen kr. 50,- pr. døgn + strøm. Det innvilges kun hele kalendermåneder for langtidsligge.

Økonomiplan for 2024-2027

Priser i den enkelte båthavn:

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil Merknad
Borshavn	kr.	1 300,00	1 300,00	0,00	0,00%	↓
Borshavn flytebrygge med utligger "pensjonistbrygga"		1 750,00	1 750,00	0,00	0,00%	↓
Borshavn, "ny" flytebrygge med utligger	kr.	1 750,00	1 750,00	0,00	0,00%	↓
Borshavn, ikke uttrigger og ikke langs kai	kr.	950,00	950,00	0,00	0,00%	↓
Farøy	kr.	1 400,00	1 400,00	0,00	0,00%	↓
Haugestranda	kr	400,00	400,00	0,00	0,00%	↓
Jøllestø	kr.	650,00	650,00	0,00	0,00%	↓
Kjørrefjord	kr.	1 200,00	1 200,00	0,00	0,00%	↓
Lauervik	kr.	1 400	1 500	100	7%	↑
Sigersvold	kr.	1 400,00	1 400,00	0,00	0,00%	↓
Sundsodden	kr.	1 200,00	1 200,00	0,00	0,00%	↓
Tjørvehavn	kr.	1 250,00	1 250,00	0,00	0,00%	↓
Tjørvehavn, ikke uttrigger og ikke langs kai	kr.	850,00	850,00	0,00	0,00%	↓
Verven	kr.	2 000,00	2 000,00	0,00	0,00%	↓

Dersom ikke annet er spesifisert regnes breddemeter båt plass som senter uttrigger til senter uttrigger.

Festeavgift for båthusgrunn justeres i henhold til KPI.

Andre betalingssatser, gebyrer og egenandeler

Når kommunen står som utbygger av vei, vann og avløp mv. for private utbyggingsprosjekter, skal den private «utbygger» dekke kommunens administrasjonskostnader med 3 % av anleggsbidraget (samme nivå som 2011).

Purregebyr ifølge lov om rettsgebyr (gjeldende sats).

Andre betalingssatser eller egenandel økes med 3 % dersom det ikke fremkommer annet i rundskriv eller regulert i sentrale føringer.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil Merknad
Andre betalingssatser, gebyrer og egenandel		økes med 3%	økes med 3%			

Gravetillatelse kommunale arealer

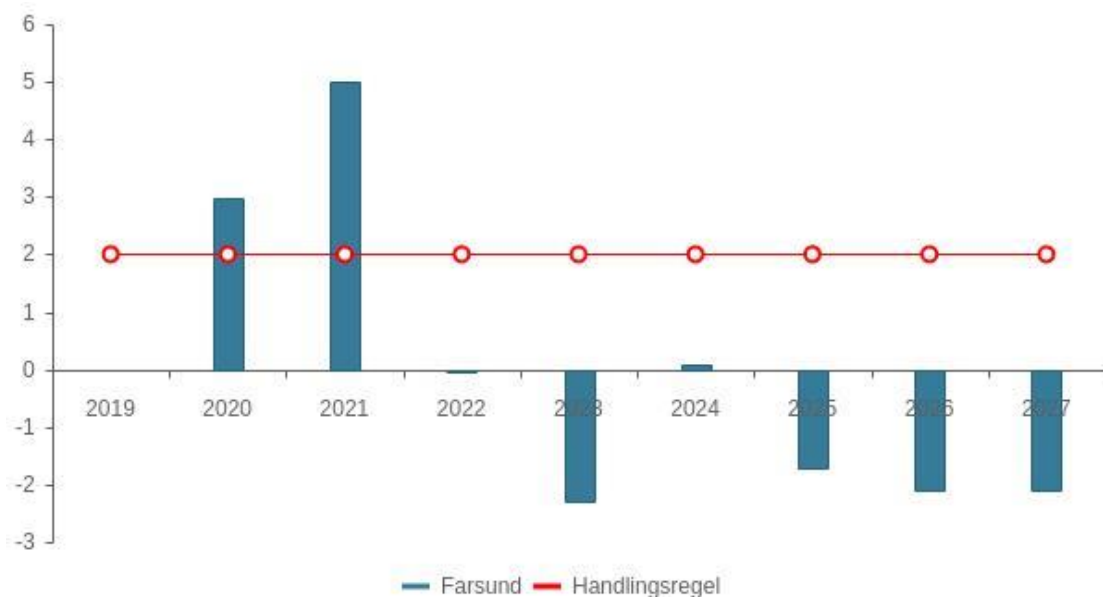
Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Gebyr for behandling av arbeidsvarslingsplaner		0	750	750	0%	↓	
Gebyr for behandling av gravesøknad		0	2 500	2 500	0%	↓	
Gebyr for graving uten godkjent søknad (2x ord. geb)		0	5 000	5 000	0%	↓	

Gebyr for søknad om kjøp av kommunale areal

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Gebyr for søknad av kommunale arealer		0	13 753	13 753	0%	↓	Ved ikke innvilget søknad for kjøp av areal, inngis en rabatt på 50%

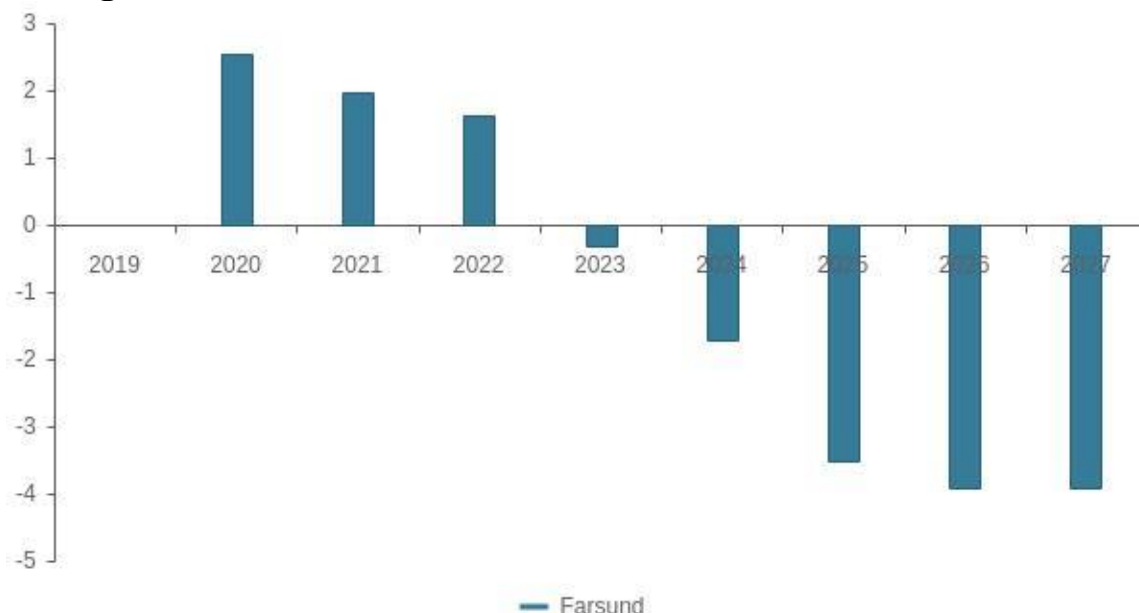
7. Økonomisk utvikling i planperioden

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

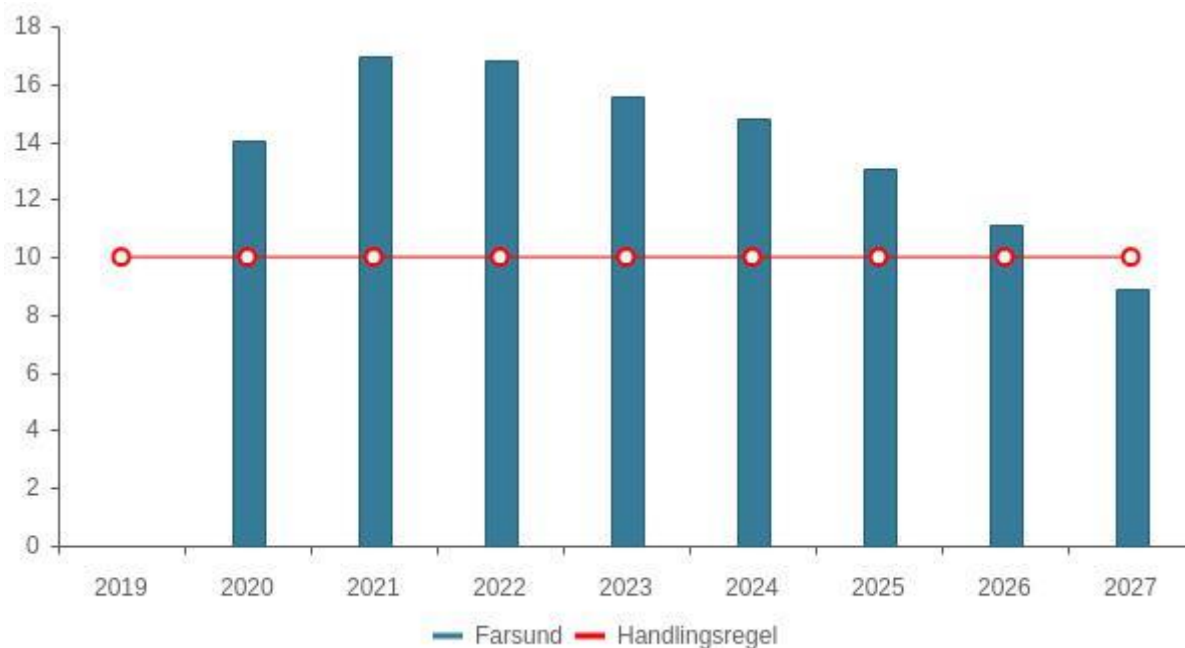
Tabell	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	Budsjett 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027
Farsund	0,0 %	3,0 %	5,0 %	0,0 %	-2,3 %	0,1 %	-1,7 %	-2,1 %	-2,1 %
Handlingsregel	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

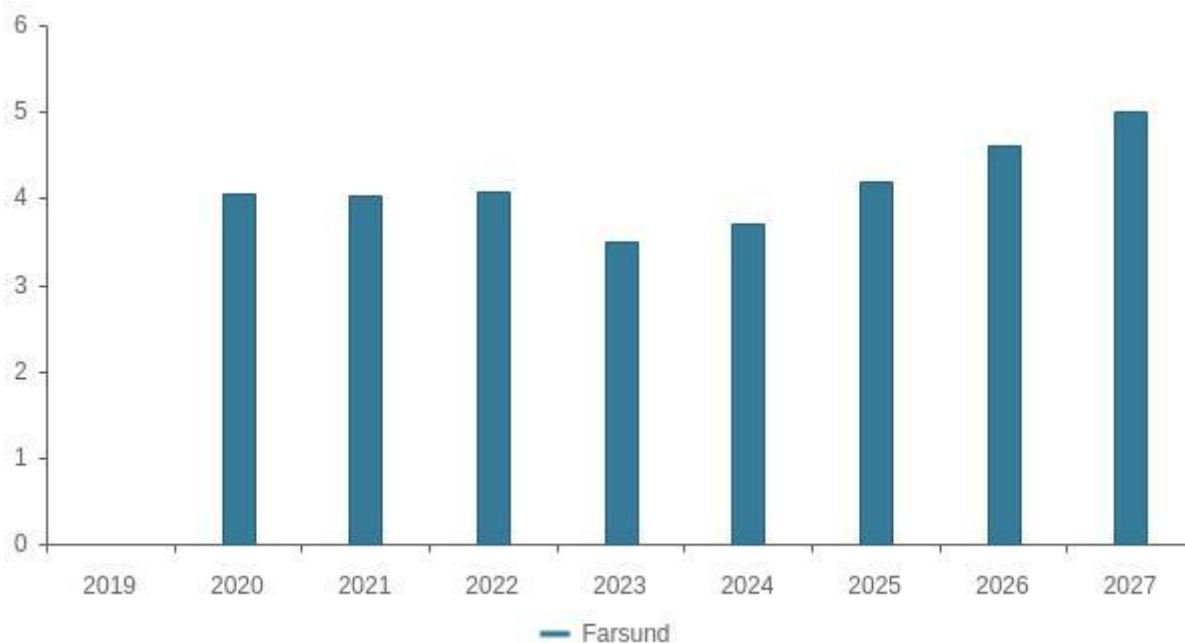
Tabell	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	Budsjett 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027
Farsund	0,0 %	2,6 %	2,0 %	1,6 %	-0,3 %	-1,7 %	-3,5 %	-3,9 %	-3,9 %

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	Budsjett 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027
Farsund	0,0 %	14,0 %	17,0 %	16,8 %	15,6 %	14,8 %	13,1 %	11,1 %	8,9 %
Handlingsregel	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	Budsjett 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027
Farsund	0,0 %	4,1 %	4,0 %	4,1 %	3,5 %	3,7 %	4,2 %	4,6 %	5,0 %

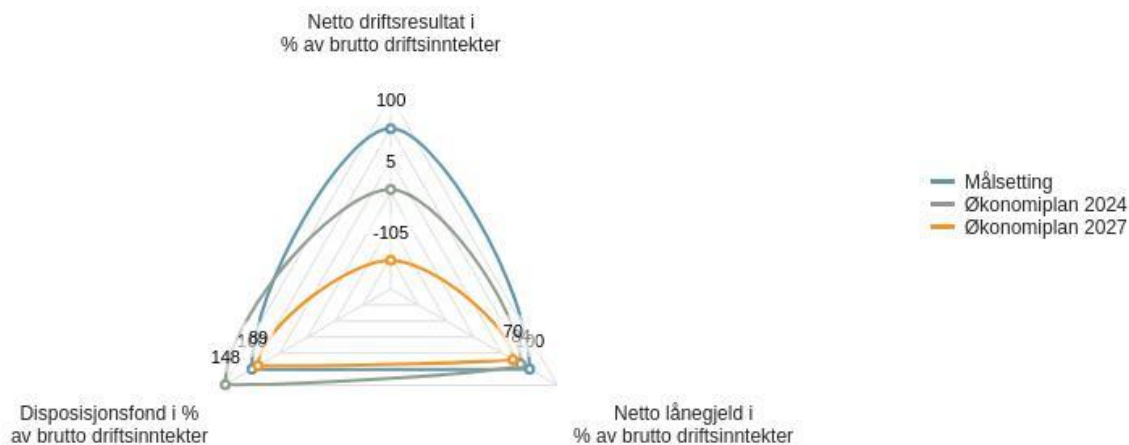
Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

	Budsjett 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Sum inntekter	-1 026 532	-1 099 634	-1 095 034	-1 095 034	-1 097 534
Sum utgifter	1 050 590	1 114 029	1 123 100	1 122 453	1 120 978
Brutto resultat	24 058	14 395	28 066	27 419	23 444
Netto finansutgifter og inntekter	33 909	40 550	45 728	50 005	54 405
Motpost avskrivninger	-51 981	-56 267	-55 261	-54 823	-54 823
Netto resultat	5 986	-1 322	18 533	22 601	23 026
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-5 986	1 322	-18 533	-22 601	-23 026
Årsresultat	0	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	-0,6 %	0,1 %	-1,7 %	-2,1 %	-2,1 %

Kommunaløkonomisk bærekraft (KØB)

Grafen viser avviket mellom vedtatte mål for de tre viktigste finansielle indikatorene som skal bidra til kommunaløkonomisk bærekraft (KØB). Verdiene i trekanten er relative, og målet er omregnet til 100 for alle tre indikatorer. Verdi under 100 indikerer behov for ytterligere tilpasning for å nå målsettingen.

Virkelige verdier

Indikatornavn	Målsetting	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2027
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	2,0 %	0,1 %	-2,1 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	80,0 %	92,7 %	104,3 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	10,0 %	14,8 %	8,9 %

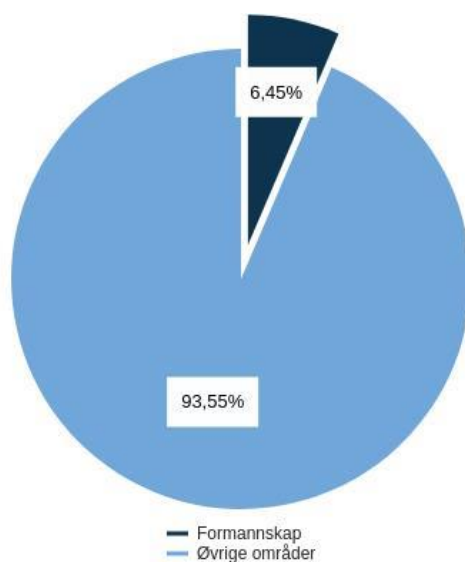
Relative verdier

Indikatornavn	Målsetting	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2027
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	100,0 %	5,0 %	-105,0 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	100,0 %	84,0 %	70,0 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	100,0 %	148,0 %	89,0 %

8. Kommunens tjenesteområder

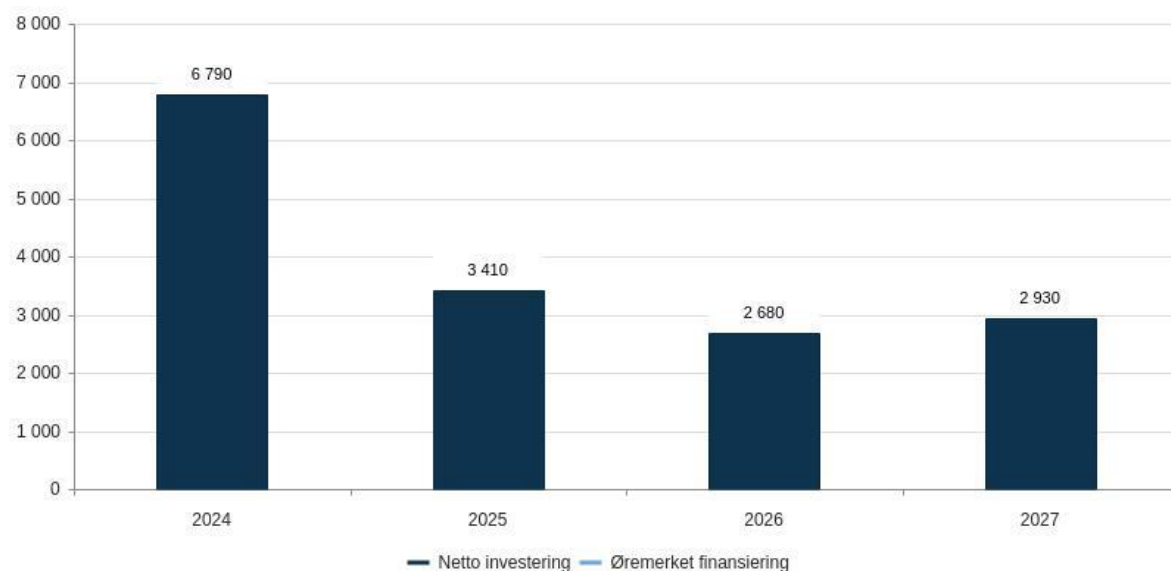
Formannskap

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1000 kr

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Tiltakstype		2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett		62 782	62 782	62 782	62 782
Sum Vedtak forrige periode		-600	-600	-600	-600
Konsekvensjustert budsjett		-600	-600	-600	-600
Konsekvensjustert ramme		62 182	62 182	62 182	62 182
Nye tiltak					
Bring avtale Husan	Nye tiltak	60	60	60	60
Endring i stillingsinnhold / arbeidsoppgaver til næringssjef	Nye tiltak	140	140	140	140
Interne overføring	Nye tiltak	2 500	2 500	2 500	2 500
Overføring til Lista Fyr as - økning	Nye tiltak	150	150	150	150
Rammejustering	Nye tiltak	-140	-140	-140	-140
Rammeøkning av diverse utgifter til folkevalgte (i hovedsak opplæring og dekning av diverse utgifter)	Nye tiltak	150	150	150	150
Refusjon fra Agder Fylkeskommune på 5% av ordførers godtgjørelse	Nye tiltak	-50	-50	-50	-50
SOWE(South West) Prosjekt for havvindsasting i regi av Lyngdal og Farsund kommune	Nye tiltak	250	250	250	0
Tilskudd til havvindsasting - "Fremtidens Havvind"	Nye tiltak	125	125	125	0
Utbygging bredbånd 2024	Nye tiltak	680	0	0	0
Valg	Nye tiltak	0	0	0	400
Økning godtgjørelse Ordfører	Nye tiltak	55	55	55	55
Økning godtgjørelse varaordfører	Nye tiltak	85	85	85	85
Økning i arbeidsgiveragift	Nye tiltak	25	25	25	25
Økning i godtgjørelse til folkevalgte	Nye tiltak	50	50	50	50
Økning i overføring til krk.fellesråd	Nye tiltak	200	200	200	200
Økte driftsutgifter- økte Microsoft lisenser/IKT	Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak		5 280	4 600	4 600	4 625
Nye tiltak og realendringer budsjett		5 280	4 600	4 600	4 625
Budsjettendringer					
Datakurs for eldre	Budsjettendringer	-100	-100	-100	-100
Effektivisering som følge av sammenslåing fellestjenester og personal og administrasjon	Budsjettendringer	-700	-700	-700	-700
Utbygging av høyhastighets bredbånd	Budsjettendringer	-996	-996	-996	-996
Valg	Budsjettendringer	-400	0	-400	-400
Sum Budsjettendringer		-2 196	-1 796	-2 196	-2 196
Budsjettendringer		-2 196	-1 796	-2 196	-2 196
Ramme 2024-2027		65 266	64 986	64 586	64 611

Tiltak som ikke er innarbeidet i kommunedirektørens forslag

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprettelse av stilling som kommuneplanlegger	500	499	500	500
Støtte til Ny Giv Farsund	1 000	900	800	700
Sum	1 500	1 399	1 300	1 200

Nye tiltak

Støtte til Ny Giv Farsund

Ny Giv Farsund - organisasjon under stiftelse hat i 2022 vært i dialog med kommunen om tjenestekjøpsavtale. Det er ikke funnet rom for dette i budsjettet for 2024.

Sammendrag budsjett

Budsjett 2024 for tjenesteområdet bygger i all hovedsak på foregående års budsjett, justert for lønnsutvikling og prisjusteringer. Digital satsning og utvikling antas, sammen med økt digital modenhet i befolkningen, å være blant årsakene til at vi nå opplever redusert pågang til servicetorget. Som en konsekvens av dette er det innenfor denne tjenesten foretatt en bemanningsreduksjon på 1 årsverk i budsjett for 2024.

Fellestjenester har fellesutgifter for hele organisasjonen innenfor digitaliseringsområdet. Farsund kommunes årlige kostnad ifm eierskap og deltakelse i DDV inngår i dette budsjettet. Enheten har også kostnadene for de ulike nasjonale felleskomponenter som digitaliseringsarbeidet baseres på.

Om tjenesteområdet

Politisk virksomhet

Ordføreren er kommunens øverste politiske leder, valgt av kommunestyret. Varaordfører er ordførers stedfortreder. Ordfører leder formannskaps- og kommunestyremøter, og er kommunens rettslige representant. Godtgjørelse til ordfører og andre folkevalgte, dekning av folkevalgtes utgifter som kjøregodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste er budsjettmessig lagt til denne enheten. Videre er kontingentutgifter som medlemskap i KS plassert her. KS er kommunesektorens organisasjon og utviklingspartner. KS er landets største offentlige arbeidsgiverorganisasjon og forhandlingspart i lønnsoppgjørene.

Næring, turisme og friluft

Enheten innbefatter reiseliv og en budsjettmessig ordning for å formidle tilskudd fra kommunen til Lista Fyr as, Lister Nyskaping og Lister Friluftsråd og andre aktuelle aktører. På denne enheten utgiftsføres også overføringer fra kommunens næringsfond til søkere som har fått innvilget støtte. Det er formannskapet som er delegert budsjettmyndighet for denne enheten.

Tilskudd kirke og trossamfunn

Fra denne enheten utbetales tilskudd til kirke og trossamfunn.

Kommunens økonomiske ansvar er regulert i lov om Den norske kirke av 07.06.1996 nr. 31 (kirkeloven) § 15 og omfatter blant annet utgifter til drift og vedlikehold av kirker, gravplasser og utgifter til administrasjon.

Administrativ ledelse

Enheten består av kommunedirektør og ledergruppen (organisasjonssjef og kommunalsjefer for sektorene Oppvekst og kultur, Helse og omsorg, Teknisk).

Kommunedirektøren er kommunes øverste administrative leder og står ansvarlig overfor kommunestyret. Kommunedirektørens oppgaver og ansvar fremgår av kommunelovens bestemmelser og av kommunens delegasjonsreglement. Kommunalsjefene utøver kommunedirektørens funksjon i den enkelte sektor.

Kommunedirektøren skal sørge for at:

- Saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet og at vedtak blir iverksatt
- Administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter, overordnede instruksjoner og at den er gjenstand for betryggende kontroll

Kommunedirektøren har møte- og talerett, personlig eller ved en av sine underordnede, i alle folkevalgte organer bortsett fra kontrollutvalget. Normalt møter kommunedirektøren i kommunestyret, formannskapet og administrasjonsutvalget, mens kommunalsjefer og ev. virksomhetsledere møter i andre utvalg og råd.

Organisasjon

Organisasjon består av interne støttefunksjoner som personal og organisasjon, fellesfunksjoner (dokumentsenter, service og informasjon) og økonomi.

Personal og organisasjon

Personal- og organisasjon bistår hele organisasjonen innenfor HR-området, eksempelvis i saker om ansettelse, helse, miljø og sikkerhet (HMS), medarbeideroppfølging, konflikthåndtering, tariff og lønn, organisasjonsutvikling, pensjon, forsikring, lederstøtte, organisasjonsutvikling samt generell rådgivning innenfor fag-, og ansvarsområdet.

Personal utfører alt fra rutinepregede utfører oppgaver til strategiske oppgaver som i større grad er koblet mot kommunens ledelse og strategiske beslutninger for øvrig. Hovedverneombud og tillitsvalgte med frikjøpt tillitsvalgtressurs (Hovedavtalen) avlønnes også fra dette området.

Fellestjenester

Fellestjenester innbefatter bl.a. dokumentcenter, informasjonsarbeid, servicetorg / innbyggertjenester. I tillegg er diverse rådgiver- og saksbehandlerfunksjoner innenfor personvern, innbyggerdialog, beredskap, planarbeid og juridiske temaer tillagt området.

Digital satsning og utvikling, sammen med økt digital modenhet i befolkningen antas å være blant årsakene til at vi nå opplever redusert pågang til servicetorget. Som en konsekvens av dette er det foretatt en bemanningsreduksjon på 1 årsverk i budsjett for 2024.

Økonomikontoret

Økonomikontoret har på vegne av kommunedirektøren ansvar for kommunens regnskap og lønnsutbetaling, budsjett- og økonomiplanprosesser samt finansforvaltning. Avdelingen skal sørge for å videreutvikle budsjett- og rapporteringsverktøy i tråd med kommunens behov. Det arbeides med de mulighetene som ligger i felles økonomimodell i DDV for å oppnå effektivisering i alle ledd i organisasjonen.

Status og utfordringer

Digitaliseringsarbeid foregår i alle sektorer, og det er avgjørende at hele organisasjonen har en gjennomarbeidet strategi. Digitalisering av arbeidsoppgaver gir både muligheter og utfordringer. Den raske digitale utviklingen gir muligheter for bedre kvalitet og ressursutnyttelse, men krever samtidig at man lokalt tilegner seg den kompetansen som kreves for å utnytte disse mulighetene på en god måte. Samtidig er det særdeles viktig å ivareta personvern hensyn i alle digitale løsninger som tas i bruk.

I 2024 vil kommunen, i samarbeid med DDV, gjennomføre en anskaffelsesprosess på ny ERP løsning (økonomi, HR, lønn) kvalitets- og avvikssystem (opprinnelig planlagt i 2023). Informasjonsarbeid og innbyggerfokus vil være et satsningsområde, eksempelvis gjennom anskaffelse og implementering av nye nettsider, innbygger-App og digitale skjema-løsninger.

Farsund kommune er en stor virksomhet med mange arbeidssteder fordelt på ulike enheter og sektorer. I tiden fremover vil vi videreføre fokuset på administrativ organisering og ledelse.

Kostra-analyse - Adm, styring og fellesutgifter

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B) *) **)	4 627	4 610	4 163	4 182	4 562	5 707	5 490	5 675

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Kirke

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter (B)	1,2 %	1,1 %	1,1 %	0,8 %	0,9 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

Måltabell

Hovedmål

Delmål

En kommune i vekst med gode levekår, trygge oppvekstvilkår, mangfold og god livskvalitet for alle.

Et næringsliv som tilbyr fremtidsrettede og inkluderende arbeidsplasser.

Et omdømme som fremmer kommunens attraktivitet og konkurransevne

L4 : I Farsund deltar barn og unge aktivt i samfunnsutviklingen

Farsund kommune er en attraktiv arbeidsgiver med et felles verdigrunnlag og et anerkjent kompetansemiljø.

Farsund kommune setter innbyggeren og brukeren i sentrum gjennom god innbyggerdialog og brukermedvirkning

Kommunen har en bærekraftig økonomi som sikrer handlefrihet og dermed fremtidens velferdstjenester

Kommunen har god oversikt over beredskapsmessige utfordringer, og et lavt omfang av uønskede hendelser

Farsund kommune er en attraktiv arbeidsgiver med et felles verdigrunnlag og et anerkjent kompetansemiljø.

Strategier (slike skal vi nå målene): • Prioritere systematisk lederutvikling og felles lederkriterier for å sikre tjenester av god kvalitet • Økt innsats for å fremme heltidskultur med mål om økt likestilling og bedre folkehelse • Revidere virksomhetens etiske retningslinjer for å synliggjøre organisasjonens verdigrunnlag • Videreutvikle organisasjonens endringskompetanse

Farsund kommune setter innbyggeren og brukeren i sentrum gjennom god innbyggerdialog og brukermedvirkning

Strategier (slik skal vi nå målene): • Ta bedre i bruk innbyggerens kompetanse og ressurser • Ta i bruk nye kommunikasjonsarenaer og kommunikasjonsverktøy • Tydelig formidling og klart språk

Kommunen har en bærekraftig økonomi som sikrer handlefrihet og dermed fremtidens velferdstjenester

Strategier (slik skal vi nå målene): • Sikre tydelige sammenhenger mellom styringsdokumentene for å gi grunnlag for langsiktig perspektiv i arbeidet med kommuneplaner, økonomiplaner og årsbudsjettene • Videreutvikle styringssystemene og analyseverktøyene for å sikre god ressursbruk i forhold til behov på kort og lang sikt • Styrke inntektsgrunnlaget gjennom å legge til rette for vekst og verdiskapning samt god formuesforvaltning

Kommunen har god oversikt over beredskapsmessige utfordringer, og et lavt omfang av uønskede hendelser

Strategier : (slik skal vi nå målene): • Prioritere forebygging på alle nivåer i organisasjonen • Sikre oppdaterte beredskapsplaner, risikoanalyser og beredskapsrutiner • Implementere god kompetanse innenfor beredskap på alle nivåer i organisasjonen • Etablere gode samarbeidsarenaer både internt og eksternt

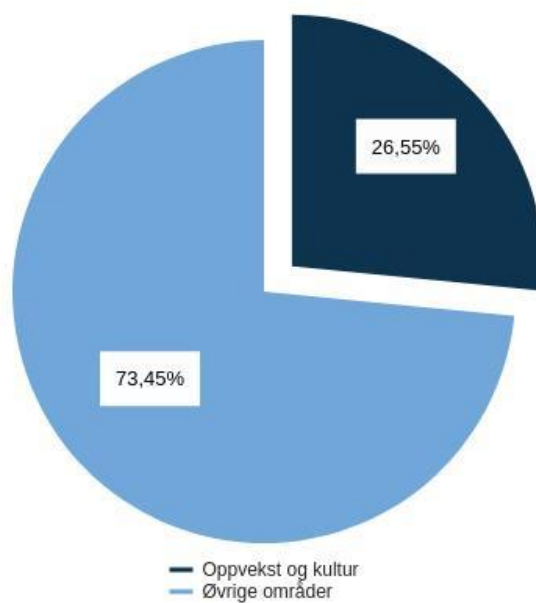
L4 : I Farsund deltar barn og unge aktivt i samfunnsutviklingen

Strategier (slik skal vi nå målene):

- 1 Videreutvikle ungdomsrådets rolle
- 2 Ta i bruk nye arenaer for medvirkning
- 3 Fremme engasjement gjennom opplæring i lokal politikk og samfunnsutvikling

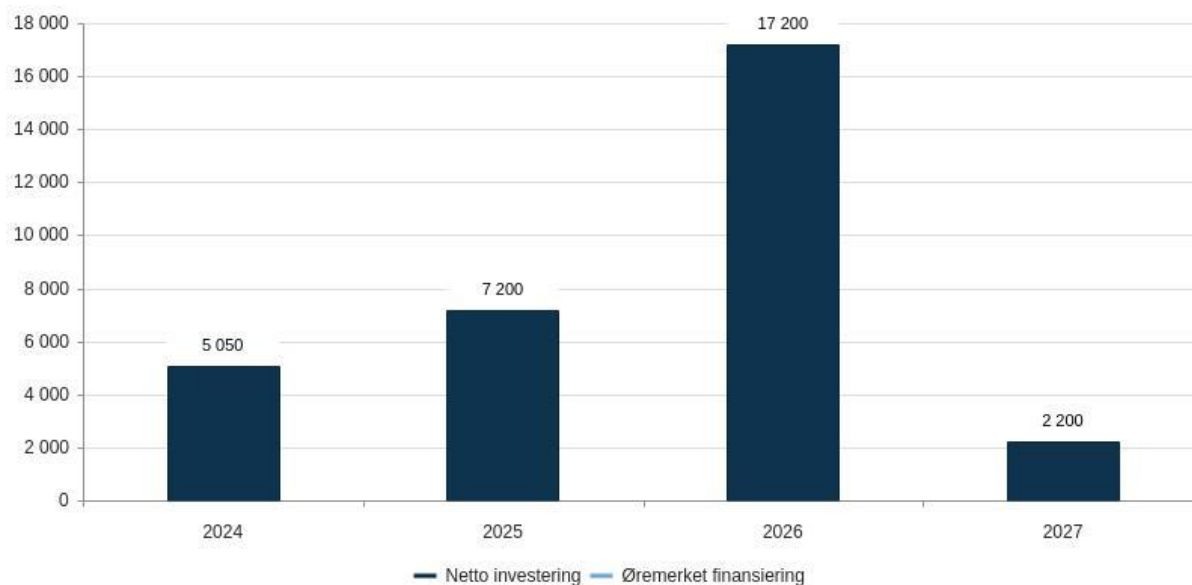
Oppvekst og kultur

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1000 kr

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett		250 839	250 839	250 839	250 839
Konsekvensjustert ramme		250 839	250 839	250 839	250 839
Politisk vedtak					
Utgifter til Polen turen	Politisk vedtak	650	650	650	650
Sum Politisk vedtak		650	650	650	650
Nye tiltak					
Alternativ opplæringsarena	Nye tiltak	3 200	3 200	3 200	3 200
Fritidsklubb åpent i sommerferien med diverse aktiviteter	Nye tiltak	140	140	140	140
Reduksjon i brukerbetaling-reduksjon i makspris i fra kr 3000 til kr 2000 august 2024	Nye tiltak	800	800	800	800
Økning i andel elever med spesialundervisning	Nye tiltak	6 037	6 037	6 037	6 037
Økning i driftsutgiftsavtaler - Kino og Museum	Nye tiltak	69	69	69	69
Økning i tilskudd til private barnehage inkl. styrkettilbud økonomiplan 2024-2027	Nye tiltak	2 468	2 468	2 468	2 468
Økning PPT -prisstigning og strukturelle endringer	Nye tiltak	651	651	651	651
Økte driftsutgifter i skolen 2024	Nye tiltak	990	990	990	990
Økte utgifter til SFO pga gratis kjernetid for barn på 2. trinn (lovbestemt fra 01.08.23)	Nye tiltak	2 400	2 400	2 400	2 400
Sum Nye tiltak		16 755	16 755	16 755	16 755
Nye tiltak og realendringer budsjett		17 405	17 405	17 405	17 405
Budsjettendringer					
Fritidsklubb åpent i sommerferien med diverse aktiviteter	Budsjettendringer	-70	-70	-70	-70
Interne budsjettendringer - lønnsbudsjett allokering	Budsjettendringer	0	0	1 104	1 104
Lavere utgifter - lønn læringer	Budsjettendringer	50	50	50	50
Nye lærebøker fagfornyelsen	Budsjettendringer	-800	-800	-800	-800
Redusere utgifter til noe pedagog og/eller assistent på ungdomsskolene	Budsjettendringer	-360	-460	-460	-460
Sum Budsjettendringer		-1 180	-1 280	-176	-176
Budsjettendringer		-1 180	-1 280	-176	-176
Ramme 2024-2027		267 064	266 964	268 068	268 068

Tiltak som ikke er innarbeidet i kommunedirektørens forslag

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Ungdomsrådet sak 38/23 - gratis vaksine for hjernehinnebetennelse for 10- klassinger	60	60	60	60
Økning i tilskudd til lag og foreninger	500	500	500	500
Sum	560	560	560	560

Nye tiltak

Økning i tilskudd til lag og foreninger

Videreføre nivået på tilskudd delt ut til lag og foreninger i 2023.

Sammendrag budsjett

Budsjettforslaget for 2024 er hovedsakelig en videreføring av driften i 2023, men med noen endringer. 12-timers gratis SFO for 1. og 2. trinn, flere barn og elever som har behov for spesialpedagogisk hjelp og undervisning, redusert foreldrebetaling i barnehagen og økning av tilskudd til private barnehager fordi det i 2022 var økte utgifter pga korona, gjør at sektoren har behov for økte ressurser.

Kultur og idrett har mange aktiviteter som ikke er lovpålagte og det er utfordrende med tanke på å bli prioritert med nok ressurser. Kultur er viktig for folkehelsen og for å gjøre kommunen bo-attraktiv.

Om tjenesteområdet

Oppvekst- og kultursektoren består av enhetene Borhaug barnehage, Sunde barnehage, Borhaug skole, Vanse skole, Farsund barneskole, Lista ungdomsskole, Farsund ungdomsskole, Farsund voksenopplæring, Kultur, samt støtteenhetene Førskole felles og Oppvekst felles. Den interkommunale tjenesten Lister Pedagogiske-Psykologisk Tjeneste (PPT) hører også inn under sektoren fordi Farsund er vertskommune.

Det er ca 1200 barn i grunnskolen i Farsund (inkludert ca 50 elever fra mottaket) og ca 165 barn i de to kommunale barnehagene.

Oppvekst Felles

Oppvekst felles er et tjenesteområde innenfor Oppvekstsektoren som ivaretar saker knyttet til skoleområdet; økonomi, it-system, ansettelse, skoleskyss, gjesteelever, saksutredning og planarbeid. Ved enheten er det en 100 % stilling som skolefaglig rådgiver samt en 20 % merkantilstilling som blant annet følger opp enkelte datasystemer og arkivfunksjoner tilknyttet skolene.

Barnehager

Førskole felles består av barnehagemyndigheten og Styrket tilbud. Tjenesten har en rådgiver i 100 % stilling og spesialpedagoger i til sammen 3,45% årsverk. Barnehagemyndigheten har ansvar for oppgaver på barnehageområdet som redusert foreldrebetaling, samordnet opptak, økonomi, kommunalt tilskudd, tilsyn, midlertidige dispensasjoner, godkjenninger mv og øvrig saksbehandling etter Lov om barnehager. I tillegg har rådgiver oppvekst ansvar for spesialpedagoger i barnehage på Styrket tilbud og lærlinger i Barne- og ungdomsarbeiderfaget. Der er to kommunale barnehager og seks private barnehager i Farsund kommune.

Farsund Ungdomsskole

Farsund ungdomsskole er en fulldelt 8. til 10. skole med 3 klasser på hvert trinn. Det er 179 elever ved skolen og 33 ansatte. 25 lærere som utgjør 22, 28 årsverk og 8 assistenter som utgjør 3,03 årsverk. Ved skolen er man svært opptatt av at både elever og ansatte skal trives og føle trygghet, slik at man kan ha et godt fokus på læring. Skolens visjon er derfor: Læring, utvikling og trivsel. Dette kommer også fram i skolens verdier som er; Respekt, Inkludering og Kompetanse.

Borhaug skole

Borhaug skole er en 1-7 skole med 117 elever fordelt på sju klasser. Det er ca 50 elever som bruker SFO. På skolen er det 24 ansatte fordelt på 19,33 årsverk. Av det er 12,26 årsverk til pedagoger. merkantil i 40 % stilling og 7 miljøarbeidere/fagarbeidere som utgjør 4,67 årsverk (2,4 av dem til spes.undervisning og 1,47 årsverk på SFO).

Vanse skole

Vanse skole er en barneskole med totalt 324 elever med normalt to klasser på hver trinn. Pga elevtall på årets 2. trinn, har vi valgt å ha en stor klasse og i stedet dele elevene i mindre grupper ved behov. Skolen har totalt 34,02 årsverk fordelt på 42 ansatte av disse er det 25 pedagoger og 13 assistenter. 4,01 årsverk assistenter går til spes.undervisning. Skolen tilbyr SFO som et morgen- og ettermiddagstilbud med ca 70 påmeldte. Skolen har også et forsterket tilbud, DSR, Det Store Rommet, for elever med store hjelpebehov.

Skolen er organisert med administrasjonen bestående av rektor, inspektør, SFO leder og merkantil. Ansatte er delt inn i 3 team:

- 1.-2. trinn
- 3.-4. trinn
- 5.-7. trinn

SFO har egen leder og fagarbeidere i SFO jobber også i skolen.

Lista ungdomsskole

Lista Ungdomsskole er en 8.-10. skole med totalt 207 elever og 40 ansatte fordelt på 32,32 årsverk (24,09 pedagogårsverk og 4,44 årsverk assistenter til spes.ped.).

Skolen bruker Laundal naturskole mye i forbindelse med leirskole, tilvalgsfaget arbeidslivsfag og valgfaget friluftsliv.

«Det unike Lista» er et bærekraftprosjekt som engasjerer elevene ei uke på høsten og hvor foreldre og andre inviteres inn på skolen for å se alt elevene har lært og gjort. Dybdelæring, tverrfaglige tema og at elevene forstår sine egne læringsprosesser skal være en del av den daglige undervisningen. Dette har blitt jobbet med, og vil prege skolen de neste årene også.

Farsund barneskole

Farsund barneskole tilbyr opplæring for 1.-7.trinn som en del av grunnskoleutdanningen. Det er gode faglige resultater og høy trivsel blant elevene og skolen har lavere andel elever med spesialundervisning sammenlignet med de andre skolene. Kun 2,97 årsverk assistenter brukes til spes.ped.undervisning. Skolen har 343 elever fordelt på 15 klasser og sju trinn. Det er 48 ansatte (33 pedagoger og 15 assistenter) ved skolen fordelt på 37,07 årsverk. Administrasjonen består av en rektor, inspektør og en merkantil.

Voksenopplæringen

Farsund voksenopplæring har i dag omkring 110 elever. I tillegg hadde voksenopplæringen ca 50 elever som var mottakselever på 1.-10.trinn. Ungdomsskolegruppen ble i oktober 2023 flyttet til Lista ungdomsskole og 1.-7.trinn er flyttet til Farsund barneskole.

Omkring 20 elever får spesialundervisning for voksne etter Opplæringsloven § 4A-2, andre ledd. Dette antallet har vært stabilt over lang tid, selv om elever begynner og slutter på avdelingen.

Nytt i år er at Voksenopplæringen fra skolestart i august 2023 også fikk ansvar for ei gruppe med 28 enslige mindreårige (15-18 år).

Norskopplæring etter Introduksjonsloven og Integreringsloven utgjør resten av elevmassen. Dette er en gruppe sammensatt av bosatte flyktninger, familieegjenforente og arbeidsinnvandrere.

Det er 67 flyktninger, hovedsakelig fra Ukraina, som er delt i fem grupper; en liten Alfa-gruppe og

Resten er fordelt på 4 like store grupper. Det er også ei gruppe på ca 15 elever som er flyktninger som ikke er fra Ukraina.

Voksenopplæringen har egnede lokaler og kvalifiserte ansatte til å betjene den økte elevmassen. Tilskudd knyttet til gruppen skal dekke norskopplæringen.

Kultur og idrett

Enhet for kultur og idrett består av ca. 30 ansatte i større eller mindre stillinger fordelt på ca 15 årsverk. Fra 1. oktober 2023 ble idrett og friluftsliv lagt inn under teknisk sektor. Men enheten vil fortsette å samarbeide med teknisk om idrett og friluftsliv. Enheten har et betydelig og variert ansvarsområde: Tildeling av drifts- og kulturmidler, diverse arrangementer, prisutdeling, kunst, kultur, kulturminnevern, kulturarv, aktivitetskort, navne-saker, veinavn, sekretariat ungdomsråd og kulturelle skolesekk/spaserstokk. Vi samarbeider om drift av Farsund kino og Lista museum. Vi har en enhetsleder og en kulturrådgiver og tre underavdelinger; bibliotek, kulturskole og fritidsklubb.

Farsund bibliotek skal være en viktig formidler av kultur, litteratur og kunnskap til kommunens befolkning. Biblioteket består av hovedbiblioteket og filial på Borhaug, og skal være en sosial og kulturell møteplass for alle brukergrupper. Vi har en biblioteksjef i 100 % stilling og fem ansatte.

Vi har en kulturskolerektor i en 50 % stilling og åtte ansatte. Kulturskolen har økt antall elever og har i skoleåret 2023/2024 260 elever fordelt på musikk, dans og visuell kunst. I tillegg kommer korps og kor-dirigenter.

Ungdomsarbeidet drifter to fritidsklubber og Flipside skatehall og har ansvar for MOT/ungdomsarbeid. Leder for ungdomsarbeidet har en 60 % stilling og der er åtte ansatte.

Borhaug barnehage

Borhaug barnehage har ca 64 barn. Det er ca 19,5 årsverk fordelt på 22 ansatte. Av disse er det åtte pedagoger, en lærer og 13 fagarbeidere/assistenter.

Barnehagens visjon er "Lykkelig som liten" og våre verdier er trygghet, raushet og humor.

Sunde barnehage

Barnehagen har 102 barn i barnehagen i dag. Det jobber 33 ansatte i Sunde barnehage fordelt på fem avdelinger og en tilrettelagt avdeling. Grunnbemanningen utgjør i dag litt over 20 årsverk, hvorav 12 ansatte er pedagoger.

Barnehagens visjon er "Klart mi kan", og verdiene er livlig, romslig og full av gøtts.

Status og utfordringer

Barnehagene og skolene har flotte barn og unge, og de fleste trives på skolen. Men flere trenger tettere oppfølging av voksne på grunn av fysiske, psykiske eller sosiale utfordringer. Andel elever med spesialundervisning er økende på de fleste skoler og grunnskolepoeng etter 10-årig grunnskole har over tid vært en god del lavere for Farsundselevne, sammenlignet med regionen og nasjonalt. Reformen *Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis* har fokus på hvordan vi som kommune må få tilstrekkelig kompetanse til å gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle barn og elever, også de som har behov for særskilt tilrettelegging. Vi er i gang med noen tiltak for å gi det enkelte barn en bedre faglig og sosial utvikling.

- Økningen i antall barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp er en trend i alle Lister-kommunene og vi samarbeider tett med Lister PPT om å tilpasse opplæringen best mulig for det enkelte barn og for å forebygge behovet for spesialundervisning.
- Enkelte barn kan få tilbud om deler av opplæringen på en alternativ opplæringsarena når det er vurdert som nødvendig for at de skal få et forsvarlig opplæringstilbud. Målet er hele tiden at disse elevene skal helt tilbake til skolen og at de er inkludert på nærskolen.
- Vi har lagt til rette for mer tverrfaglige samarbeidet med helse om oppfølging av barn med ulike utfordringer (atferd psykisk/fysisk helse) og vil fremover styrke det tverrfaglige samarbeidet om barn med særlige eller sammensatte behov for å skape et lag rundt barnet.
- Vi ligger innenfor lærernormen, men handlingsrommet for å tilpasse opplæringen med for eksempel en annen organisering i deler av en timen/dagen i mindre grupper, er mer begrenset. Det er viktig å kunne ha et handlingsrom for å ta høyde for at elevtallet kan variere i et skoleår.
- Vi har utarbeidet temaplan for overganger fra barnehage til skole og SFO og til ungdomsskole og videregående skole for å sikre gode, trygge overganger og tilpasse opplæringen til det enkelte barn best mulig.
- Ny oppvekstplan for barnehage og skolehar det vært jobbet med i 2023 hvor elever, foreldre, ulike råd og utvalg, politikere, folkehelsekoordinator, PPT, ansatte og ledere på ulike måter har bidratt eller kommet med innspill til planen. Planen vil ferdigstilles i løpet av 2023 og den gir retning for satsingsområdene våre i oppvekst som er lek og læringsmiljø, læring av grunnleggende ferdigheter og ledelse.

Innen kultur og idrett har Dagsturhytta vært en suksess siden den ble åpnet i mars 2023. Farsund har den mest besøkte Dagsturhytta i Lister. Plan for friluftslivets ferdelsårer 2023-2028 ble vedtatt i juni 2023 og vil være viktig i arbeid med å tilrettelegge for mer friluftsliv fremover. Kulturskolen er et veldig attraktivt fritidstilbud til barn og unge og har et økende elevtall. Fritidsklubbene har mye besøk og at de holder åpent også om sommeren, er viktig for ungdommene. Biblioteksatsingen om mer åpent bibliotek har vi ikke kommet i gang med, men vi vil begynne på prosjektet med meråpent bibliotek i 2024. Det vil gjøre biblioteket enda mer tilgjengelig for folk flest. Aktivitetene under *Kultur og idrett* er viktige for innbyggernes livskvalitet og folkehelsen og bidrar til å gjøre Farsund til et attraktivt sted å bo.

Kostra-analyse - Grunnskole

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B) *) **)	12 691	12 705	13 445	13 948	13 552	13 143	13 198	12 766
Netto driftsutgifter per innbygger (222) skolelokaler (B) *) **)	2 099	2 128	2 247	2 677	2 305	2 458	2 339	2 673

Produktivitet

Økonomiplan for 2024-2027

Elever per kommunal grunnskole (B)	241	246	178	221	192	191	235	234
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B) *)	110 093,2	108 789,9	111 356,5	126 299,5	121 234,8	118 847,8	114 837,3	113 235,2
Dekningsgrad								
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	7,2 %	8,0 %	11,1 %	8,1 %	8,1 %	9,3 %	9,3 %	7,9 %
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss (B)	34,9 %	35,9 %	45,9 %	37,1 %	19,2 %	41,1 %	26,5 %	23,3 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Barnehage

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	14,1 %	13,0 %	12,8 %	11,3 %	12,1 %	13,1 %	13,2 %	13,7 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	202 613	203 036	175 348	193 125	187 775	193 990	191 749	190 046
Produktivitet								
Korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomhet, kommunale barnehager (B)	12 844	12 874	12 845	12 648	12 835	12 172	12 267	12 111
Dekningsgrad								
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	88,8 %	84,3 %	73,7 %	85,0 %	82,0 %	87,9 %	82,5 %	87,8 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	96,2 %	95,5 %	95,0 %	97,4 %	96,8 %	96,4 %	97,3 %	97,3 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	31,0 %	32,3 %	52,6 %	36,7 %	67,4 %	56,2 %	42,7 %	50,4 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Kultur og idrett

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) *)	3 227	2 994	2 553	3 301	3 948	2 137	3 168	2 878
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B) *)	1 033	1 118	1 082	490	580	866	1 667	1 415
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B) *)	18 759	18 494	20 504	19 932	19 767	20 355	21 749	24 338
Dekningsgrad								
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	0,6 %	0,8 %	2,2 %	1,4 %	1,3 %	2,6 %	2,5 %	3,2 %
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	16,7 %	14,9 %	12,9 %	12,5 %	16,8 %	16,2 %	11,2 %	13,3 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

Måltabell

Hovedmål	Delmål
En kommune i vekst med gode levekår, trygge oppvekstvilkår, mangfold og god livskvalitet for alle.	L1: Farsund er en mangfoldig og inkluderende kommune L3 : Farsund er en positiv tilflytningskommune, særlig for unge mennesker og barnefamilier L4 : I Farsund deltar barn og unge aktivt i samfunnsutviklingen L5 : Farsund kommune har trygge oppvekstvilkår med et godt barnehagetilbud og en god skole for alle L6 : Farsund har et rikt kulturtilbud der alle innbyggerne har mulighet til å delta
Et næringsliv som tilbyr fremtidsrettede og inkluderende arbeidsplasser.	N4: Farsund utvikler bærekraftige næringer basert på sine rike natur- og kulturverdier N5: Farsund har høy kompetanse innen reiseliv-, kultur- og opplevelsesnæringen
Et omdømme som fremmer kommunens attraktivitet og konkurranseevne	Farsund kommune er en attraktiv arbeidsgiver med et felles verdigrunnlag og et anerkjent kompetansemiljø.

Farsund kommune er en attraktiv arbeidsgiver med et felles verdigrunnlag og et anerkjent kompetansemiljø.

Strategier (slike skal vi nå målene):

- Prioritere systematisk lederutvikling og felles lederkriterier for å sikre tjenester av god kvalitet
- Økt innsats for å fremme heltidskultur med mål om økt likestilling og bedre folkehelse
- Revidere virksomhetens etiske retningslinjer for å synliggjøre organisasjonens verdigrunnlag
- Videreutvikle organisasjonens endringskompetanse

L1: Farsund er en mangfoldig og inkluderende kommune

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Forebygge utenforskap gjennom aktiv inkludering og innbyggermedvirkning
2. Sikre god tverrfaglig innsats for bedre folkehelse og likestilling
3. Tilrettelegge for høyest mulig deltakelse i arbeidslivet
4. Sikre god fysisk tilrettelegging for alle
5. Legge til rette for gode og varierte botilbud

L3 : Farsund er en positiv tilflytningskommune, særlig for unge mennesker og barnefamilier

Strategier (slik skal vi nå målene) :

1. Samarbeide om god tilgjengelighet (vei, kollektivtransport og digitalt)
2. Samarbeide om trygghet i hverdagen (sykehustilbud, politi mm)
3. Bidra til gode utdanningstilbud også ut over videregående skole
4. Utvikle kommunens sentra – med grønne lommer, gode møteplasser, handel og kulturtilbud, fritidstilbud tilrettelagt for miljøvennlig transport
5. Tilrettelegge for bærekraftige løsninger i areal- og boligplanleggingen
6. Bruke natur og kulturverdier som grunnlag for utvikling av attraksjoner for fastboende og besøkende
7. Tilrettelegge attraktive tomte- og boligtilbud basert på kommunens fortrinn

L4 : I Farsund deltar barn og unge aktivt i samfunnsutviklingen

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Videreutvikle ungdomsrådets rolle
2. Ta i bruk nye arenaer for medvirkning
3. Fremme engasjement gjennom opplæring i lokal politikk og samfunnsutvikling

L5 : Farsund kommune har trygge oppvekstvilkår med et godt barnehagetilbud og en god skole for alle

Strategier som bearbeides i ny oppvekstplan (skole og barnehage):

1. Skape et godt læringsmiljø
2. Lære grunnleggende ferdigheter
3. Utvikle god skole- og barnehageledelse
4. Fremme folkehelse

Øvrige strategier for å nå målene:

5. Fremme 0-toleranse for mobbing herunder skjult og digital mobbing
6. Sikre trygge ferdsel for barn og unge
7. Sikre full barnehagedekning
8. Bidra til rusforebyggende arbeid (MOT mv)
9. Styrke holdningsskapende arbeid i hele samfunnet
10. Prioritere tidlig innsats gjennom forebygging
11. Motvirke frafall i skole gjennom gode overganger, tidlig innsats og bedre tverrfaglig samarbeid
12. Styrke kvaliteten og innholdet i SFO
13. Styrke dialogen og forventningsavklaringene mellom skole og hjem
14. Sikre tilgang på nok lærlingeplasser

L6 : Farsund har et rikt kulturtilbud der alle innbyggerne har mulighet til å delta

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Fremme deltakelse i kultur- og idrettsliv.
2. Tilrettelegge gode arenaer for kunst- og kulturformidling
3. Tilrettelegge gode og varierte muligheter for utøvelse av idrett og friluftsliv
4. Utarbeide en handlingsplan for stimulering til frivillig arbeid
5. Bidra til godt samarbeid og tilrettelegging av gode sosiale møteplasser

N4: Farsund utvikler bærekraftige næringer basert på sine rike natur- og kulturverdier

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. En god dialog med regional og nasjonal forvaltning om sambruk av verneområdene
2. Samarbeide med ulike næringer om opplevelsesbaserte reiselivsprodukter
3. Samarbeide om felles regionale besøksstrategier som skal gi best mulig opplevelser i kommune og region

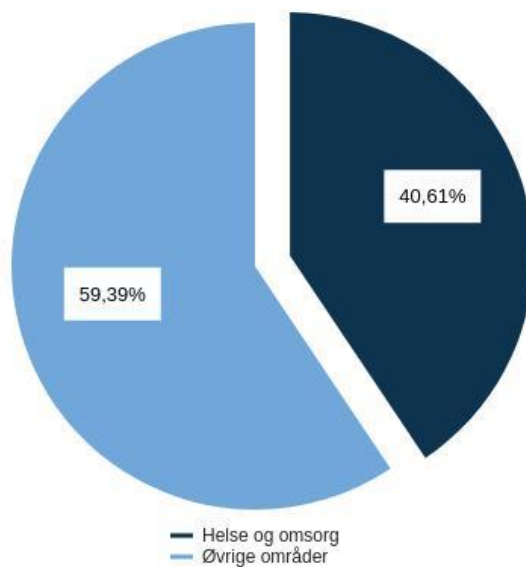
N5: Farsund har høy kompetanse innen reiseliv-, kultur- og opplevelsesnæringen

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Videreutvikle samarbeidet med institusjoner med kompetanse innen våre særegne kultur- og naturhistorie
2. Tilrettelegge for et tett samarbeid med utdanningsinstitusjoner

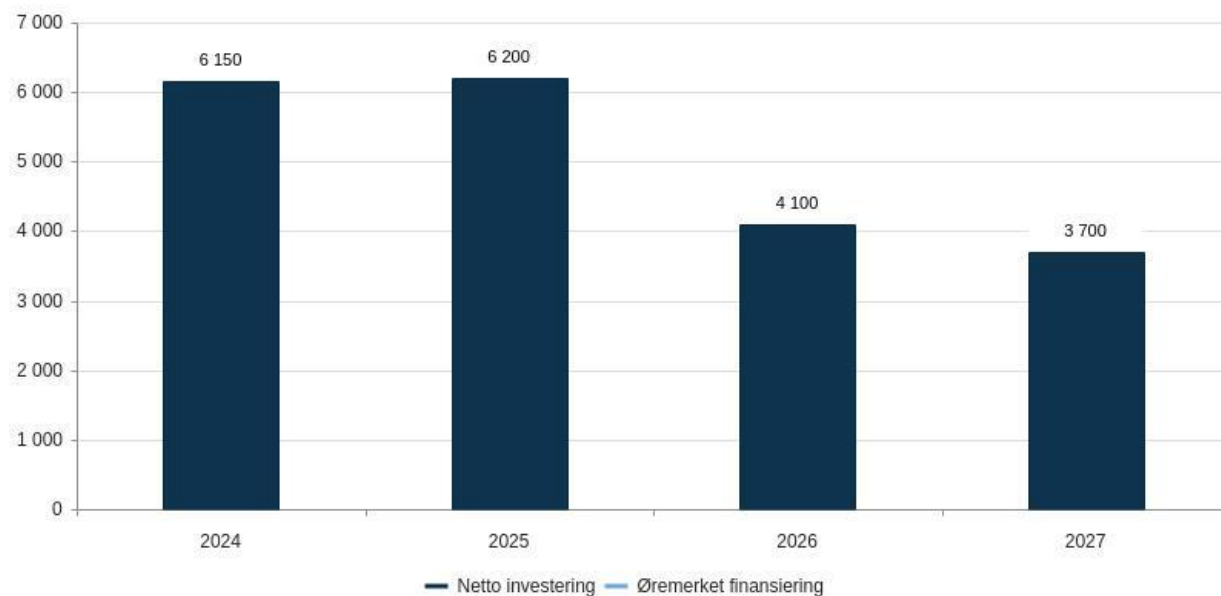
Helse og omsorg

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1000 kr

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Tiltakstype		2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett		364 318	364 318	364 318	364 318
Sum Vedtak forrige periode		2 400	2 000	2 000	1 500
Konsekvensjustert budsjett		2 400	2 000	2 000	1 500
Konsekvensjustert ramme		366 718	366 318	366 318	365 818
Politisk vedtak					
Drift av klippen	Politisk vedtak	10 400	15 400	15 400	15 400
Driftstilskudd fysioterapi 50%	Politisk vedtak	270	270	270	270
Sum Politisk vedtak		10 670	15 670	15 670	15 670
Andre innsparinger					
Besparelse pga flytting av felles nattevakt	Andre innsparinger	-952	-952	-952	-952
Sum Andre innsparinger		-952	-952	-952	-952
Nye tiltak					
Flytting av SLT ressurs fra Helse felles til enhet barn og unge.	Nye tiltak	426	426	426	426
innovasjon og teknologi i drift - prosjekt 3 år	Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	0
Kjøp , leie og leasing av transportmidler	Nye tiltak	300	300	300	300
Leie og drift av lokaler til BUA Farsund	Nye tiltak	300	300	300	300
Medisinsk forbruk, vikarbyrå, personaltøy	Nye tiltak	2 200	2 200	2 200	2 200
NAV Lister - økning for pris og lønnsvekst	Nye tiltak	713	713	713	713
Oppgradering telefoner Rehab	Nye tiltak	13	13	13	13
Rekruttering fastlege og utgifter til vikarlege	Nye tiltak	1 682	1 682	1 682	1 682
Ressurs til SLT-koordinator flyttes til enhet 32- barn og unge	Nye tiltak	-426	-426	-426	-426
Serviceavtale dataprogram	Nye tiltak	700	700	700	700
Serviceavtale dataprogram	Nye tiltak	300	300	300	300
Transport/driftsutgifter til leasingbiler	Nye tiltak	300	300	300	300
Vikarbyrå	Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
Volumøkning i barnevern	Nye tiltak	2 278	2 278	2 278	2 278
Volumøkning tjenestenivå og antall brukere	Nye tiltak	3 378	3 378	3 378	3 378
Økning i driftsutgifter (leasing og aktivitetplasser)	Nye tiltak	500	500	500	500
Økning i tilskudd ressurskrevendebrukere	Nye tiltak	-3 805	-3 805	-3 805	-3 805
Økning tilskudd ressurskrevende brukere	Nye tiltak	2 500	2 500	2 500	0
Økt fastlønn	Nye tiltak	932	932	932	932
Økt grunnbemanning	Nye tiltak	5 685	5 685	5 685	5 685
ØKT UTGIFT: økt grunnbemanning	Nye tiltak	3 600	3 600	3 600	3 600
Økte matpriser kommunalt kjøkken	Nye tiltak	180	180	180	180
Økte utgifter vikarbyrå legevakt og tolketjenester	Nye tiltak	230	230	230	230
Sum Nye tiltak		23 986	23 986	23 986	20 486
Nye tiltak og realendringer budsjett		33 704	38 704	38 704	35 204
Budsjettendringer					

Økonomiplan for 2024-2027

		Økonomiplan			
	Tiltakstype	2024	2025	2026	2027
Kjøp av plasser, vikarbyrå utgifter, flytting praktisk bistand og økt tjeneste behov	Budsjettendringer	500	500	500	500
NAV Lister	Budsjettendringer	0	-4 000	-6 000	-6 000
Redusert tilskudd prosjekt helsesykepleier	Budsjettendringer	500	500	500	500
Redusert tilskudd rusprosjekter utgifter til vikarlege	Budsjettendringer	-330	-330	-330	-330
volumøkning jamfør befolkningsframskriving	Budsjettendringer	-850	-850	-850	-850
Volumøkning: ekstra personell ved 1:1 oppfølging	Budsjettendringer	1 500	1 500	1 500	1 500
	Budsjettendringer	-1 200	-2 700	-2 700	-2 700
Sum Budsjettendringer		120	-5 380	-7 380	-7 380
Budsjettendringer		120	-5 380	-7 380	-7 380
Ramme 2024-2027		400 542	399 642	397 642	393 642

Sammendrag budsjett

Utgangspunkt for Helse og omsorg sitt budsjett forslag 2024, bygger på dagens drift av tjenesteutøvelse.

Det foreslås et rammebudsjett til Helse og omsorgssektoren på kr 400,5 mill. Forslaget tar utgangspunkt i å redusere bruk av overtid, ekstrahjelp og vikarbyrå. Samtidig som det blant annet iverksettes økt grunnbemanning, lønns og prisvekst og oppfølging av politiske vedtak.

Forslag til økning i budsjett 2024 er hovedsakelig knyttet til følgende:

- Økt grunnbemanning innenfor bo tjenester med mulighet for heldøgns tjenester. Dette gjelder Lista heimen og Farsund omsorgssenter.
- Lønns og prisvekst
- Rekruttering fastlege og økt driftstilskudd til fysioterapi jamfør politisk vedtak.
- Muligheter til styrking av tjenester til å kunne håndtere periodevis økt behov for døgn tjenester.
- Leie og drift av BUA nye lokaler

Budsjett forslag et nøkternt og forutsetter at tiltak det arbeides med, fører til ytterlig dreining til mer behov for hjemmetjenester, redusert behov for døgn tjenester, mer bruk av teknologi og mer forebygging.

Tiltak som sektoren skal jobbe med er tiltak som reduserer behov for personal. I tråd med Helse og omsorgsplan og anbefalte strategier for å fremtidens utfordring med færre tjenesteutøvere og flere tjenestemottakere. Tiltak er innenfor flere områder. Eksempel på dette er:

- Organisering av tjenesten og oppgaver, for å få maksimalt ut av personalressursene. Eksempel organisere all natt tjenester i et team med utgangspunkt i at digitalt tilsyn er første valg og mål om å redusere antall ansatte på natt.
- I større grad implementering av teknologi som første valg, ved behov for tjenester. Eksempel utvide bruk av digital hjemme oppfølging, ulike former for sensorer, GPS og medisindispensorer.
- Bruk av teknologi for effektivisering av tjenesteutøvelse. Eksempel på dette er innføring av Spider i alle enheter. Spider er et avansert automatisk verktøy for planlegging av tjenester. En form for bruk av kunstig intelligens i utarbeidelse av optimal arbeidsliste til den enkelte ansatte.
- Informasjon til innbyggerne som sikrer felles forventning til tjenester nå og i fremtiden. Tiltak som forebygger behov for mer omfattende tjenester.

Helse og omsorg øker i tråd med befolkningsframskriving. Tabell under viser endringene i tall de siste 5 årene.

	2018	2019	2020	2021	2022
ant. Tjenestemottakere	939	992	974	1053	1077

Tilbakemelding fra drift er at tjenestemottakerne i dag har større hjelpebehov enn tidligere. Dette oppfattes nok at den enkelte i større grad klarer seg uten hjelp. Når de først trenger hjelp er hjelpebehov omfattende og sammensatt. I 2018 var det 180 personer med omfattende hjelpebehov. 2022 var tallet 208 personer med omfattende hjelpebehov.

Helse og omsorg organiseres gjennom tjenesteutøvelse fra 8 enheter, hvor 1 enhet er Inter kommunal, Lister barnevern. Det er i dag 525 ansatte som arbeider i sektoren, fordelt på 389 årsverk. De ulike enhetene gir flere typer tjenester i forhold til KOSTRA funksjonene. Den enkelte tjenestemottaker får tjenester fra 1 eller flere enheter.

Om tjenesteområdet

HELSE OG OMSORGSTJENESTER TIL HJEMMEBOENDE

Hjemmebaserte tjenester gir tjenester til alle hjemmeboende, uavhengig av alder, diagnose og funksjonssvikt. Hjemmebaserte tjenester består av flere forskjellige tjenester. Det er pr. i dag 6 enheter som yter 1 eller flere av følgende tjenester:

- Praktisk bistand (hjemmehjelp)
- Praktisk bistand til hygiene og egenomsorg
- Praktisk bistand opplæring'
- Brukerstyrt personlig assistanse
- Avlastning i institusjon/ eget hjem/i besøkshjem
- Helsehjelp i hjemmet
- Tjenester fra psykisk helse team
- Individuell plan – hjelp til koordinering av tjenester
- Rehabilitering/habilitering
- Omsorgstønad

DAGTILBUD /AKTIVITETSTILBUD, STØTTEKONTAKT

Farsund kommune har i tillegg ulike aktivitetstilbud/lavterskeltilbud til mennesker med utfordringer knyttet til rus og/eller psykisk helse:

Treffpunktet i Vanse med åpningstid 5 dager pr. uke

- Aktivitetstilbud for mennesker med rus og eller psykiske utfordringer. Aktivitetstilbudet er organisert under enhet Psykisk helse og barne- og ungdomstjenester.
 - Treffpunktet - 5 dager i uken
 - Ulike lavterskel dagtilbud – 1 til 3 dager i uken
- Lista aktivitetshus– Dagaktivitet for personer med utviklingshemning og personer med sammensatte funksjonsvansker - 5 dager i uken. Aktivitetstilbud er organisert under enhet for aktivitet og mestring.
- Aktivitetstilbud ved Listaheimen er dagtilbud/aktivitetstilbud for hjemmeboende. Det gis i dag tilbud 7 dager i uken.

INSTITUSJONSTJENESTENE

Tjenesteområdet institusjon dekkes av 2 enheter med totalt 54 plasser:

- Listaheimen somatisk enhet -13 institusjonsplasser og Farsund omsorgssenter - 32 institusjonsplasser *
- Aktivitet og mestring. Byggekløssen avlastningsbolig - 9 institusjonsplasser for barn og unge

*16 av plassene ved Farsund omsorgssenter er forbeholdt hovedsakelig korttidsopphold, avlastningsopphold og langtidsopphold i påvente av ledig omsorgsleilighet eller institusjonsplass. Inkludert i disse er kommunens øyeblikkelige hjelp tilbud.

Enhet Aktivitet og mestring driver Byggekløssen. Byggekløssen er et avlastningstilbud til foreldre med barn og unge med funksjonsnedsettelse. Byggekløssen defineres som institusjon. (Kostra)

FOREBYGGING, LEDEVAKT, FASTLEGE OG FYSIOTERAPI

Det er hovedsakelig tre enheter som har ansvar for dette tjeneste området.

1. Under enhet Forebygging og koordinerende sorterer blant annet fysio- og ergoterapi tjenestene, frivilligsentralen, læring og mestringskurs, koordinering av frisklivetiltak og hjelpemiddelformidling. Enhetene har i tillegg ansvar for drift av kommunens legevakt.
2. Helsestasjon, skolehelsetjeneste, jordmortjeneste, flyktninghelsetjenesten, forebyggende smittevern og familiesenter er organisert inn under enheten Psykisk helse barne- og ungdoms tjenester.
3. Den tredje enheten som inngår i tjenesteområdet er Helse felles og følgende inngår her:
 - Driftstilskudd til fysioterapeuter,
 - Fastlegehjemler og turnuskandidat
 - Kommuneoverlege
 - Miljørettet helsevern.

NAV, LISTER BARNEVERN, KOMMUNALT KJØKKENTJENESTE OG SAKSBEHANDLING

NAV Lister er en interkommunal tjeneste som driver tjenester i 6 kommuner: Kommunene er Farsund, Flekkefjord, Kvinesdal, Lyngdal/Audnedal, Sirdal, og Hægebostad. NAV Lister har ansvar for følgende tjenester:

- Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid
- Kvalifisering ordning
- Ytelser til livsopphold
- Flyktning tjenester
- Introduksjons stønader

Lister barnevern er en interkommunal tjeneste som drifter barnevern i 6 kommuner: Farsund, Flekkefjord, Kvinesdal, Lyngdal/Audnedal, Hægebostad og Sirdal. Farsund kommune er vertskommune for Lister Barnevern.

Følgende hovedtjenester finner vi i Lister Barnevern:

- Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet,
- Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet og
- Barnevernstiltak utenfor hjemmet.

Kommunalt kjøkken og forvaltning ligger inn under Forebyggende og koordinerende enhet. Forvaltning er «døren inn» til tjenester i kommunen, der alle søknader til helse og omsorgstjenester behandles gjennom samarbeid med søker, pårørende og samarbeidspartnere. Kommunalt kjøkken betjener alle kommunens innbyggere som har behov for at måltider tilberedes og tilrettelegges.

Status og utfordringer

Status på behov og utfordringer i Helse og omsorg sektoren er forsøkt løst gjennom de tiltak som kommer frem i vedtatt plan: Fremtidens helse og omsorgstjenester i Farsund kommune 2012-2022 og revidert helse og omsorgsplan 2017-2027.

Fagplanen er forankret i kommuneplanens samfunnsdel **Levekår- Det gode liv i Farsund med følgende hovedmål og delmål:**

Hovedmål: En kommune i vekst med gode levekår, trygge oppvekstvilkår, mangfold og god livskvalitet for alle.

- *Delmål L1: Farsund er en mangfoldig og inkluderende kommune.*
- *Delmål L2: Farsund kommune har et målrettet folkehelse- og likestillingsarbeid. Innbyggerne har et verdig livsgrunnlag og opplever mestring i eget liv.*

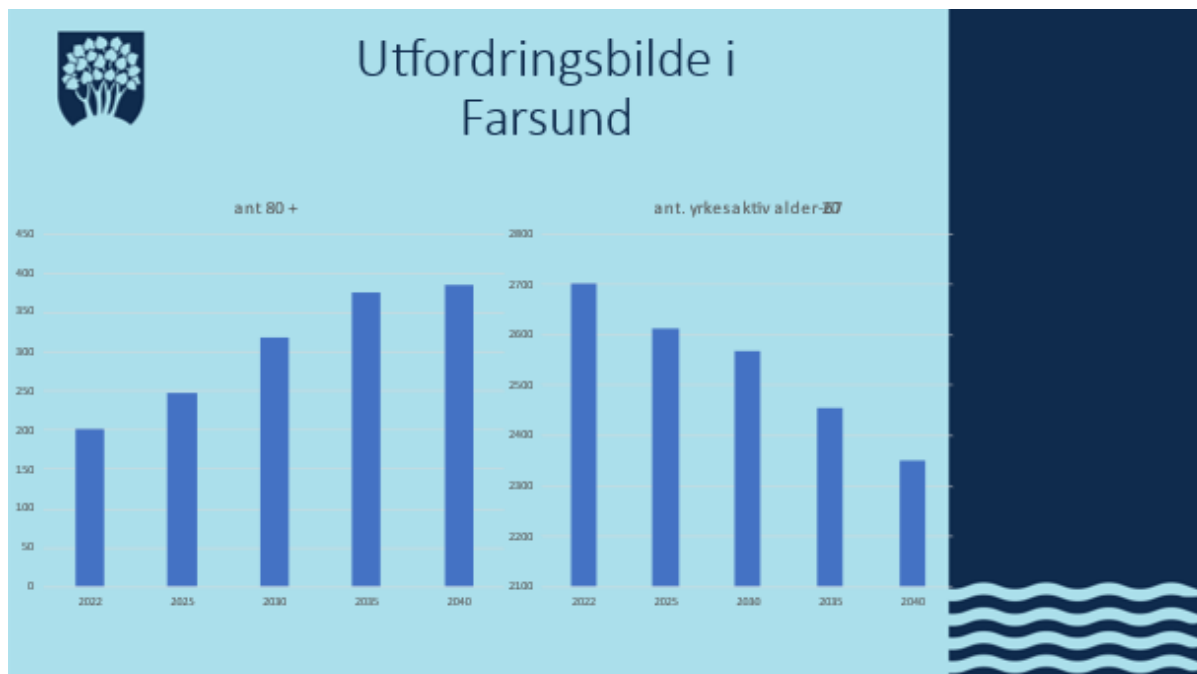
Hovedmålsetting: Farsund kommune skal ha helse og omsorgstjenester som er endringsdyktige, innovative og som kan tilpasse tjenestetilbudene etter innbyggernes behov og innenfor de rammer som kommunen til enhver tid råder over.

Viktig prinsipp er at innbyggere skal ha de samme muligheter og rettigheter og alle skal ivaretas i forhold til bolig, helsetjenester, fritidsaktivitet, teknologi osv. uavhengig av sin diagnose.

Hovedtrekk i handlingsplanen fra revidert helse og omsorgsplan er:

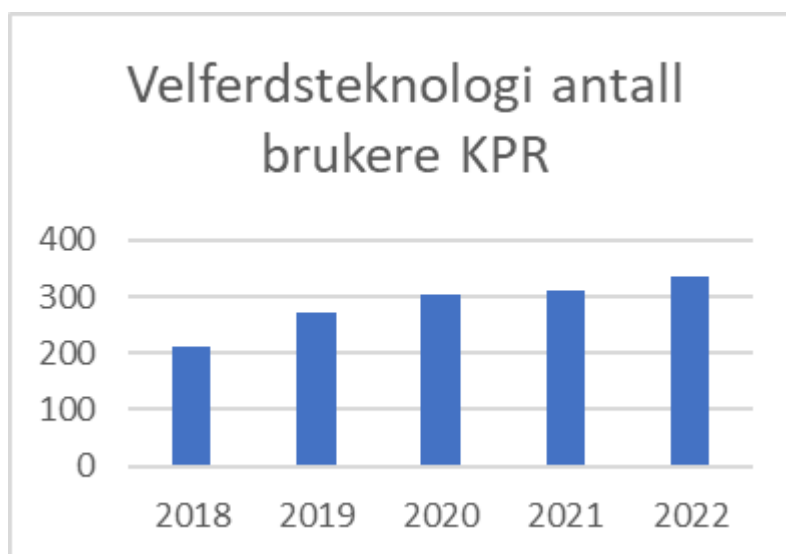
- Fokus på ressurser hos tjenestemottaker og hva er viktig for deg?
- Fra ressurskrevende tjenester (heldøgns tjenester) til mindre ressurskrevende tjenester, - styrking av hjemmetjenestene, aktivitetstilbud, avlastning, korttidsopphold og økt bruk av teknologi.
- Reduksjon av administrative ressurser til fordel for tjenesteutøvelse og direkte brukerrelaterte tjenester.
- Økt kompetansenivå innenfor de ulike tjenestene.
- Økt fokus på mestring og muligheter innenfor omsorgs og velferds teknologi.
- Økt fokus på forebygging og samarbeid med frivillige og nettverk.
- Sikre tilrettelagte boliger og boenheter for innbyggere som har behov for dette.
- Organisatoriske endringer og ledelsesutvikling.

I tillegg til Helse og omsorgsplan er *NOU 2023:4 Tid for handling Personell i en bærekraftig helse og omsorgstjeneste* sentral i valg av strategier fram over. Strategien og anbefalingene er i stor grad sammenfallende med det som kommer fra i Helse og omsorgsplan. Kort: hvordan møte de utfordringene som kommer frem i befolkningsframskriving. Den største utfordringen vi står overfor i helse og omsorg. Bilde under viser hvordan det vil se ut i Farsund kommune fra 2022 til 2040

Anbefalte strategier i NOU 2023:4 Tid for handling er på mange områder sammenfallende med strategier og tiltak kommunens helse og omsorgsplan. Sentralt er en dreining fra institusjonsdrift til en tjeneste med fokus på at den enkelte skal kunne bo selvstendig lengst mulig i egen bolig. Kostra tall bekrefter at Farsund kommune jobber i denne retningen, fra ressurskrevende tjenester (institusjonstjenester) til mindre ressurskrevende tjenester (velferdsteknologi, forebygging, rehabilitering/habilitering, hjemmetjenester aktivitet og kombinert med frivillig arbeid.

Diagram under viser utvikling av antall tjenestemottakere som har velferdsteknologi som den eneste tjenesten eller som supplement til andre tjenester. Målet fram over er å øke dette i større skala.

Oppsummering:

Antallet institusjonsbeboere har sunket, stadig flere mottar hjemmebaserte tjenester samtidig som den gjennomsnittlige pleietyngden pr. tjenestemottaker både i institusjon og i hjemmesykepleie har økt. Det er økt bruk av aktivitetstilbud, hjelpemidler og velferds teknologi samt teknologi som frigjør ressurser til tjenesteutøvelse. Enhetene tilstreber å endre organisering av arbeidet etter brukernes behov og de ressurser vi har.

Utfordringer i helse og omsorgssektoren oppsummert i 5 punkter.

1. **Sterk vekst i yngre brukere** med nedsatt funksjonsevne og et større spekter av helsemessige og sosiale problemer. Dette krever tverrfaglig kompetanse og et helhetlig livsløpsperspektiv på omsorgstilbudet.
2. **Aldring.** Behovsvekst som følge av et økende antall eldre, krever etter hvert utbygging av kapasitet og økt kompetanse på aldring, med spesielt fokus på demens og sammensatte lidelser.
3. **Knapphet på omsorgsytere.** Som følge av endringer i alderssammensetningen i befolkningen skjer det ingen vesentlig økning i tilgangen på arbeidskraft og potensielle frivillige omsorgs ytere.
4. **Medisinsk og tverrfaglig oppfølging** Det er behov for en bedre medisinsk og tverrfaglig oppfølging av omsorgstjenestens hjemmetjenestemottakere og beboere i sykehjem og omsorgsboliger. Dette gjelder spesielt mennesker med kroniske og sammensatte lidelser, demens, psykiske problemer og andre med behov for koordinerte tjenestetilbud.
5. **Aktiv omsorg** De fleste undersøkelser peker på dagligliv, måltider, aktivitet, sosiale og kulturelle forhold som viktig del av dagens omsorgstilbud. Dette krever større faglig bredde med plass til flere yrkesgrupper slik at omsorgstilbudet dekker psykososiale behov og kan gis en mer aktiv profil.

Vi ser at tjenestetilbudene innenfor helse- og omsorgssektoren er i sterk utvikling, både strukturelt og teknologisk. Teknologi brukes til å mestre egen helse, skape sosial kontakt og mestre hverdagen på en bedre måte. (Telemarksforskning).

Å skape et trygt miljø for tillitsvalgt, lederne og ansatte for innovasjon og omstilling er sentralt nå og i fremtidens helse og omsorgssektor. Verktøyet har vi gjennom helse og omsorgsplan.

Økonomiplan for 2024-2027

Kostra-analyse - Pleie og omsorg

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	22,7 %	26,6 %	42,7 %	38,9 %	43,7 %	38,1 %	39,2 %	41,7 %
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B *) **) **)	25 526	26 018	24 985	25 070	24 500	22 968	23 926	23 770
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	71,7 %	68,2 %	53,5 %	55,1 %	51,3 %	57,2 %	55,5 %	52,9 %
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B) *)	335 830	349 536	416 659	339 608	418 980	302 019	317 233	323 850
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B) *)	1 620 523	1 983 837	1 603 762	1 665 772	1 629 090	1 454 394	1 592 917	1 520 481
Dekningsgrad								
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	27,2 %	29,8 %	17,7 %	27,3 %	18,3 %	19,9 %	16,7 %	15,9 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (B)	5,5 %	8,4 %	10,9 %	8,4 %	11,4 %	9,3 %	9,5 %	10,4 %
Kvalitet								
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,51	0,55	0,61	0,54	0,71	0,51	0,55	0,58

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Barnevern

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **) **)	6 920	8 392	11 129	20 018	11 958	13 867	11 535	13 547
Produktivitet								
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252) (B)	49,0 %	48,7 %	61,5 %	63,3 %	59,8 %	48,3 %	52,1 %	52,7 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Kommnehelse

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B) *) **)	222	263	486	828	164	433	597	590

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Sosiale tjenester

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B) *) **)	1 819	1 671	1 500	2 038	1 640	1 814	2 289	1 859

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Måltabell

Hovedmål	Delmål
En kommune i vekst med gode levekår, trygge oppvekstvilkår, mangfold og god livskvalitet for alle.	L1: Farsund er en mangfoldig og inkluderende kommune
	L2 : Farsund kommune har et målrettet folkehelse- og likestillingsarbeid. Innbyggerne har et verdig livsgrunnlag og opplever mestring i eget liv.
Et omdømme som fremmer kommunens attraktivitet og konkurranseevne	Farsund kommune er en attraktiv arbeidsgiver med et felles verdigrunnlag og et anerkjent kompetansemiljø.

Farsund kommune er en attraktiv arbeidsgiver med et felles verdigrunnlag og et anerkjent kompetansemiljø.

Strategier (slike skal vi nå målene):

- Prioritere systematisk lederutvikling og felles lederkriterier for å sikre tjenester av god kvalitet
- Økt innsats for å fremme heltidskultur med mål om økt likestilling og bedre folkehelse
- Revidere virksomhetens etiske retningslinjer for å synliggjøre organisasjonens verdigrunnlag
- Videreutvikle organisasjonens endringskompetanse

L1: Farsund er en mangfoldig og inkluderende kommune

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Forebygge utenforskap gjennom aktiv inkludering og innbyggermedvirkning
2. Sikre god tverrfaglig innsats for bedre folkehelse og likestilling
3. Tilrettelegge for høyest mulig deltakelse i arbeidslivet
4. Sikre god fysisk tilrettelegging for alle
5. Legge til rette for gode og varierte botilbud

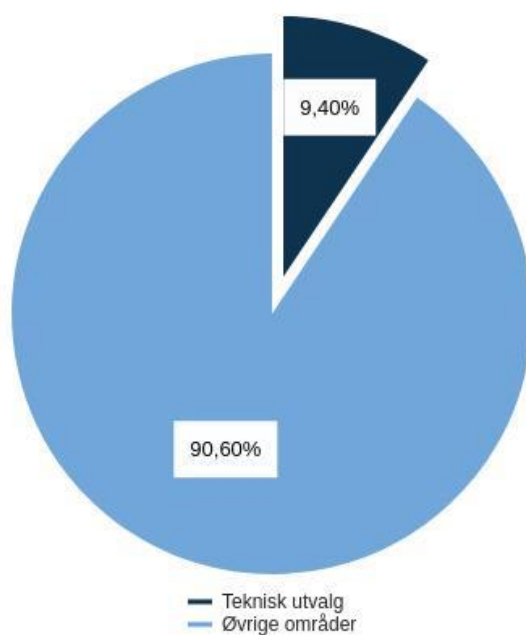
L2: Farsund kommune har et målrettet folkehelse- og likestillingsarbeid. Innbyggerne har et verdig livsgrunnlag og opplever mestring i eget liv.

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Fremme egenmestring – aktivt bygge opp om det enkeltes menneskets ressurser og muligheter til egenomsorg
2. Utvikle en bevisst sosial boligpolitikk
3. Redusere levekårsutfordringer
4. Satse på innovasjon og velferdsteknologi
5. Tilrettelegge gode aktivitetstilbud og møteplasser der eldre kan medvirke og være en ressurs

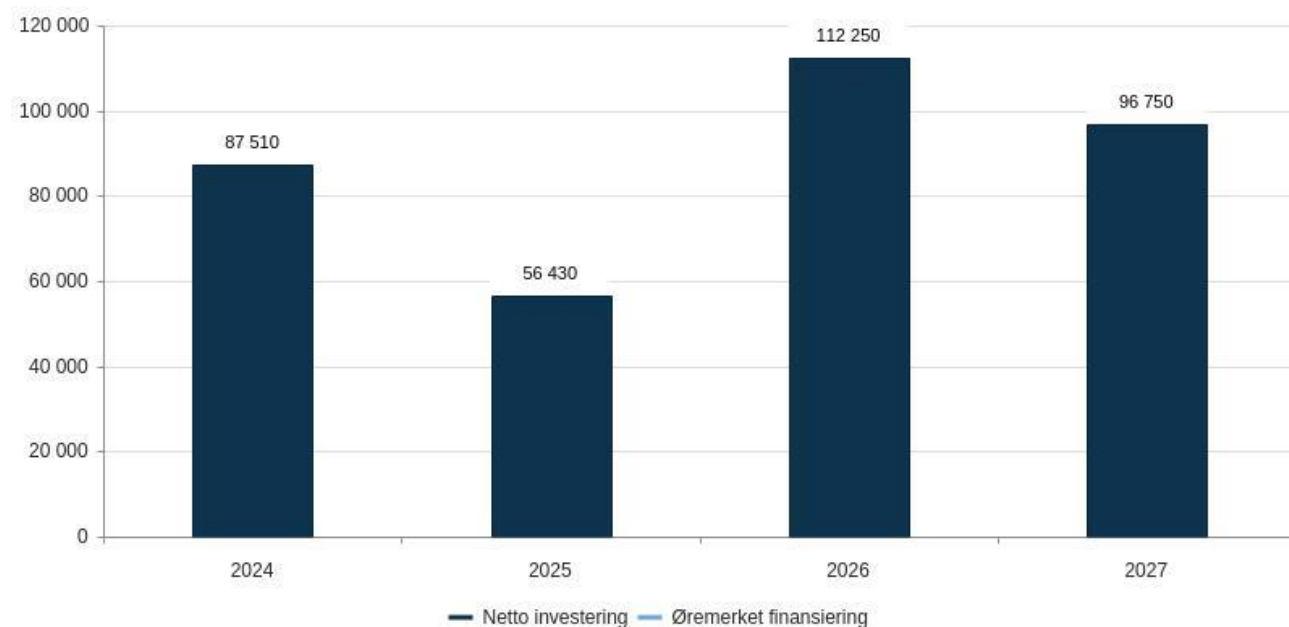
Teknisk utvalg

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Brutto investeringer per år (graf)

Beløp i 1000 kr

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Tiltakstype		2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett		61 772	61 772	61 772	61 772
Konsekvensjustert ramme		61 772	61 772	61 772	61 772
Nye tiltak					
Leieinntekter Baring	Nye tiltak	-790	410	410	410
Lønnsøkning i henhold til	Nye tiltak	573	573	573	573
Lønnsoppgjør - helårsvirkning kr. 573 000					
olje og kjemikalievern	Nye tiltak	78	78	78	78
Pristigning 2022-23 som ikke ble	Nye tiltak	400	400	400	400
bevilget gjeninntas- bygg og eiendom					
Pristigning materiell - bygg og	Nye tiltak	530	530	530	530
eiendom					
Pristigning materiell - teknisk	Nye tiltak	100	100	100	100
drift					
Tingvollen 4 - grunnvarme og	Nye tiltak	700	700	700	700
vedlikehold					
Volumendring - Biland, Duejønn,-	Nye tiltak	125	125	125	125
drift					
Volumendring - bygg og	Nye tiltak	200	465	465	465
eiendom, vaktmester mv. - Klippen					
Volumendring - Høygård 2 - drift	Nye tiltak	150	150	150	150
Volumendring - renhold (Klippen,	Nye tiltak	505	940	940	940
Vanse skole)					
Økning utgifter forebygging og	Nye tiltak	507	507	507	507
beredskap - utbetaling					
Brannvesenet SørIKS					
Ønsket økt volum på	Nye tiltak	500	500	500	500
reasfaltering fra teknisk utvalg					
Sum Nye tiltak		3 578	5 478	5 478	5 478
Nye tiltak og realendringer budsjett		3 578	5 478	5 478	5 478
Budsjettendringer					
Leieinntekter Baring	Budsjettendringer	0	-1 200	-1 200	-1 200
Pristigning på strøm - Teknisk	Budsjettendringer	-450	-450	-450	-450
drift					
Reasfaltering av veier og plasser	Budsjettendringer	50	50	50	50
Strøm og energisparende tiltak	Budsjettendringer	0	50	50	50
hele kommunen					
Strømutgifter - Bygg og eiendom	Budsjettendringer	-3 325	-3 325	-3 325	-3 325
Sum Budsjettendringer		-3 725	-4 875	-4 875	-4 875
Budsjettendringer		-3 725	-4 875	-4 875	-4 875
Ramme 2024-2027		61 625	62 375	62 375	62 375

Sammendrag budsjett

I kommunedirektørens budsjettforslag legges det opp til at Teknisk sektor får et budsjett stort kr 61,625 mill. Budsjett 2024 fremkommer ved at en tar utgangspunkt i budsjett 2023 for teknisk sektor som var stort kr 61,772 mill. Dette justert for nye tiltak og realendringer 2024 utgjør kr 3,578 mill. Disse nye tiltakene er olje og kjemikalievern kr 78 000, økning forebyggende og beredskap Brannvesenet sør kr 507 000, lønnsøkning i henhold til lønnsoppgjør - helårsvirkning kr. 573.000, prisstigning materiell-teknisk drift kr 100 000, volumendring boligfelt Høygård 2 kr 150 000, volumendring boligfelt Biland, Duetjønn kr 125 000, ønske om økt volum på reasfaltering fra teknisk utvalg kr 500 000, 4 mnd full drift av Klippen (bygg og eiendom, vaktmester mv) kr 200 000, prisstigning materiell bygg og eiendom kr 530 000, økte leieinntekter Baring - kr 790 000, prisstigning 2022-23 som ikke ble bevilget gjeninntas kr 400 000, Tingvollen 4 minimum grunnvarme og vedlikehold kr 700 000, volumendring drift av Klippen (4 mnd) og Vanse skole kr 505 000.

Når en hensyntar budsjettjusteringer vedtatt i økonomiplanen 2023-2026 fra 2023 til 2024 utgjør dette en reduksjon på - kr 3,725 mill. Denne endringen består av redusert prisstigning på strøm med kr 3.775 mill og en økning av reasfaltering med kr 50.000 som til sammen gir en reduksjon på kr 3,725 mill.

Oppsummert fremkommer da teknisk sektors budsjett 2024 etter dette slik:

Budsjett 2023 kr 61,772 + Nye tiltak og realendringer kr 3,578 mill – Budsjettendringer foretatt i økonomiplanen 2023-2026 fra 2023 til 2024 på -kr 3,725 mill gir et budsjett for teknisk sektor stort kr 61,625 mill.

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet består av resultatene Teknisk drift med avdelingene bygg og eiendom og teknisk drift, Teknisk forvaltning og Landbruk som budsjettmessig er plassert under Teknisk utvalg. Virksomheten har ansvaret for de fleste tekniske og beredskapsmessige funksjoner i kommunen. De ansatte er de aller viktigste ressursene vi har i arbeidet med å fremme kommunen som en attraktiv, positiv utviklende arbeidsplass og videreutvikle høy kvalitet på våre tjenester. Teknisk sektor har hatt en stabil personellsituasjon, noe som er en av flere forutsetninger for å oppnå gode resultater på sektorens tjenesteproduksjon. I løpet av siste halvdel av 2023 og inn i 2024 er forannevnte stabile personellsituasjonen for teknisk sektor endret særlig når det gjelder kontoransatte på Husan. Utskiftningen kommer av naturlige årsaker som oppnådd pensjonsalder. Det ser ut som at det lar seg gjøre å få velkvalifiserte erstattere til de som slutter, slik at sektoren kan fortsette å levere tjenester med høy kvalitet. Det totale antall årsverk på sektoren som belaster kommunebudsjettet er 56,95 årsverk. I dette inngår 4 lærlinger i teknisk drift innen hhv renhold og vei og grøntområde. I tillegg er det 5,75 årsverk innen vann og avløp som finansieres ved gebyrer til henholdsvis vann og/eller avløpsabonentene. Skjærgårdstjenesten Lister utgjør 2 årsverk og driftes av Teknisk drift og består av kommunene Farsund, Lyngdal, Kvinesdal og Flekkefjord hvor Farsund kommune er vertskommunen.

41- Teknisk drift

Enheten har ansvar for drift, vedlikehold og utviklingsoppgaver som er knyttet til vei, uterom, grøntanlegg, friluftsliv og VAR områdene (vann, avløp og slam/renovasjon):

Lister på oppdrag

- løpende drift og vedlikehold av kommunens vann- og avløpsnett, inkludert pumpestasjoner, vannbehandlingsanlegg og renseanlegg for avløp
- løpende drift og vedlikehold av kommunens veinett, parkeringsplasser og parkeringsvaktordning
- løpende drift og vedlikehold av torg, uterom og grøntanlegg som ikke direkte er tilknyttet kommunale bygg.
- løpende drift og vedlikehold av friområder, turstier/-veier, balløkker og lekeplasser.
- utvikling og drift av skjærgårdspark
- grunnnerv, kartforretning og jordskifte
- saksbehandling vedrørende avkjørsel, utslipp, skilting, gravetillatelse og dispensasjoner fra byggegrenser
- trafiksikkerhetsarbeid og utarbeidelse av trafiksikkerhetsplan. Deltakelse i nullvisjonen i Lister
- sykkelsatsning i kommunen; Sykkelkommunen Farsund
- planlegging og ledelse av utviklingsprosjekter. Oppgradering av eksisterende og nye anlegg.
- deltagelse i ulike faglige nettverk.
- sanering av forurensning.

Vann og avløp

Det offentlige ledningsnett i kommunen består av vann- og avløpsledninger, pumpestasjoner, vannbehandlingsanlegg, dammer og renseanlegg for avløp. Investeringsbehovet og prosjektplanlegging beskrives hvert år i «handlingsplanen for vann og avløp» som vedtas av Teknisk utvalg.

Årets største prosjekter er ferdigstillelse av utskifting av vann-, avløp- og overvannssystem i Villaveien, Skolebakken, Heia og Brekneveien på Borhaug, oppgradering av avløpsledning på Tobiasjordet i Vanse, nytt nødoverløp fra pumpestasjonen på Bausje.

I tillegg er det etablert nytt vann-, avløp- og overvannsnett i forbindelse med etableringen av Høygård 2 på Helvik.

I august hadde vi hovedtilsyn på dammene Skidvann, Midvann og Mjåvann, samt revisjon av analyse for ferdsel og bruksmønster.

KOSTRA tall 2022 for Farsund kommune viser følgende:

VANN (V)

Vannledninger:	108 km
Dammer:	4 stk (Skidvann, Midvann, Måvann og Kleveland)
Vannverk:	3 stk (Skidvann, Kleveland, Åpta)
Gjennomsnittsalder vannledningsnett:	54 år (Norge 34 år)
Antall meter utskiftet/rehabiliteret vannledningsnett i 2022:	1 385 metermeter
Antall meter nye vannledninger i 2022:	0 meter

Det tas vannprøver fra alle tre vannverk ukentlig, samt 8 andre punkter spredt på ledningsnettet. Resultatene rapporteres årlig til Mattilsynet.

AVLØP (A)

avløpsledninger:	105 km
pumpestasjoner:	42 stk
renseanlegg avløp:	2 stk (Huseby og Åpta)
gjennomsnittsalder avløpsnett:	30 år (Norge 28 år)
Antall meter utskiftet/rehabiliteret avløpsledningsnett i 2022:	1 813 meter
Antall meter fornyet avløpsledningsnett i 2022:	0 meter

Det tas ut avløpsprøver på Huseby RA to ganger i måneden.

KOSTRA tall for 2022 (eks. mva.):

	Farsund	Lyngdal	Kvinesdal	Flekkefjord
Målerleie	100,-	-	-	-
Slamavgift	1 522,-	1 267,-	981,-	981,-
Vann etter forbruk (m ³)	8,44	13,4	15,1	8,90
Avløp etter forbruk (m ³)	16,8	15,2	24,5	20,6
Tilkobling vann	17 600,- / 8 800,-	12 000,-	10 000,-	31 667,- / 15 833,-
Tilkobling avløp	17 600,- / 8 800,-	12 000,-	10 000,-	31 667,- / 15 833,-
Årsgebyr vann	3 303,-	3 048,-	3 632,-	2 095,-
Årsgebyr avløp	4 239,-	3 350,-	5 281,-	4 388,-

RENOVASJON

Renovasjonsselskapet for Farsund og Lyngdal AS står for innsamling av alt avfall i kommunen.

KOSTRA tall for 2022 (eks. mva.):

	Farsund	Lyngdal	Kvinesdal	Flekkefjord	Gruppe 01	Landet
Renovasjon	2 605,-	3 180,-	2 798,-	2 798,-	3 240,-	3 305,-
Feiing	392,-	404,-	338,-	486,-	532,-	556,-

Vei/turveier/parkeringsplasser/torv og offentlige plasser

Inkluderer setting av brøytetikker, drenering, fjerning av vegetasjon, grusing, tetting av hull, asfaltering, oppmerking, parkeringsvaktordning etc. Det jobbes med å skifte ut eldre kvikksølvpunkt med LED-lyspunkt.

Økonomiplan for 2024-2027

Drift, vedlikehold, brøyting og utvikling av:	
kommunale veier med/uten fast dekke:	ca. 158 km (92 km asfaltert)
kommunale parkeringsplasser:	ca. 1 300 stk.
kommunale HC parkeringsplasser:	ca. 55
kommunale gang og sykkelstier:	ca. 9 km
drift og vedlikehold av kommunale broer:	Over 200 stk.
gateløys, antall punkter totalt:	ca. 2 000 pkt.

Farsund	Lyngdal	Kvinesdal	Flekkefjord	Gruppe 01	Landet
61 595,-	53 540,-	69 419,-	77 085,-	90 285,-	128 718,-

Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater pr km (KOSTRA 2022)

Friluftsliv

Kommunen ved teknisk drift og frivillige rydder og vedlikeholder turstiene i kommunen. Årets største nyhet er dagsturhytta Sjøglimt som er plassert på Loshavnheia. Dagsturhytta er tilrettelagt for flest mulig og er den best besøkte hytta i Agder.

Nytt av året er at også ansvaret for den administrative delen av friluftslivet er flyttet til enhet for teknisk drift.

Vedlikehold og utvikling av:	
parker	Byparken, Farøyparken, Selvaagparken, Borshavn
friområder	Varbak, Mosvoldtjern, andre tettstedsnære grøntområder
turveier/stier:	
merkede turstier	ca. 120 km
lysløyper:	ca. 5 km
Kyststi	ca. 40 km
Vita Velo fase 1 (15 km)	4 km med avtaler
Vita Velo fase 2 (2 km)	
Servituttavtaler i skjærgårdsparken:	24 stk.

Balløkker og lekeplasser

Vedlikehold og utvikling av:	
Balløkker	ca. 20 stk.
Lekeplasser	ca. 76 stk.

42- Teknisk forvaltning

Virksomheten har for tiden 5 årsverk fordelt på enhetsleder (1), arkiv/merkantil (1), plan (1) og byggesak (2). Teknisk forvaltning jobber i et varierende landskap bestående av kommunens innbyggere, sektormyndigheter og politisk nivå.

Plan jobber hovedsakelig med private forslag til reguleringsplaner, men forestår også utarbeidelse av noen planer i kommunal regi, enten i form av bestilling fra private arkitektkontor eller ved egen produksjon. De planer som er under arbeid i egenregi 2023 har vært turvei Beiske og tomt for brannstasjon Vanse. Det er også påbegynt arbeid med endringer av noen eldre planer gjennom forenklet prosess.

Byggesak jobber hovedsakelig med byggesøknader, dispensasjoner, kontroll, tilsyn, klagebehandling og ulovlighetsoppfølging.

Fra juli 2022 er en saksbehandler fra byggesak utleid til det interkommunale havneselskapet Listerhavnene IKS. Stillingen er foreløpig ikke erstattet grunnet generell nedgang i saksmengde.

Byggesaksbehandlerne deltar i byggesaknettverk sammen med andre kommuner i vestre del av Vest-Agder.

Kart og oppmålingstjenester er i 2023 utlyst på anbud for 4 år, og anbud fra Lister oppmåling er antatt.

Lister oppmåling og samarbeidende foretak har 4 årsverk som tidvis er i arbeid for Farsund kommune.

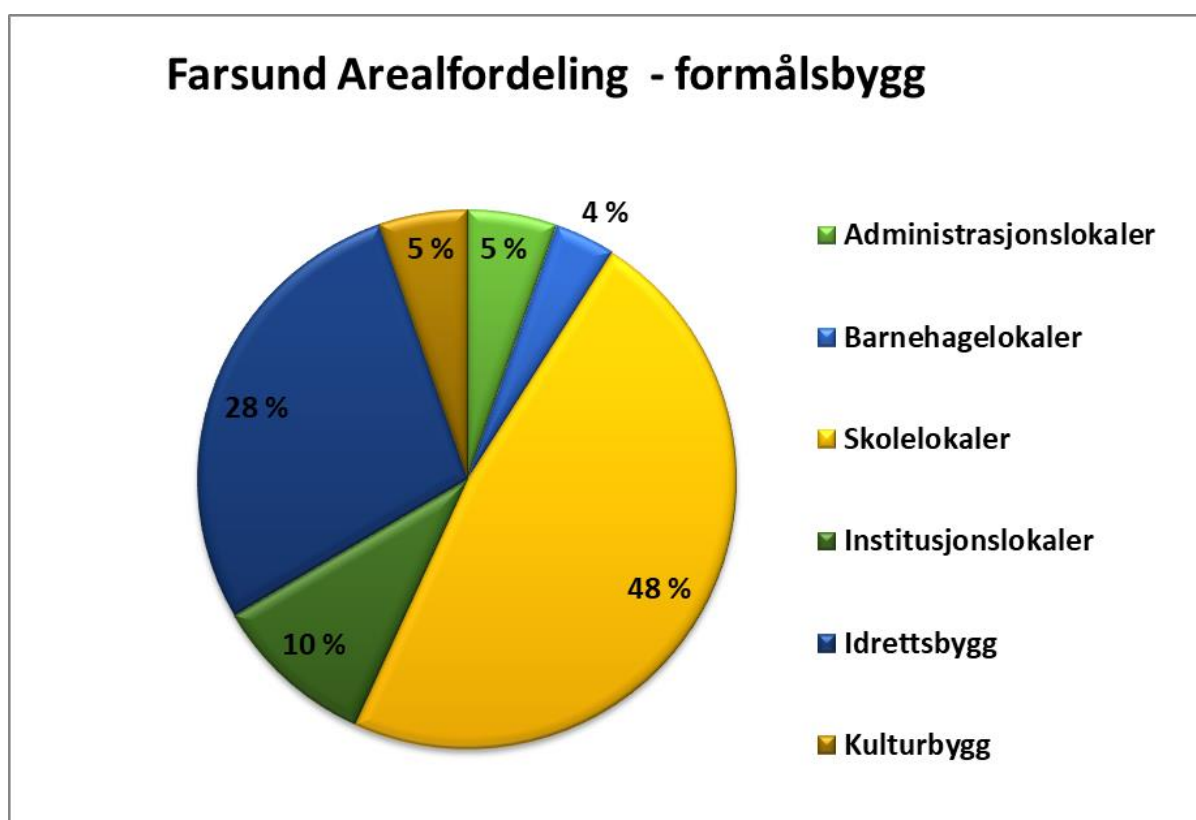
43- Bygg og eiendom

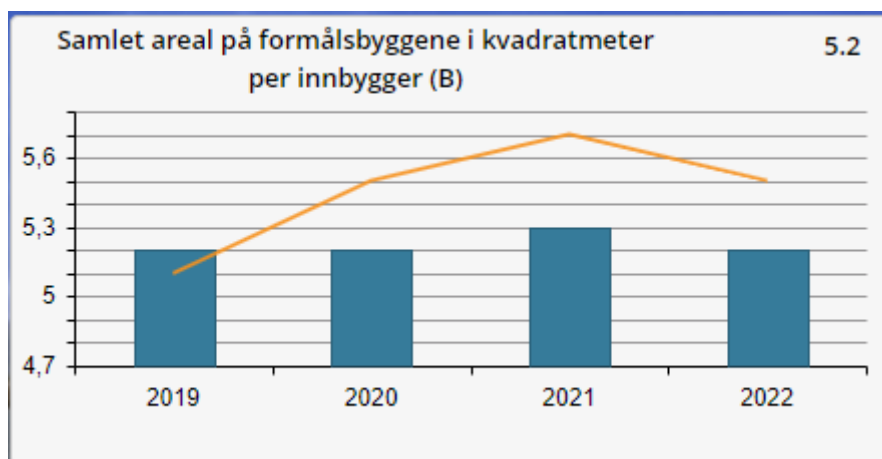
Enheten omfatter forvaltning, drift og vedlikehold av bygg, renhold, eiendom og prosjektgjennomføring.

Enheten vedlikeholder, drifter og forvalter 96 520m² (2022) bygningsmasse (bygninger tilhørende vann og avløp er ikke medregnet).

Bygningsmasse

Av den totale bygningsmassen utgjør formålsbygg (skole, barnehage, institusjon, kulturbygg etc.) 51619m². Flipside 2400m² er leid lokale og arealet er inkludert i summeringen for formålsbygg ovenfor. I tillegg leier kommunen til sammen 1273m² fordelt på lokaler til helsestasjonen på Amfi Farsund og deler av NAV bygget.

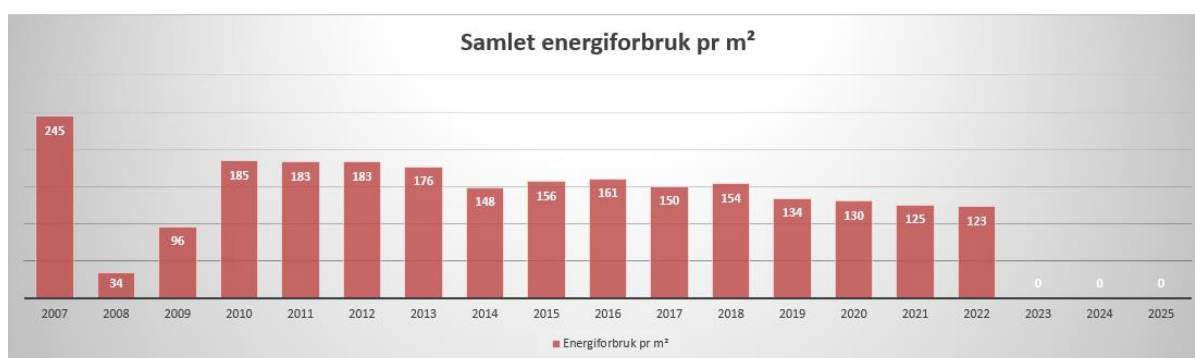
Farsund Kommune har færre kvm formålsbygg pr innbygger enn snittet i vår kostra gruppe.

Energi

Energiforbruk 2021-2022 for formålsbygg

	2021	2022
Elektrisk kraft	2.607.128 kWh	2.409.698 kWh
Bioenergi (flisfyring)	3.554.772 kWh	3.701.877 kWh
Fyringsolje	0 kWh	0 kWh

Forbruket av elektrisk kraft har gått ned, mens bioenergiforbruket har økt litt, så samlet er energiforbruk fra 2021-2022 blitt redusert med 50 325 kWh.

Samlet energiforbruk, fra 2012 til 2022, er blitt redusert med 60 kWh pr m².

Bygge- og anleggsprosjekter

I 2023 har vi gjennomført flere byggeprosjekter og det største prosjektet er utvidelse av Vanse barneskole, som skal ferdigstilles sommeren 2024.

Som et ledd i å redusere energikostnader, så har vi investert i solcelleanlegg og har ferdigstilt 5 nye anlegg. Disse er fordelt på Borhaug Barnehage, Borhaug barneskole, Sunde barnehage, Farsund barneskole og Farsund ungdomsskole. Totalt har disse en kapasitet på ca 300.000 kWh.

I høst ble det nye boligfeltet Høygård 2 (første del) ferdig og tomtene vil legges ut for salg i løpet av vinteren 23/24. Dette er et boligfelt på rundt 30 tomter i forskjellige størrelser og prisklasser. Infrastrukturen (strøm, fiber, vei, vann og avløp) er ferdigstilt, mens tomtene i hovedsak leveres som naturtomter slik at kjøperne selv kan velge hustype, grad av terrenginngrep og så videre.

I forkant av etableringen dagsturhytta Sjøglimt har kommunen, i egenregi, opparbeidet tur- og traktorveien inn til hytta, samt opparbeidet tomten og utearealet rundt hytta. Alle arbeidene er planlagt og utført for å minimere terrenginngrepene, men samtidig tilrettelegge for flest mulig. For å tilrettelegge for turen ut til Sjøglimt, så har parkeringsplassen også blitt utvidet. Denne benyttes som utgangspunkt for turer til Sjøglimt og Kyststien, samt små og store turer i og rundt Loshavn, Eikvåg, Skjoldnes og Einarsneset, samt som avlastning av parkeringsplassene i Eikvåg- og Loshavnsområdet. I samarbeid med RFL har vi etablert et nedgravd avfallssorteringsanlegg for beboere og hytteturister i området.

I Lauervik småbåthavn vil vi ferdigstille utskiftningen av en pir i løpet av vinteren 23/24, samt oppgradere det elektriske anlegget.

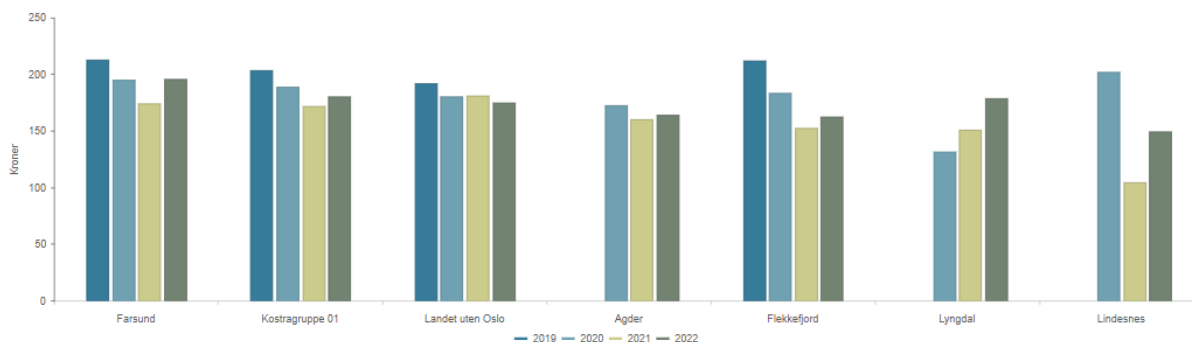
Enheten har i tillegg hatt prosjektledelse for prosjekter i andre enheter og gjennomført diverse anskaffelsesprosesser.

Renhold

Det jobbes kontinuerlig med forbedringer og effektivisering i avdelingen.

Utgifter til renholdsaktiviteter: Formålsbygg

Utgifter per m² bygg (kr)

	2019	2020	2021	2022
Farsund	213	195	174	196
Kostragruppe 01	203	188	172	180
Landet uten Oslo	191	180	181	175
Agder	173	160	160	164
Flekkefjord	212	183	153	163
Lyngdal		131	151	179
Lindesnes		202	104	150

45 - Landbruk

Enheten har ansvar for kommunens landbruks-/natur- og vilt-forvaltning. I tillegg til myndighetsoppgavene etter særlovene i landbruket, forvalter enheten de statlige tilskuddsordningene til landbruksnæringen. Målet er å tilrettelegge for en optimal og bærekraftig bruk av produktive arealer til jordbruk, skogbruk og natur-/kulturlandskaps-kvaliteter. Forvaltning av kommunale landbrukseiendommer inngår i våre oppgaver. Oppgavene er fordelt på 4 medarbeidere med 3,4 årsverk:

- Enhetsleder/Jordbrukssjef: Jord-/konesjonslov, forskriftssaker innen jordbruket, saksbehandler for utvalg for landbruk, næringsutvikling/søknader til Innovasjon Norge, statlige tilskuddsordninger til kulturlandskap/drenering/tiltak i beiteområder, m.m.
- Saksbehandler jordbruk: Statlige tilskuddsordninger for jordbruksproduksjon, sykdoms- og ferie/fritids- avløsning, regionalt miljøprogram m.m. etter behov.
- Skogbrukssjef: Skogbruksloven og viltloven, sekretær for viltnemnda, Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Daglig ansvar for viltforvaltningen. Utvalgt kulturlandskap Vest Lista (UKL) – hovedansvarlig, jordbrukssjefen bidrar.
- Naturforvalterstillingen er p.t vakant. Prioriterte oppgaver innen fagområdet må løses ved kjøp av tjenester.

Tabellen under viser at enheten i 2022 forvaltet statlig overføringer på over 82 millioner til landbruksnæringen, miljø- og kulturlandskaps-tiltak.

Formål	Stats-/fylkeskommunale tilskudd i 1000-kr.	
	2022	2021
Produksjonstilskudd/avløsertilskudd- ferie/fritid	76100	51938
Sykdomsavløsning	361	444
Regionalt miljøprogram (RMP)	2734	2609

Spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL)	375	395
Drenerings- og beite-tilskudd	305	490
Utvalgt kulturlandskap Vest Lista (UKL)	1628	850
Regional veterinærvaktordning	x)	912
Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)	220	350
Fremmedartsbekjempelse	150	155
Vannområdekoordinator Lygna	0	500
Sjøpplerydding verneområdene, strandtorn, eik, m.m.	500	625
Flomsikring, sjøørret	0	0
Sum statlige/fylkeskommunale midler i året	82373	58768

x) Lyngdal kommune overtok som driftsansvarlig for veterinærvakta i Lindesnes veterinærvaktområde fra og med 2022. Ordningen forvaltes ikke lenger av Farsund.

Status og utfordringer

Teknisk drift

Vi har over flere år investert i effektive maskiner og utstyr, og har i dag en moderne og effektiv maskinpark for våre driftsoppgaver.

I sommerhalvåret tar drift og skjøtsel av parker, torv og veier mye av kapasiteten til enheten.

Teknisk drift har de siste årene innført bruk av digitale systemer for registrering og kontroll over våre driftsanlegg, avvik og hendelser. På bakgrunn av registrerte hendelser og kostnader, blir våre drifts- og investeringsbeslutninger justert og prioritert gjennom året.

Den generelle utfordringer for enheten er økte priser på materiell og kjøpte eksterne tjenester.

For vann og avløp er det det spesielt økende rente som gir økende kostnader for tjenesten. Siden vann og avløp driftes etter selvkostprinsippet, vil renteøkningene gi økte kostnader for disse tjenestene i kommunen.

Teknisk forvaltning

Avdelingen har for tiden relativt kort saksbehandlingstid innenfor byggesak og oppmålingsaker, og saksbehandlingstid innenfor lovens frister på plansaker.

Avdelingens inntekter er dels konjunkturavhengig ut fra aktivitetsnivå innen byggebransjen, og vil følgelig kunne variere. Saksbehandlingstid utover lovens krav vil medføre gebyrbortfall. Avdelingen er med nåværende bemanning i stand til å håndtere behandling av innkomne saker innenfor lovens frister ut fra det aktivitetsnivå som er i byggebransjen.

Avdelingens utgifter er stort sett sammensatt av utgifter til brannvesenet sør for forebygging og beredskap, utbetalinger til konsulenter for tjenester etter matrikkelloven og lønnsutgifter. Utbetalinger til konsulenter etter matrikkelloven er proporsjonalt med oppdragsmengden. Utgifter til brannvesenet sør følger vedtatt budsjett for IKS selskapet. Utfordringene i forhold til økonomi er følgelig i det vesentlige bemanningsnivå sett i forhold til konjunkturavhengige gebyrinntekter.

Bygg og eiendom

Den største utfordringen for drift av bygg og eiendom er de høye strøm- og energiprisene. Kostnadene for energi var i 2022 meget høye og inngangen til 2023 var også preget av høye priser. I løpet av våren har prisen blitt redusert, selv om de totalt sett er på et høyere nivå enn det vi tidligere har vært vant med. Kommunen benytter seg av Offentlig fellesinnkjøp på Agder (OFA) -avtalen med Ishavskraft. Avtalen gir langsiktige og mer stabile strømpriser enn spotpris-avtaler.

De 10 siste årene har vi redusert energiforbruket pr m² med 60 kWh pr m² (kjøpt energi), og vi jobber videre med å redusere energiforbruket i våre bygg. Ytterligere nye kutt i energibruken vil kunne gi utslag i komfort, tilbud og åpningstider på våre bygg og eiendommer, om de blir gjennomført.

Utover energiprisene, har de høye materialprisene/prisstigning gitt utfordringer de siste årene. Så enheten har ett sterkt fokus på å forvalte de avsatte midlene/pengene på best mulig måte, slik at kommunens samlede eiendomsverdi ikke forringes og fremstår for brukerne og innbyggerne som velholdte. (Kostnaden for drift og vedlikehold ligger under snitt i henhold til KOSTRA-tall/sammenlignbare kommuner).

Landbruk

Enhetens drift og bemanning har vært stabil i en lang årrekke. Fom juni 2023 og starten av 2024 skjer det endringer som følge av at 3 medarbeidere pensjonerer seg og stillingene lyses ut. I tillegg ble naturforvalterstillingen avviklet fom juni 2023.

Utfordringen blir framover å håndtere den store saksmengden slik at næringen og andre brukere av enheten sine tjenester opplever faglig dyktighet, serviceinnstilling og effektivitet.

Enhetens motto opprettholdes: «Vi vil at du skal lykkes!»

Kostra-analyse - Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B) *) **)	115	119	12	112	284	150	103	116

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Vann, avløp og renovasjon

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Produktivitet								
Tilknytningsgebyr vann (ekskl. mva) - høy sats (kr) *)	18 532,8	17 600,0			31 667,0	5 434,1	3 098,7	4 495,2
Tilknytningsgebyr vann (ekskl. mva) - lav sats (kr) *)	9 266,4	8 800,0			15 833,0	1 745,3	1 774,9	1 489,6
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 149	4 239	3 350	4 734	4 388	4 979	5 481	4 621
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	3 239	3 303	3 048	2 763	2 095	4 030	3 524	4 204
Kvalitet								
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannnett med kjent alder (år)	37,0	37,0	39,0	29,0	45,0		33,0	35,0
Vann - Estimert gjennomsnittlig husholdningsforbruk per tilknyttet innbygger (l/pers/døgn)	214	153	190	193	332		177	172
Vann - Estimert vannlekkasje per meter kommunal ledning per år (m3/m/år) (B)	1,2	0,9	3,1	1,4	7,1	1,9	3,3	3,3
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Gebyrsats per m3 vann ved målt forbruk - ekskl.mva (kr/m3) (kr) *)	8,2	8,4	13,4	9,9	8,9	15,6	11,0	15,4
Gebyrsats ved målt forbruk avløp, ekskl mva (kr) *)	16,4	16,8	15,2	21,5	20,6	21,5	18,7	18,3
Tilknytningsgebyr (ekskl. mva) avløp - høy sats (kr) *)	18 532,8	17 600,0			31 667,0	6 833,3	3 522,7	6 064,5
Tilknytningsgebyr (ekskl. mva) avløp - lav sats (kr) *)	9 266,4	8 800,0			15 833,0	2 011,8	2 073,3	1 921,2

*) Inflasjonsjustert med deflator

Kostra-analyse - Samferdsel

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B) *)	51 771	52 930	54 014	85 582	109 482	76 127	112 642	117 649
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B) *)	94 510	95 804	81 803	132 616	159 362	128 797	185 620	199 255
Dekningsgrad								
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	58	57	45	32	41	33	24	19

*) Inflasjonsjustert med deflator

Måltabell

Hovedmål	Delmål
En kommune i vekst med gode levekår, trygge oppvekstvilkår, mangfold og god livskvalitet for alle.	L1: Farsund er en mangfoldig og inkluderende kommune
	L3 : Farsund er en positiv tilflytningskommune, særlig for unge mennesker og barnefamilier
	L5 : Farsund kommune har trygge oppvekstvilkår med et godt barnehagetilbud og en god skole for alle
	L7 : Farsund er ledende i Agder på naturforvaltning og omstilling til lavutslippssamfunnet
Et næringsliv som tilbyr fremtidsrettede og inkluderende arbeidsplasser.	N1: Kommunen har gode og forutsigbare rammebetingelser for videreutvikling av eksisterende og etablering av ny næringsvirksomhet.
	N2: Farsund er en av fylkets største jordbrukskommuner, med et bærekraftig og innovativt landbruk
	N2: Farsund er fylkets største jordbrukskommune, med et bærekraftig og innovativt landbruk
	N3: Farsund er ledende innen blå vekst
Et omdømme som fremmer kommunens attraktivitet og konkurransevne	N4: Farsund utvikler bærekraftige næringer basert på sine rike natur- og kulturverdier
	Farsund kommune er en attraktiv arbeidsgiver med et felles verdigrunnlag og et anerkjent kompetansemiljø.

Farsund kommune er en attraktiv arbeidsgiver med et felles verdigrunnlag og et anerkjent kompetansemiljø.

Strategier (slike skal vi nå målene):

- Prioritere systematisk lederutvikling og felles lederkriterier for å sikre tjenester av god kvalitet
- Økt innsats for å fremme heltidskultur med mål om økt likestilling og bedre folkehelse
- Revidere virksomhetens etiske retningslinjer for å synliggjøre organisasjonens verdigrunnlag
- Videreutvikle organisasjonens endringskompetanse

L1: Farsund er en mangfoldig og inkluderende kommune

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Forebygge utenforskap gjennom aktiv inkludering og innbyggermedvirkning
2. Sikre god tverrfaglig innsats for bedre folkehelse og likestilling
3. Tilrettelegge for høyest mulig deltakelse i arbeidslivet
4. Sikre god fysisk tilrettelegging for alle
5. Legge til rette for gode og varierte botilbud

L3: Farsund er en positiv tilflytningskommune, særlig for unge mennesker og barnefamilier

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Samarbeide om god tilgjengelighet (vei, kollektivtransport og digitalt)
2. Samarbeide om trygghet i hverdagen (sykehustilbud, politi mm)
3. Bidra til gode utdanningstilbud også ut over videregående skole
4. Utvikle kommunens sentra – med grønne lommer, gode møteplasser, handel og kulturtilbud, fritidstilbud tilrettelagt for miljøvennlig transport
5. Tilrettelegge for bærekraftige løsninger i areal- og boligplanleggingen
6. Bruke natur og kulturverdier som grunnlag for utvikling av attraksjoner for fastboende og besøkende
7. Tilrettelegge attraktive tomte- og boligtilbud basert på kommunens fortrinn

L5: Farsund kommune har trygge oppvekstvilkår med et godt barnehagetilbud og en god skole for alle

Strategier som bearbeides i ny oppvekstplan (skole og barnehage):

1. Skape et godt læringsmiljø
2. Lære grunnleggende ferdigheter
3. Utvikle god skole- og barnehageledelse
4. Fremme folkehelse

Øvrige strategier for å nå målene:

5. Fremme 0-toleranse for mobbing herunder skjult og digital mobbing
6. Sikre trygge ferdsel for barn og unge
7. Sikre full barnehagedekning
8. Bidra til rusforebyggende arbeid (MOT mv)
9. Styrke holdningsskapende arbeid i hele samfunnet
10. Prioritere tidlig innsats gjennom forebygging
11. Motvirke frafall i skole gjennom gode overganger, tidlig innsats og bedre tverrfaglig samarbeid
12. Styrke kvaliteten og innholdet i SFO
13. Styrke dialogen og forventningsavklaringene mellom skole og hjem
14. Sikre tilgang på nok lærlingeplasser

L7: Farsund er ledende i Agder på naturforvaltning og omstilling til lavutslippssamfunnet

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Legge vekt på bærekraftige løsninger og synliggjøre miljøkonsekvenser i alle sammenhenger
2. Samarbeide med regionen og fylket om omstilling til lavutslippssamfunnet

N1: Kommunen har gode og forutsigbare rammebetingelser for videreutvikling av eksisterende og etablering av ny næringsvirksomhet.

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Sikre en oppdatert og fremtidsrettet næringsplan, planavklarte næringsarealer og byggeklare næringstomter
2. Sikre god infrastruktur på land og sjø (farled)
3. Videreutvikle konkurransedyktige havner med effektiv havnedrift
4. Støtte opp under arbeidet for en operativ lufthavn
5. Tilrettelegge for en attraktiv bokommune
6. Videreutvikle en utadrettet og fremoverlent kommuneorganisasjon
7. Legge til rette for omstilling og nyetableringer i bysentrum

N2: Farsund er fylkets største jordbrukskommune, med et bærekraftig og innovativt landbruk

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Sikre en bærekraftig forvaltning av dyrka mark
2. Utnytte landets gunstigste klima for allsidig skogproduksjon
3. Markedsføre kommunens posisjon som fylkets største jordbrukskommune
4. Tilrettelegge for bruk av kulturlandskapet som ressurs for opplevelse, reiseliv og landbruk
5. Stimulere til produksjon og bruk av kortreist mat
6. Profilering og aktiv søking etter nye etableringer

N3: Farsund er ledende innen blå vekst

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. Tilrettelegge for videreutvikling av eksisterende virksomheter og etableringer innenfor akvakultur både på land og i sjø
2. Tilrettelegge for et tett samarbeid med utdanningsinstitusjoner

N4: Farsund utvikler bærekraftige næringer basert på sine rike natur- og kulturverdier

Strategier (slik skal vi nå målene):

1. En god dialog med regional og nasjonal forvaltning om sambruk av verneområdene
2. Samarbeide med ulike næringer om opplevelsesbaserte reiselivsprodukter
3. Samarbeide om felles regionale besøksstrategier som skal gi best mulig opplevelser i kommune og region

Sentralt plasserte budsjettposter

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltakstype	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	0	0	0	0
Konsekvensjustert ramme	0	0	0	0
Budsjettendringer				
Sum Budsjettendringer	0	0	0	0
Ramme 2024-2027	0	0	0	0

Sammendrag budsjett

Kostra-analyse - Næringsforv. og konsesjonskraft

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand for næringslivet i prosent av samlede netto (B)	0,3 %	1,0 %	0,6 %	0,6 %	0,7 %	0,5 %	0,4 %	0,4 %
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	199	742	421	485	530	385	277	276

*) Inflasjonsjustert med deflator

Kostra-analyse - Hovedtall drift

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	17,1 %	16,8 %	8,8 %	10,3 %	13,7 %	12,0 %	14,1 %	14,5 %
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger (B) *) **)	66 896	70 933	66 773	76 859	74 087	68 547	71 184	69 973
Økonomi								
Frie inntekter i kroner per innbygger (B) *) **)	65 658	63 586	64 354	66 106	63 892	64 637	64 419	66 224
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	5,1 %	0,5 %	3,0 %	-1,5 %	3,1 %	1,6 %	0,6 %	2,6 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B) *)	95 553	91 816	93 807	72 673	84 616	97 591	90 317	94 244
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	85,5 %	85,0 %	89,9 %	71,2 %	74,9 %	97,2 %	88,8 %	92,9 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Eiendomsskatten for en enebolig på 120 kvm (kr)	3 444	3 444		3 800	3 100			

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Klima og energi

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Prioritet								
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på bioenergi, konsern	55,5 %	43,8 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	8,2 %	2,3 %	2,6 %
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på fjernvarme, konsern	58,0 %	60,0 %	4,0 %	0,0 %	0,0 %	16,0 %	11,0 %	13,0 %
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på strøm, konsern	44,5 %	56,2 %	77,3 %	99,1 %	100,0 %	82,8 %	88,3 %	85,3 %

Kostra-analyse - Flyktninger og integrering

	Farsund 2021	Farsund 2022	Lyngdal	Lindesnes	Flekkefjord	Kostragruppe 01	Agder	Landet uten Oslo
Andre nøkkeltall								
Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)	1,5	9,8	7,4	8,6	20,7	7,9	6,9	6,1

Frie inntekter og finans

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltakstype	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	0	0	0	0
Ramme 2024-2027	0	0	0	0

Sammendrag budsjett

INNETEKTER

Skatt på inntekt og formue

Tallene som er lagt inn er i samsvar med Statsbudsjettet.

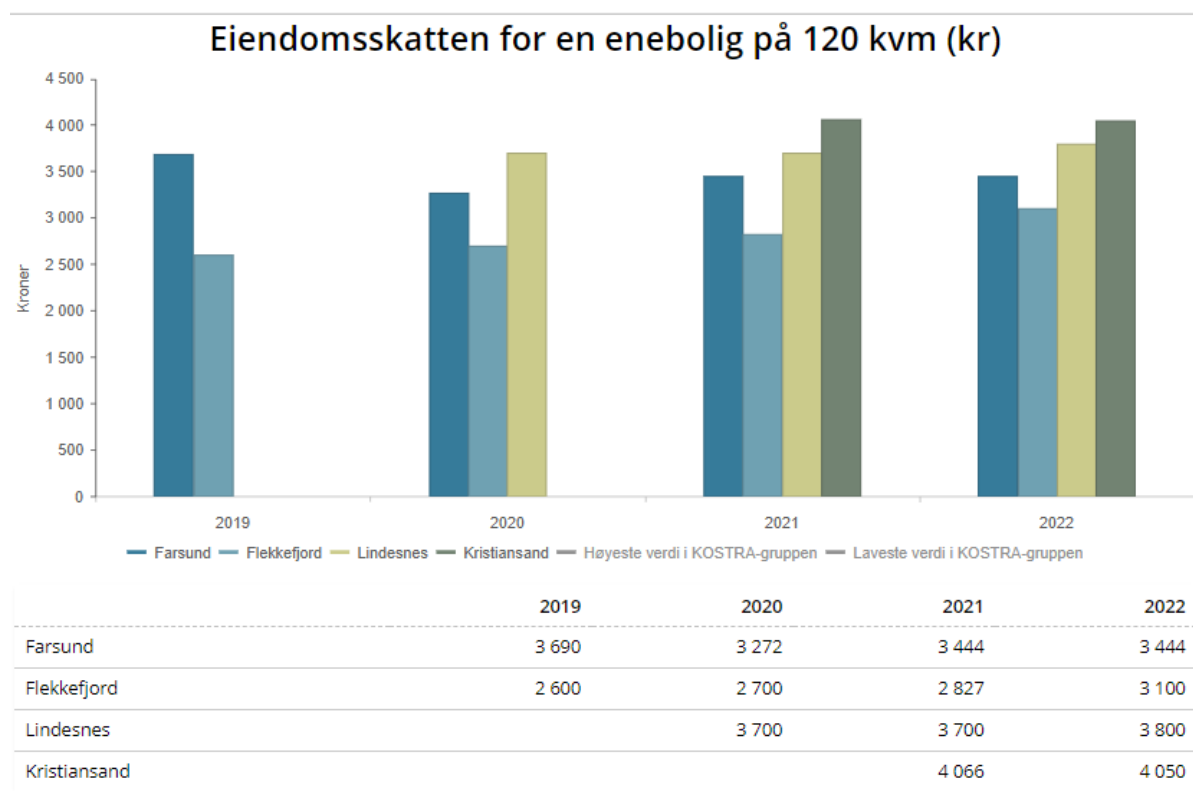
Rammetilskudd og inntektsutjevning

Tallene som er lagt inn er i samsvar med Statsbudsjettet.

Eiendomsskatt

Farsund kommune beregner eiendomsskatt på næringsliv, fastboende og fritidsboliger.

Artene for de forskjellige eiendomsskattene er endret i 2023, hvilket innebærer litt ulik presentasjon

Andre sentrale inntekter

Beløpet består av (2024):

- Havbruksfond - 1,75 mill. kroner
- Integreringsmidler - 45 mill. kroner (forutsetter 55 bosatte flyktninger)
- Rentekompensasjonsmidler - 1,4 mill. kroner
- Tilskudd til statlig mottak - Lista Flystasjon - 2,5 mill. kroner
- Produksjonstilskudd landkraftbasert vindkraft – 4,6 mill. kroner
(skal egentlig plasseres under «andre direkte og indirekte skatter»)

Renteinntekter

Beløpet består av (2024):

- Ordinære renter av bankinnskudd og plasseringer - 15,13 mill. kroner
- SWAP-renteinntekter - 9,1 mill. kroner
- Renter - startlån og rentepåslag - 3,05 mill. kroner

Utbytter

Vi har beregnet utbytte fra Å Energi AS på 14,6 mill. kroner flatt utover i perioden

UTGIFTER

Renteutgifter

Vi har beregnet litt høyere renter på våre innlån, men lavere enn markedsrente.

Renter som gjelder startlån og selvkost-investeringer følger normalt annen rentebane og skal være selvfinansierende, selvkostlån så lenge gebyrene økes tilsvarende økte rentekostnader.

Renter av nye innlån kommer til å påvirke renteutgiftene

Avdragsutgifter

Farsund kommune betaler avdrag i samsvar med minste-avdrag i samsvar med Kommuneloven § 14-10.

I tillegg til innlån til egne investeringer betaler kommunen avdrag som gjelder startlån (betales av kundene) og selvkostinvesteringer (selvkost så lenge gebyrene inkluderer avskrivningene - avdragene).

Nye låneopptak kommer til å påvirke avdragsutgiftene.

Interkommunale samarbeid og selvkostområder

Sammendrag budsjett

PPT Lister

Utgangspunktet for budsjett 2024 er å levere de samme tjenester som tidligere år, en budsjettøkning innenfor rammen av deflator. Neste års budsjett innebærer imidlertid også en større strukturell endring ettersom Flekkefjord kommune da trekker seg ut fra det interkommunale samarbeidet omkring Lister PPT. Gjennom virksomhetsoverdragelse er rådgiver-bemanning redusert i ratio som samsvarer med andel av budsjettet (reduksjon på 3,0 stilling). Endringen medfører også en redusert stordriftsfordel i forhold til leder- og merkantilressurs.

Lister Barnevern

Lister felles har en økning i budsjett på ca. 6,4% fra budsjett 2023 - 2024.

I hovedsak skyldes økningen økte utgifter i forbindelse ny vaktordning fra Kristiansand, to ekstra leasingbiler og videreutdanning leder samt sped og små.

Totalbudsjettet for Farsund har en økning på 12,5%, som skyldes økte utgifter tiltak utenfor hjem.

Om tjenesteområdet

PPT Lister

Lister PPT er en interkommunal tjeneste som utfører lovpålagte oppgaver etter opplæringslovens § 5-6 (fra og med 01.08.24 erstattet med § 11-13) og barnehagelovens § 33 for deltakerkommunene Farsund (vertskommune), Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Sirdal. Tjenesten består fra 2024 av 16 årsverk fordelt på 14 rådgiverstillinger (inkl. 1 logoped), 1 merkantil stilling og 1 lederstilling. I tråd med presiseringer i ny opplæringslov blir vårt mandat tredelt, og kan operasjonaliseres i følgende områder: forebygging (1), tidlig innsats (2) og sakkyndig (3) i forhold til vurdering av behov for individuelt tilrettelagt opplæring (skole) / spesialpedagogisk hjelp (barnehage). Dette følger vi opp gjennom fast deltakelse i pedagogisk team som er etablert på samtlige av regionens skoler og barnehager, samt oppfølging (veiledning, utredning, etc) av person-saker.

Lister Barnevern

Lister barnevern er en interkommunal tjeneste som består av 6 kommuner, Flekkefjord, Kvinesdal, Lyngdal, Sirdal, Hægebostad og Farsund.

Tjenesten har i underkant av 41 årsverk og er inndelt i mottak, kartlegging og oppfølging, familieteam og omsorg/ettervern. I tillegg har tjenesten enhetsleder, nestleder og merkantil.

Budsjettmessig er tjenesten delt inn i 3 hovedgrupper, drift, tiltak utenfor hjem og tiltak i hjem.

Lister barnevern har over lang tid satset på å bygge opp kompetanse i egen tjeneste for å unngå å måtte kjøpe tiltak fra private tilbydere. Som et resultat av denne satsingen har vi bla et eget miljøterapeutteam (familieteam) som jobber tett i hjemmet i de mest alvorlige sakene.

Vi har også hatt en satsing over lengre tid ifh ettervern og har 4 ettervernkonsulenter som kun jobber med denne gruppen. I tillegg har vi 3 miljøarbeidere som jobber tett med ungdommene våre. «Hildurs Hus» er møteplassen til alle på ettervern hos oss, og der har vi faste middagstreff og andre sosiale tilstellinger. Vi har i tett samarbeid med ungdommene «våre» pusset opp 3 leiligheter som ligger i tilknytning til Hildurs Hus og som noen av våre ungdommer har flyttet inn i.

Målsettingen er å gi ungdommene best mulig komplett tiltak i egen region og unngå institusjonsplassering og kostbare private botiltak.

Status og utfordringer

PPT Lister

Lister PPT avslutter i desember 2023 en OU-prosess som har hatt fokus på struktur, ledelse, arbeidsmiljø og faglig utvikling. Noen milepæler: Vi har fått vedtatt en ny samarbeidsavtale, etablert en referansegruppe (opp mot deltakerkommunene), en team-struktur (1 barnehageteam, 2 skoleteam), vi samlokaliseres f.o.m. 01.12.23 i Nordeabygget i Farsund, vi har hatt fagsystem ute på offentlig anbud. Utfordringene for 2024 vil i hovedsak knytte seg til å endre våre tjenester slik at vi i størst mulig grad kan etterleve intensjon med endringer av opplæringslov, særlig med tanke på vårt bidrag i forhold til forebygging, og det å få en enda tydeligere rød tråd hva gjelder inkludering. Vi har også igangsatt to tiltak relatert caseload nå høsten 2023, så vi må fortsette å fokusere på i 2024. Dette blir særlig viktig i forbindelse med tjenestens skolenes og barnehagenes internkontroll.

Lister barnevern

Lister barnevern sender ut aktivitetsrapport til deltakerkommunene hver måned, og viser til disse for mer detaljer.

Hovedutfordringen til barneverntjenesten og Lister kommunene er oppvekstreformen som gjelder fra 01.01.22, og det å bli enige om hvilke faktiske grep den enkelte kommune/Lister bør ta ut fra føringene i reformen. Kommunen får både et større faglig og økonomisk ansvar, noe som vil bli særlig merkbart på fosterhjemsområdet. I tillegg ser vi store utfordringer blant ungdommer som sliter med rus og psykiatri, da kommunene og spesialisthelsetjenesten mangler effektive tiltak for barna/ungdommen og deres foreldre. Målet med reformen er at kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging for å avdekke, forebygge og motvirke omsorgssvikt og skjevutvikling. Lister barnevern vurderer at videre satsing på arbeidet med BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) og PMTO/Tibir satsingen som skal rulles ut i Lister de kommende år er av avgjørende betydning for å lykkes best ifht barnevernsreformen.

9. Satsingsområder

Levekår - Det gode liv i Farsund

Satsingsområde

Målgruppen er kommunens innbyggere og potensielle innflytter.

Hovedmål for kommunen

- En kommune i vekst med gode levekår, trygge oppvekstvilkår, mangfold og god livskvalitet for alle.

Mål for kommunen

Hovedmål	Delmål
En kommune i vekst med gode levekår, trygge oppvekstvilkår, mangfold og god livskvalitet for alle.	L1: Farsund er en mangfoldig og inkluderende kommune
	L2 : Farsund kommune har et målrettet folkehelse- og likestillingsarbeid. Innbyggerne har et verdig livsgrunnlag og opplever mestring i eget liv.
	L3 : Farsund er en positiv tilflytningskommune, særlig for unge mennesker og barnefamilier
	L4 : I Farsund deltar barn og unge aktivt i samfunnsutviklingen
	L5 : Farsund kommune har trygge oppvekstvilkår med et godt barnehagetilbud og en god skole for alle
	L6 : Farsund har et rikt kulturtilbud der alle innbyggerne har mulighet til å delta
	L7 : Farsund er ledende i Agder på naturforvaltning og omstilling til lavutslippssamfunnet

Næringskommunen - Fristende og nyskapende

Satsingsområde

Målgruppen er eksisterende næringsliv og potensielle nyetablerere.

Hovedmål for kommunen

- Et næringsliv som tilbyr fremtidsrettede og inkluderende arbeidsplasser.

Mål for kommunen

Hovedmål	Delmål
Et næringsliv som tilbyr fremtidsrettede og inkluderende arbeidsplasser.	N1: Kommunen har gode og forutsigbare rammebetingelser for videreutvikling av eksisterende og etablering av ny næringsvirksomhet.
	N2: Farsund er fylkets største jordbrukskommune, med et bærekraftig og innovativt landbruk
	N3: Farsund er ledende innen blå vekst
	N4: Farsund utvikler bærekraftige næringer basert på sine rike natur- og kulturverdier
	N5: Farsund har høy kompetanse innen reiseliv-, kultur- og opplevelsesnæringen
	N6: Farsund er anerkjent for sin ledende og omstillingsdyktige prosessindustri
	N7: Kommune-organisasjonen er et anerkjent kompetansemiljø

Kommunens organisasjon og virksomhet

Hovedmål for kommunen

- Et omdømme som fremmer kommunens attraktivitet og konkurranseevne
Omdømme handler om hvordan omgivelsene oppfatter kommunen. Et godt omdømme styrker forholdet til innbyggerne, ansatte, næringslivet og offentlige samarbeidspartnere, og fremmer kommunens attraktivitet og konkurranseevne.

Mål for kommunen

Hovedmål	Delmål
Et omdømme som fremmer kommunens attraktivitet og konkurranseevne	Farsund kommune er en attraktiv arbeidsgiver med et felles verdigrunnlag og et anerkjent kompetansemiljø.
	Farsund kommune setter innbyggeren og brukeren i sentrum gjennom god innbyggerdialog og brukermedvirkning
	Kommunen har en bærekraftig økonomi som sikrer handlefrihet og dermed fremtidens velferdstjenester
	Kommunen har god oversikt over beredskapsmessige utfordringer, og et lavt omfang av uønskede hendelser

Overordna arealstrategier

Satsingsområde

Overordna arealstrategier

Samfunnsdelens satsingsområder med mål og strategier beskriver en ønsket utvikling av kommunesamfunnet. Dette får også betydning for arealbruken. Arealstrategiene nedenfor gir overordna føringer for arealbruken i et langsiktig perspektiv.

Det alt vesentligste av bosetting og næringsaktivitet er konsentrert i et belte fra Vestbygda til Farsund by slik som vist nedenfor. Farsund er fylkets største jordbrukskommune, og de store sammenhengende jordbruksarealene ligger også i dette beltet. Både målet om et bærekraftig landbruk og omstilling til lavutslippssamfunnet tilsier at storparten av ny utbygging skjer gjennom fortetting i tilknytning til tettstedene. Dette vil både bidra til å bevare dyrka jord og å redusere transportbehovet.

Kommunen har behov for vekst og tilflytting av yngre mennesker. I den forbindelse må arealplanleggingen legge til rette for en attraktiv bo- og næringskommune basert på kommunens særlige fortrinn og muligheter.

Arealstrategier:

- Stimulere til bærekraftig vekst i folketall og arbeidsplasser gjennom å tilrettelegge for næringsutvikling, funksjonelle sentra og tettsteder og et attraktivt og variert botilbud
- Redusere transportbehovet gjennom samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- Utvikle sentrene funksjonelt og estetisk til gode møteplasser for handel og service, kultur og aktiviteter, og videreutvikle Farsund som en av de historiske byene på Sørlandet.
- Videreutvikle tettstedene gjennom fortetting med kvalitet og bærekraftige løsninger slik at eldre kan bo hjemme lengst mulig
- Legge til rette for eksisterende og ny næringsvirksomhet
- Utvikle gode og sammenhengende gang- /sykkel- og kollektivløsninger
- Fremme helse, miljø og samfunnsikkerhet og ivareta klimahensyn
- Ta vare på naturmangfoldet, landbruksressursene, kulturlandskapet og kulturmiljøet
- Sikre og videreutvikle viktig grønnstruktur og rekreasjonsområder

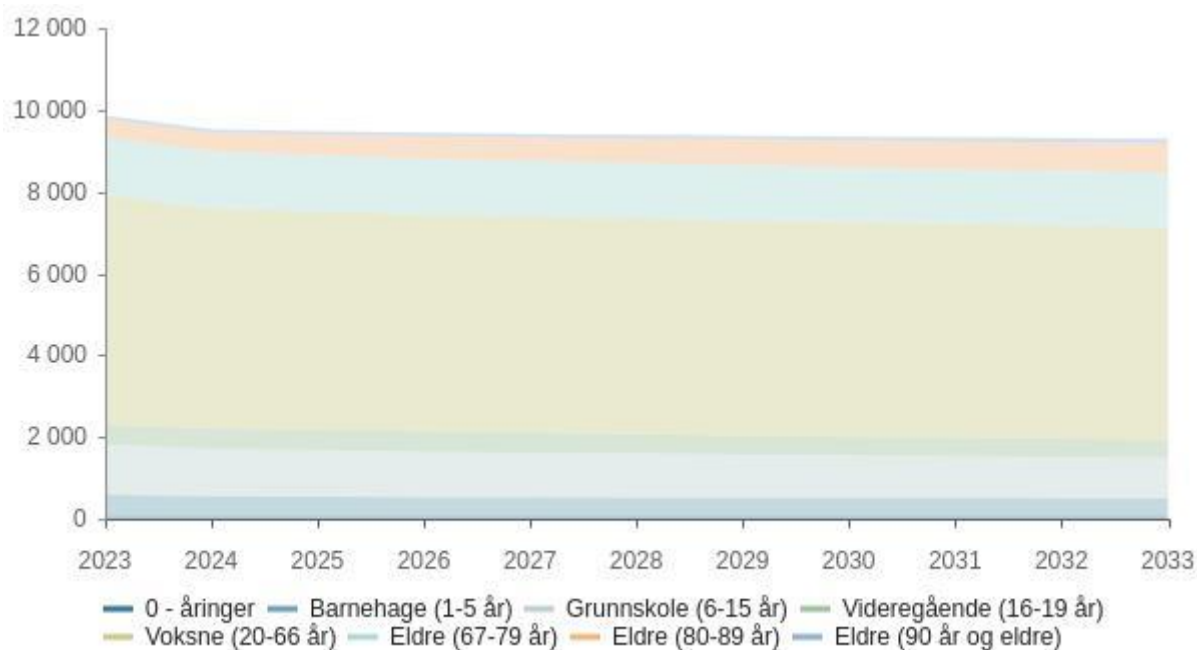
10. Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling per årsak

	2017	2018	2019	2020	2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
Folketall ved inngangen av kvartalet	9 769	9 726	9 695	9 691	9 645	9 622	9 613	9 597	9 583	9 568	9 565
Fødte	93	99	97	86	94	92	93	93	93	93	92
Døde	106	93	92	98	85	90	89	89	90	90	90
Fødselsoverskudd	-13	6	5	-12	9	2	4	4	3	3	2
Netto innvandring	78	17	36	17	9	74	56	48	42	47	53
Innenlands flytting	110	162	194	231	204	-85	-76	-66	-60	-53	-47
Netto innvandring og flytting	-32	-38	-11	-36	-30	-11	-20	-18	-18	-6	6
Folkevekst	-43	-31	-4	-46	-23	-9	-16	-14	-15	-3	8
Folketallet ved utgangen av kvartalet	9 726	9 695	9 691	9 645	9 622	9 613	9 597	9 583	9 568	9 565	9 573

Demografi

Befolkningsprognose

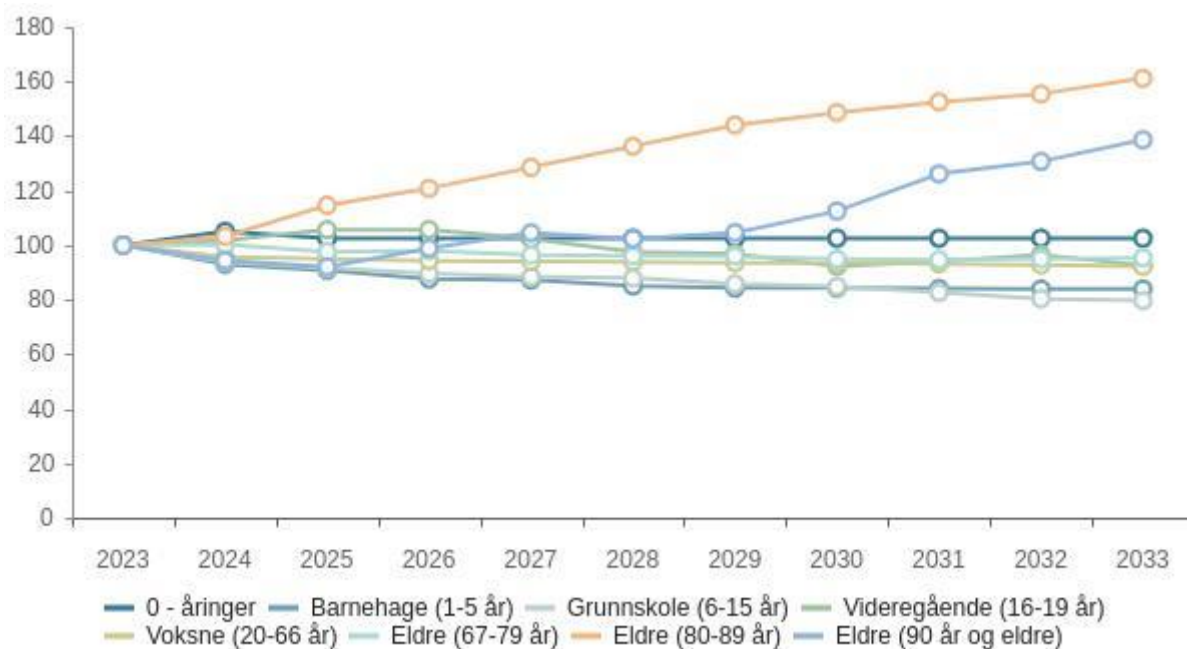
Økonomiplan for 2024-2027

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0 - åringar	80	84	82	82	82	82	82	82	82	82	82
Barnehage (1-5 år)	508	472	461	445	443	432	428	428	427	426	426
Grunnskole (6-15 år)	1 239	1 162	1 135	1 110	1 095	1 090	1 063	1 051	1 023	995	987
Videregående (16-19 år)	477	485	504	504	488	465	462	440	449	460	442
Voksne (20-66 år)	5 619	5 375	5 335	5 298	5 284	5 276	5 256	5 258	5 234	5 211	5 180
Eldre (67-79 år)	1 411	1 415	1 377	1 382	1 360	1 355	1 354	1 339	1 335	1 340	1 346
Eldre (80-89 år)	438	452	502	529	563	597	631	651	668	681	706
Eldre (90 år og eldre)	88	83	81	87	92	90	92	99	111	115	122
Total	9 860	9 528	9 477	9 437	9 407	9 387	9 368	9 348	9 329	9 310	9 291

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 10

Prognose vekst

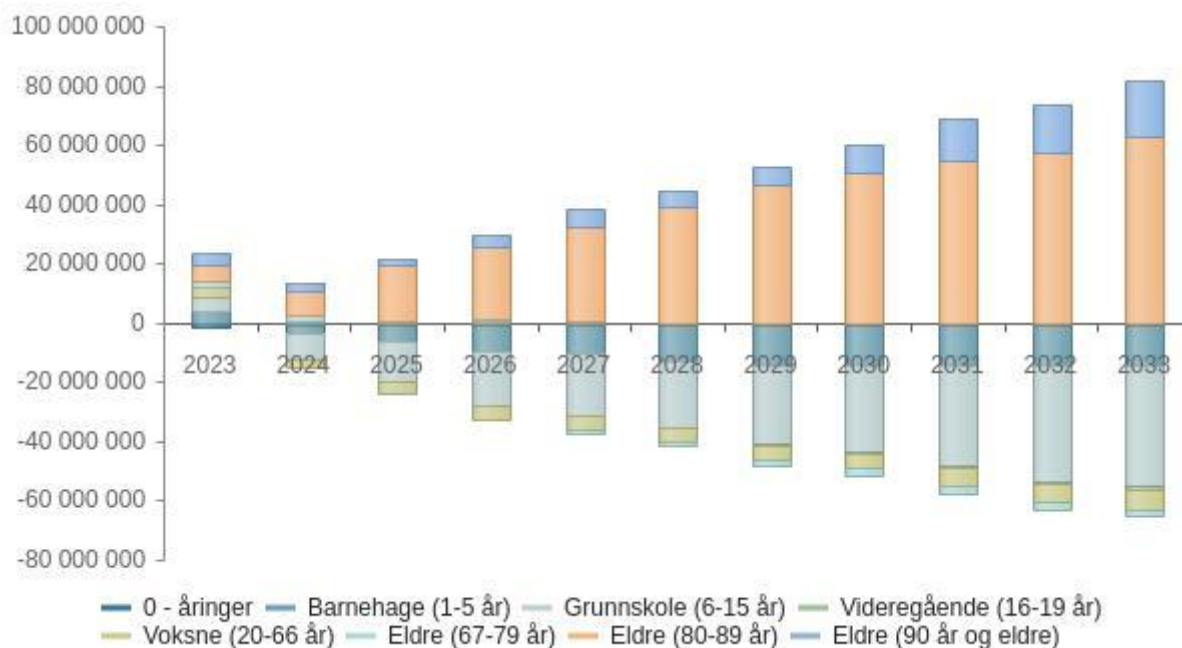

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0 - åringar	100,0 %	105,0 %	102,5 %	102,5 %	102,5 %	102,5 %	102,5 %	102,5 %	102,5 %	102,5 %	102,5 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	92,9 %	90,7 %	87,6 %	87,2 %	85,0 %	84,3 %	84,3 %	84,1 %	83,9 %	83,9 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	93,8 %	91,6 %	89,6 %	88,4 %	88,0 %	85,8 %	84,8 %	82,6 %	80,3 %	79,7 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	101,7 %	105,7 %	105,7 %	102,3 %	97,5 %	96,9 %	92,2 %	94,1 %	96,4 %	92,7 %
Voksne (20-66 år)	100,0 %	95,7 %	94,9 %	94,3 %	94,0 %	93,9 %	93,5 %	93,6 %	93,1 %	92,7 %	92,2 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	100,3 %	97,6 %	97,9 %	96,4 %	96,0 %	96,0 %	94,9 %	94,6 %	95,0 %	95,4 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	103,2 %	114,6 %	120,8 %	128,5 %	136,3 %	144,1 %	148,6 %	152,5 %	155,5 %	161,2 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	94,3 %	92,0 %	98,9 %	104,5 %	102,3 %	104,5 %	112,5 %	126,1 %	130,7 %	138,6 %
Total	100,0 %	96,6 %	96,1 %	95,7 %	95,4 %	95,2 %	95,0 %	94,8 %	94,6 %	94,4 %	94,2 %

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 10

Demografiutgifter

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Totalt
0 - åring	-1 257 060	359 160	-179 580	0	0	0	0	0	0	0	0	-1 077 480
Barnehage (1-5 år)	3 838 088	-6 376 864	-2 477 154	-	-510 572	-	-	0	-255 286	-255 286	0	-
Grunnskole (6-15 år)	5 070 380	-	-4 889 295	-	-	-905 425	-	-	-	-	-	-
Videregående (16-19 år)	17 796	13 943 545	4 527 125	2 716 275	-	4 889 295	2 173 020	5 070 380	5 070 380	1 448 680	40 563 040	-
Voksne (20-66 år)	2 874 418	-5 742 442	-915 904	-786 650	-187 032	37 104	-429 832	56 622	-631 652	-634 396	-718 084	-7 077 848
Eldre (67-79 år)	2 038 976	254 872	-2 421 284	318 590	-	-318 590	-63 718	-955 770	-254 872	318 590	382 308	-2 102 694
Eldre (80-89 år)	5 331 225	2 985 486	10 662 450	5 757 723	7 250 466	7 250 466	7 250 466	4 264 980	3 625 233	2 772 237	5 331 225	62 481 957
Eldre (90 år og eldre)	4 681 732	-2 128 060	-851 224	2 553 672	2 128 060	-851 224	851 224	2 979 284	5 107 344	1 702 448	2 979 284	19 152 540
Total	22 595 555	-	-545 595	-452 702	4 179 067	1 817 289	1 627 897	3 585 476	2 741 295	-868 687	6 049 749	16 322 179
		24 407 165										

11. Utredninger

Farsund kommune som arbeidsgiver

Organisasjon og ansatte

Farsund kommune er organisert med to administrative styringsnivå (to-nivåmodell). Kommunedirektør, kommunalsjefer (3 stk.) og organisasjonssjef utgjør det strategiske toppledernivået, mens 22 selvstendige resultatenheter ledes av egne enhetsledere med ansvaret for drift (enhetsledernivået). I tillegg finnes to ledere for interne støttefunksjoner (økonomi og fellestjenester).

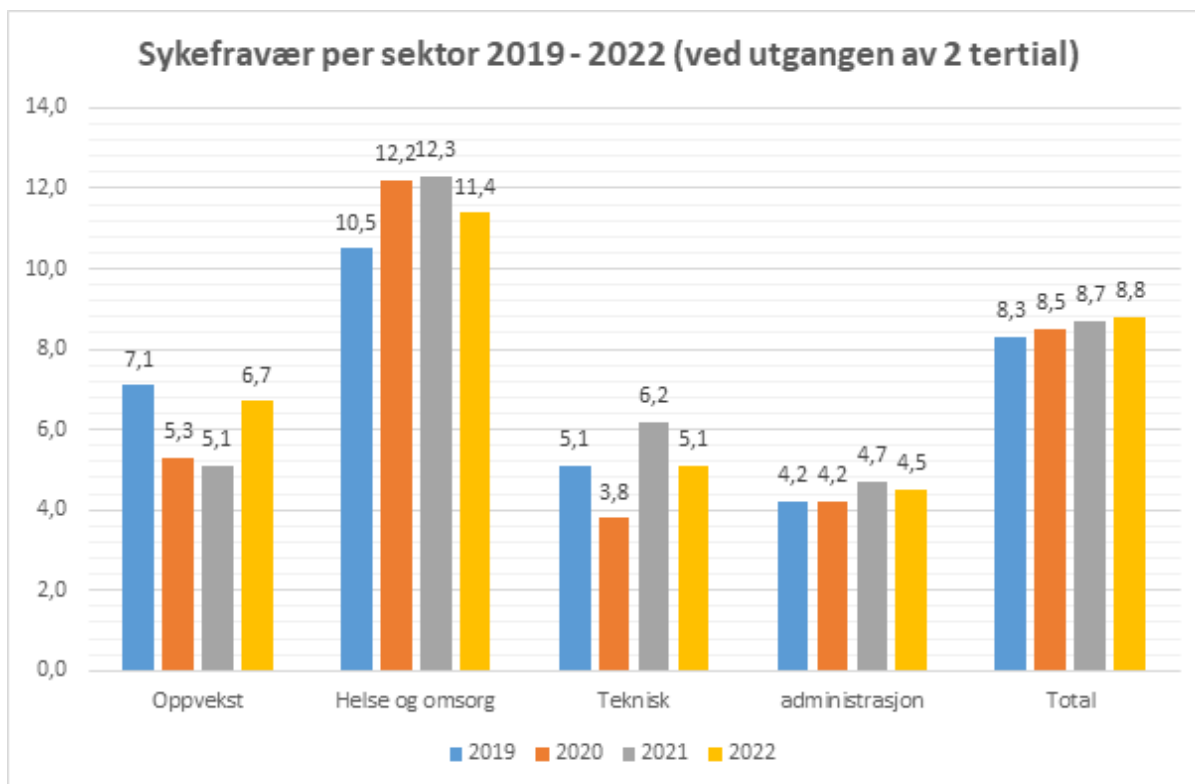
Farsund kommune har til sammen mer enn 800 fast ansatte. Lønn utgjør en betydelig del av kommunens driftsbudsjett, ansatte er vår viktigste ressurs i forhold til å levere kvalitativt gode tjenester til våre innbyggere. Rekruttering av medarbeidere med rett kompetanse er derfor en av de viktigste oppgavene i årene som kommer. Samtidig er det av stor betydning at man beholder og videreutvikler den kompetansen som allerede finnes i organisasjonen.

Kommunen som organisasjon er avhengig av å være dynamisk og tilpasningsdyktig for å imøtekomme endringer i rammevilkår og tjenestebehov samt kontinuerlige krav til rasjonell og effektiv drift. I sum underbygger dette kommunens behov for å til enhver tid vurdere og gjennomføre organisasjons- og bemanningsmessige tilpasninger for å effektivisere kommunens drift og redusere kostnader.

Sykefravær og arbeidsmiljø

Det samlede sykefraværet i Farsund kommune ved utgangen av 2. tertial 2023 var 8,4%, en reduksjon på 0,4% i forhold til samme tid 2022. Fraværet er noe høyere enn vedtatt målsetting på 7,5 %. Sykefravær per sektor (samlet fravær ved utgangen av 2. tertial) for perioden 2020 – 2023 fremgår av figuren nedenfor.

Figuren nedenfor viser fraværsutviklingen over de siste 4 årene innen de ulike sektorene og for kommunen totalt.

Farsund kommune har som mål at sykefraværet innen utgangen av økonomiplanperioden (innen 2024) skal være redusert til 6,5 % på kommunenivå. Arbeidsmiljøutvalget vedtar årlige delmål for kommunen og sektorene, mens enhetsledere utarbeider mål (og delmål) for egen enhet.

Det ble i 2020 utført et betydelig arbeid med revidering / forbedring av kommunens samlede HMS system. HMS håndbok med samtlige tilhørende rutiner, prosedyrer, skjema og maler har blitt gjennomgått. I tillegg har det blitt utarbeidet nye rutiner der det har blitt identifisert et behov for slike. Det er også utarbeidet en egen tiltaksplan med mål om økt nærvær. Tiltaksplanen er et resultat av et arbeid med betydelig medarbeiderinvolvering gjennom ordningen med tillitsvalgte, verneombud om ledere på ulike nivå.

Det ble i 2020 gjennomført en medarbeiderundersøkelse for ansatte i Farsund kommune (10-faktor medarbeiderundersøkelse). Tilsvarende undersøkelse ble gjennomført i 2016 og skal etter planen gjennomføres på ny i 2023. Resultatene fra undersøkelsen viser at Farsund kommune scorer på nivå, eller over nivå for landsgjennomsnittet på alle områder. Undersøkelsen har blitt, og blir brukt som grunnlag for utviklings- og forbedringsprosesser ved hver enkelt enhet.

Tabellen under gir en oversikt over resultatene i 10 – faktor medarbeiderundersøkelse i 2016 og 2020 (skala 1-5 hvor 5 er best).

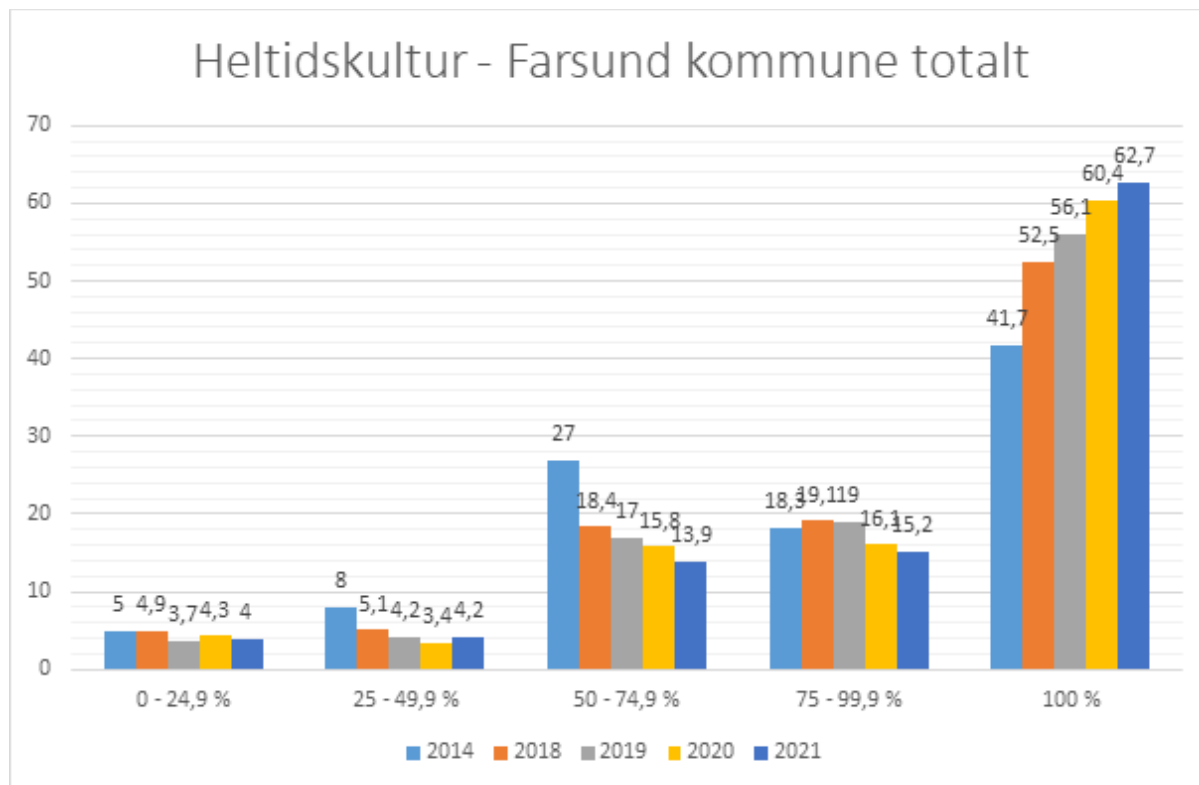
	2016	2020	2023	Landet 2023

Økonomiplan for 2024-2027

Oppgavemotivasjon	4,3	4,3	4,2	4,2
Mestringstro	4,3	4,4	4,3	4,3
Selvstendighet	4,2	4,3	4,3	4,3
Bruk av kompetanse	4,2	4,3	4,2	4,2
Mestringsorientert ledelse	3,9	4,0	4,0	4,0
Rolleklarhet	4,3	4,3	4,3	4,3
Rel. kompetanse utvikling	3,7	3,7	3,7	3,7
Fleksibilitetsvilje	4,5	4,5	4,4	4,4
Mestringsklima	4,0	4,1	4,1	4,2
Nytteorientert motivasjon	4,7	4,7	4,7	4,7
Gjennomsnitt	4,2	4,3	4,2	4,2
Svar %	78 %	80 %	76 %	

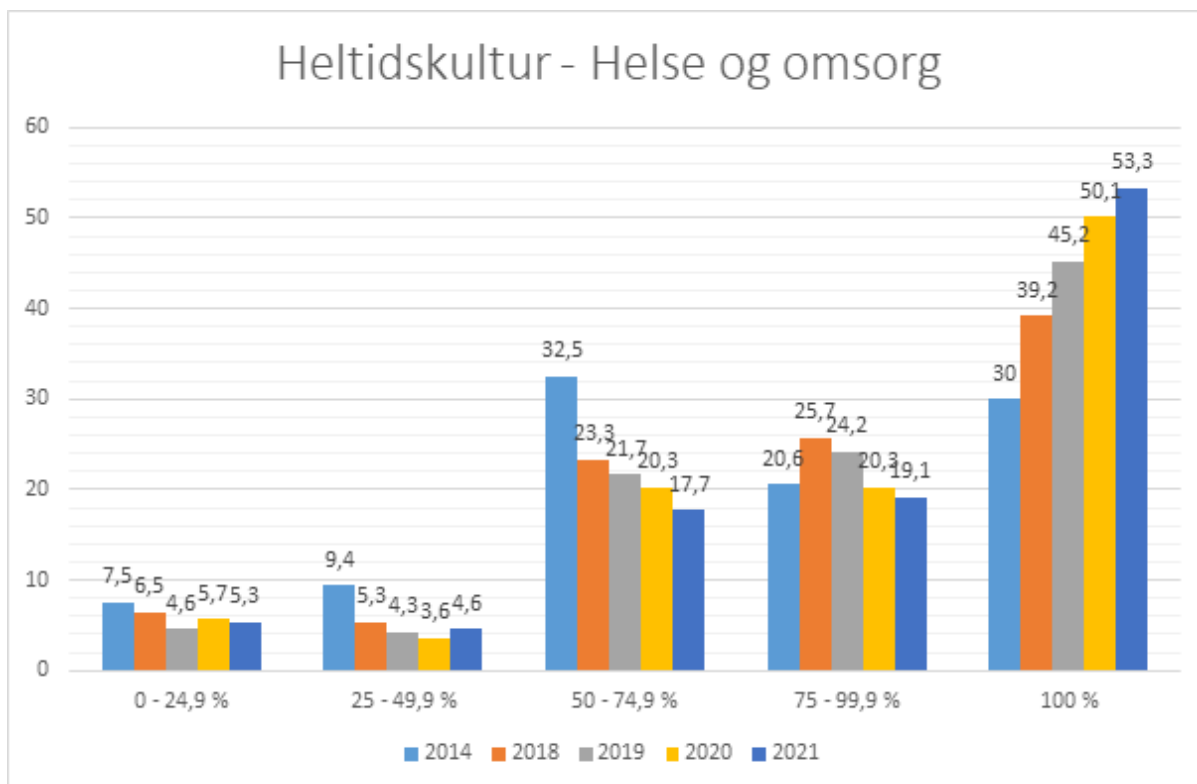
Heltidskultur

Farsund kommune har et stort fokus på heltidskultur. Andelen heltidsansatte har økt betydelig de senere årene og lå ved inngangen til 2022 på 62,7 % slik figuren nedenfor viser. Andelen heltidsansatte har økt med mer enn 50 % i Farsund kommune fra 2014 til i dag.

Ettersom deltidsproblematikken er størst innenfor helsesektoren, så er det der fokuset har vært størst til nå. Vi har bl.a. innført kalenderturnus (årsturnus) innen døgnbaserte tjenester i helse og omsorg, noe som regnes som et godt verktøy for å sikre en forsvarlig drift, og samtidig gi økte muligheter for heltid.

Figuren nedenfor viser at andelen heltidsansatte innen helse og omsorg samlet nå er 53,3 %. Aller størst økning finnes likevel innenfor enheter med døgnkontinuerlig drift (turnus). Andelen heltidsansatte turnus arbeidende har økt med om lag 90 % på 7 år.

Innenfor andre sektorer er deltidsproblematikken noe mindre. Minst er utfordringen innenfor administrasjonen, mens den i teknisk sektor har vært størst innenfor renholdstjenesten. Renholdstjenesten har imidlertid arbeidet aktivt for heltidskultur i flere år, med svært gode resultater. Andelen heltidsansatte renholdere i 2021 er mer enn firedoblet sammenliknet med tilsvarende andel i 2015 noe som illustreres i tabellen nedenfor.

	År	
	2015	2021
Antall ansatte totalt	37	26
Andel heltidsansatte	14 %	65 %
Årsverk*	23	21,3
<i>*Vaskbart areal har økt betydelig i samme periode</i>		

Oppvekstsektoren har tjenesteområder med stor andel deltidsansatte. Deltidsutfordringen er størst blant fagarbeidere og assistenter i skole og barnehage, i kulturskolen og ved ungdomskubbene. Enkelte av tjenesteområdene vil av naturlige årsaker bestå av mange deltidsstillinger. Kulturskolen har eksempelvis drift i korte perioder på ettermiddag / kveld, ungdomskubbene har begrenset åpningstid på kvelder mens fagarbeidere og assistenter har avkortet arbeidsår, dvs. at de arbeider når elevene er på skolen (fri i skolens ferier / fritid).

Kommunen ønsker nå å sette større fokus på heltidskultur også innenfor oppvekstsektoren. Det finnes trolig mulighet for økt grad av heltid ved å i større grad vurdere kombinerte stillinger mellom ulike enheter, men også mellom sektorene.

Lederopplæring / lederutvikling

Farsund kommune vil videreføre fokuset på lederopplæring fremover. De fleste ledere (ulike ledernivå) har deltatt på høyskolebasert utdanning innen ulike emner med fokus på ledelse. Studiet har fokusert på bl.a. relasjonell ledelse, samhandling og konflikthåndtering. Internundervisning, kurs i ulike relevante emner samt erfaringsutveksling er andre eksempler på fokusområder for lederutvikling.

Lærlinger og lærekandidater

Farsund kommune oppfylder både et samfunnsansvar og et eget behov for fremtidig rekruttering av fagutdannede gjennom å ta inn lærlinger og lærekandidater innen ulike yrkesfag. Antall søkere til læreplasser innen sentrale «kommunale fag» har over tid vært synkende, men gjennom dialog og samarbeid med Vest-Agder fylkeskommune og inntak av lærlinger innen nye fag, så har vi likevel klart å opprettholde et akseptabelt nivå. Antallet lærlinger og lærekandidater har økt i 2023 sammenliknet med foregående år.